

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
LIPIEC 2009 R.**

Warszawa, 27 sierpnia 2009 r.

Spis treści

	strona
Wstęp	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	12
Ceny	15
Rolnictwo	21
Przemysł	26
Budownictwo	31
Budownictwo mieszkaniowe	33
Rynek wewnętrzny	34
Transport	36
Handel zagraniczny	38
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	46
Nakłady ogółem	53
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji	57
Pieniądz	59
Budżet państwa	62
*	
* *	
Produkt krajowy brutto	66
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju	73
Dynamika cen w przemyśle i budownictwie	75
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	76
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej	77

Uwaga:

Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

Wstęp

W lipcu br. w niektórych obszarach gospodarki notowano korzystniejszą niż w poprzednich miesiącach dynamikę. W większym stopniu niż dotychczas wzrosła produkcja budowlano-montażowa, poprawiła się dynamika sprzedaży detalicznej, nieco mniejszy był spadek sprzedaży usług w transporcie. Skala spadku produkcji sprzedanej przemysłu była zbliżona do notowanej w czerwcu br. Sytuacja na rynku pracy w lipcu br. nadal była gorsza niż przed rokiem, ale w stosunku do poprzedniego miesiąca zarówno spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, jak i wzrost stopy rejestrowanego bezrobocia były niewielkie. Przy wyższym niż w czerwcu br. wzroście w ujęciu rocznym przeciętnych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw i utrzymującej się dynamice cen towarów i usług konsumpcyjnych, siła nabywcza przeciętnych płac brutto nieco zwiększyła się w porównaniu z lipcem ub. roku. Oceny przedsiębiorstw dotyczące koniunktury w sierpniu br. były lepsze niż przed miesiącem.

Skutki kryzysu obserwowanego w gospodarce światowej były w Polsce mniej dotkliwe niż w innych krajach Unii Europejskiej. W II kwartale br. produkt krajowy brutto zwiększył się w ujęciu rocznym o 1,1%, a w całym I półroczu br. – odpowiednio o 1,0%. Do głównych czynników kształtujących wzrost PKB należały eksport netto oraz spożycie. W II kwartale br., po raz pierwszy od 2003 r., odnotowano spadek nakładów brutto na środki trwałe w skali roku, a stopa inwestycji zmniejszyła się z 20,4% przed rokiem do 19,3%.

Produkcja sprzedana przemysłu w lipcu br. zmniejszyła się w skali roku o 4,6% (po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym – o 5,3%). Spadek odnotowano we wszystkich sekcjach oraz w większości działów przemysłu. W okresie styczeń–lipiec br. produkcja była niższa niż przed rokiem o 7,6%. Obniżyła się sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne, zaopatrzeniowe oraz związane z energią, przy wzroście w produkcji dóbr konsumpcyjnych. Produkcja budowlano-montażowa w lipcu br. przekroczyła poziom sprzed roku o 10,7% (po wyrównaniu sezonowym – o 8,1%). Po raz pierwszy od października 2008 r. zwiększyła się w skali roku produkcja w jednostkach zajmujących się budową budynków. Sprzedaż detaliczna była o 3,6% wyższa niż w lipcu ub. roku – wzrost odnotowano w większości grup, w tym wyższy niż ogółem – m.in. w sprzedaży żywności, napojów i wyrobów tytoniowych.

W sierpniu br. oceny ogólnego klimatu koniunktury są lepsze niż przed miesiącem, jednak w przetwórstwie przemysłowym oraz budownictwie nadal pozostają negatywne. Mniej pesymistyczne są przewidywania firm dotyczące sytuacji finansowej oraz zatrudnienia. W przetwórstwie przemysłowym planowane jest dalsze rozszerzanie portfela zamówień oraz produkcji sprzedanej, natomiast w budownictwie – ograniczenie. W handlu detalicznym, przy pozytywnych ocenach ogólnego klimatu koniunktury, prognozy dotyczące sprzedaży oraz zamówień u dostawców poprawiają się, ale są nadal pesymistyczne.

W lipcu br. utrzymał się spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw i w skali roku wyniósł 2,2%. Stopa bezrobocia rejestrowanego w porównaniu z czerwcem br.

wzrosła o 0,1 pkt proc. – do 10,8%. Wstępne wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności wskazują na niewielką poprawę na rynku pracy w II kwartale br. w porównaniu z poprzednim. Zarówno w ujęciu rocznym, jak i kwartalnym zwiększył się współczynnik aktywności zawodowej oraz wskaźnik zatrudnienia. Stopa bezrobocia według BAEL (7,9%), pomimo sezonowego spadku w stosunku do poprzedniego kwartału, ukształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem.

W lipcu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku w większym stopniu niż w czerwcu i maju br. Po spadku odnotowanym przed miesiącem, siła nabywcza przeciętnej płacy brutto zwiększyła się w ujęciu rocznym o 0,5%. Dynamika realnych przeciętnych emerytur i rent brutto w obu systemach była nadal wyższa niż wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu br. w skali roku (o 3,6%) był zbliżony do obserwowanego przed miesiącem. Najwyższą dynamikę odnotowano m.in. w zakresie cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w lipcu br. wzrosły w mniejszym stopniu niż przed miesiącem (3,0%), natomiast ceny produkcji budowlano-montażowej ponownie obniżyły się w skali roku (o 0,4%).

Na rynku rolnym w lipcu br. notowano spadek w ujęciu miesięcznym cen skupu większości podstawowych produktów rolnych (z wyjątkiem żywca wieprzowego). Nadal znacznie wyższe niż przed rokiem były ceny wszystkich podstawowych gatunków żywca, a niższe – zbóż, ziemniaków oraz mleka. Wyniki czerwcowego badania wskazują na spadek pogłowia bydła (o 1,0% w ujęciu rocznym).

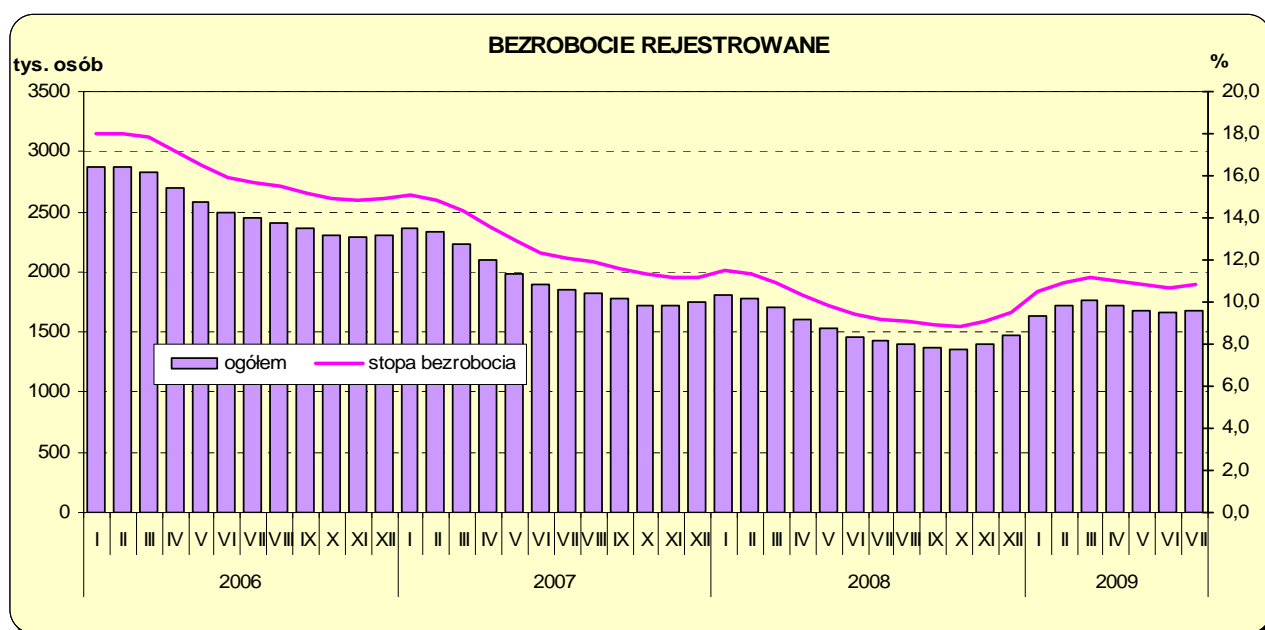
W I półroczu br. badane przedsiębiorstwa uzyskały słabsze niż przed rokiem wyniki finansowe. Przychody rosły wolniej niż koszty, co wpłynęło na pogorszenie w skali roku większości podstawowych relacji ekonomiczno-finansowych. Były one jednak korzystniejsze niż w I kwartale br. Zmniejszył się udział jednostek wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów. Wyniki działalności eksporterów były korzystniejsze niż dla ogółu przedsiębiorstw, jednak gorsze niż przed rokiem. Nakłady ogółem przedsiębiorstw objętych badaniem (w cenach stałych) były niższe (o 3,8%) od wysokich w analogicznym okresie ub. roku. Zmniejszyły się nakłady na zakupy, przy wzroście nakładów na budynki i budowlę. Przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym wykazały spadek poniesionych nakładów o 9,9%.

W okresie styczeń-czerwiec br. w obrotach towarowych handlu zagranicznego notowano dalszą poprawę ujemnego salda ogółem, w wyniku szybszego spadku importu niż eksportu. Od początku roku coraz korzystniej kształtowało się dodatnie saldo wymiany towarowej z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). W rezultacie znacznej poprawy uwarunkowań cenowych w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej oraz krajami UE, wskaźnik terms of trade w okresie pięciu miesięcy br. kształtował się na korzystnym poziomie (104,1).

W okresie styczeń-lipiec br. dochody budżetu państwa wyniosły 160030,4 mln zł, a wydatki 175073,0 mln zł. W rezultacie odnotowano deficyt w wysokości 15042,6 mln zł, co stanowiło 82,7% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2009 r.

Rynek pracy

Obserwowany od lutego br. spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w lipcu br. nieco pogłębił się. Stopa bezrobocia rejestrowanego zwiększyła się w porównaniu z notowaną przed miesiącem i była dużo wyższa niż przed rokiem. Według wstępnych wyników badania aktywności ekonomicznej ludności za II kwartał br., na rynku pracy obserwowano sezonową poprawę sytuacji w porównaniu z I kwartałem br., ale skala pozytywnych zmian była znacznie mniejsza niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według BAEL obniżyły się w stosunku do poprzedniego kwartału, były jednak wyższe niż w II kwartale ub. roku. Wskaźnik zatrudnienia oraz relacja liczby osób niepracujących do pracujących były nadal korzystniejsze niż przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w lipcu br. ukształtowało się na poziomie 5273,3 tys. osób, tj. o 2,2% niższym niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 4,6% przed rokiem i spadku w czerwcu br. o 1,9%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia obserwowano w przetwórstwie przemysłowym (o 7,9%). Niższe niż przed rokiem było również zatrudnienie w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,7%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,4%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,3%). Po raz pierwszy od czerwca ub. roku zmniejszyło się w skali roku przeciętne zatrudnienie w górnictwie i wydobywaniu (o 0,7%). W pozostałych sekcjach utrzymał się wzrost zatrudnienia.

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2009		2008		2009	
	VII			I–VII		
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5273,3	97,8	104,6	105,2	99,4	5338,0
w tym:						
Przemysł.....	2421,2	93,5	102,7	103,7	95,3	2474,0
górnictwo i wydobywanie	179,2	99,3	100,8	99,6	101,2	180,3
przetwórstwo przemysłowe.....	1994,4	92,1	102,7	104,0	94,1	2045,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	148,0	99,6	104,5	104,3	99,8	148,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja...	99,6	102,9	103,5	103,3	103,6	99,4
Budownictwo	432,1	104,8	104,5	106,3	105,3	429,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1085,7	101,4	108,1	108,2	103,8	1092,5
Transport i gospodarka magazynowa	458,6	99,7	104,1	104,4	101,6	466,6
Zakwaterowanie i gastronomia	103,4	105,3	106,6	106,7	107,5	101,6
Informacja i komunikacja	158,5	101,0	113,3	113,5	102,3	159,8
Obsługa rynku nieruchomości.....	88,3	98,3	101,2	101,3	98,0	88,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	138,2	106,6	112,5	110,9	110,1	139,6
Administrowanie i działalność wspierająca	262,6	101,1	103,9	104,4	100,0	260,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

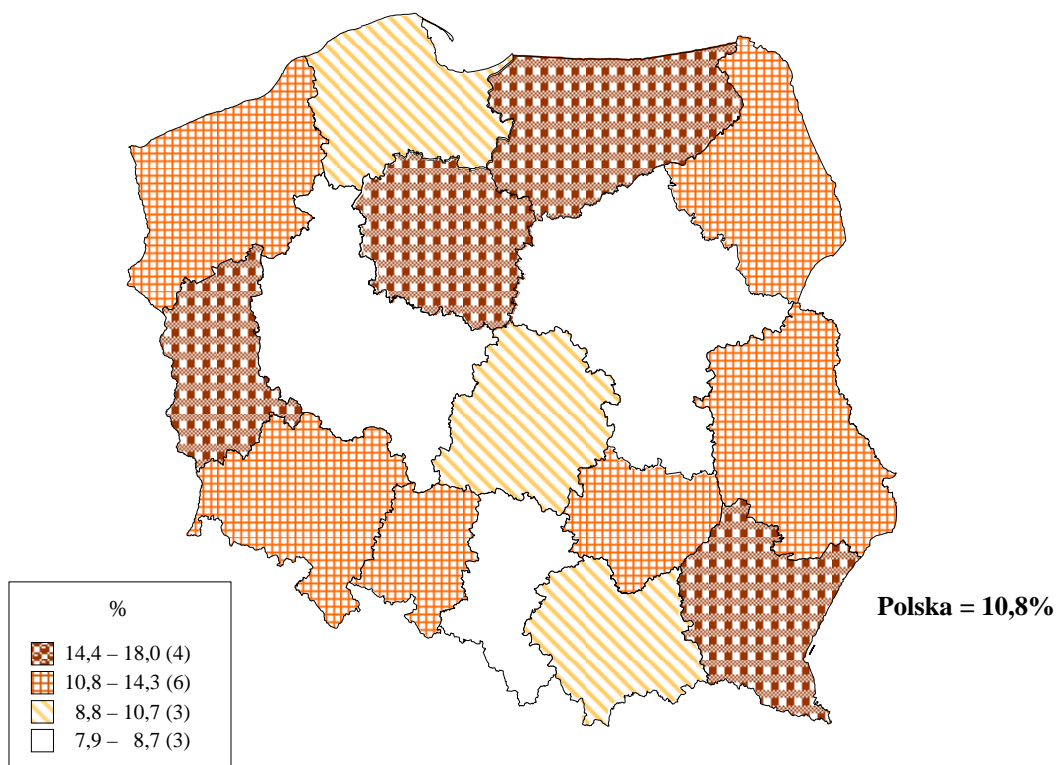
Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, w lipcu br. najgłębszy spadek zatrudnienia odnotowano w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 16,4%) oraz produkcji odzieży (o 15,8%). Niższe niż przed rokiem zatrudnienie obserwowano również w produkcji m.in. wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 10,5%), mebli (o 7,8%), maszyn i urządzeń (o 7,5%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,4%), wyrobów z metali (o 4,2%), artykułów spożywczych (o 2,1%) oraz w handlu hurtowym (o 1,5%). Zwiększyło się zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 6,4%), budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 6,1%), handlem detalicznym (o 3,4%) oraz budową budynków (o 2,8%).

W okresie styczeń–lipiec br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5338,0 tys. osób i było o 0,6% niższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,2% w analogicznym okresie ub. roku).

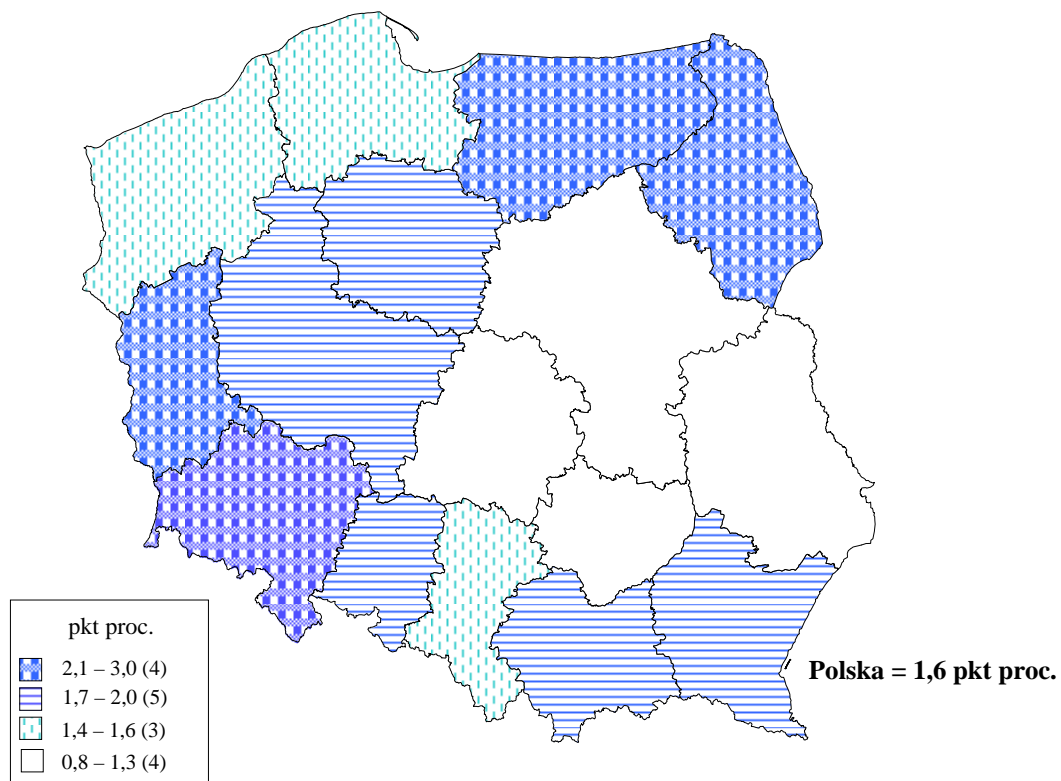
Po trzech miesiącach niewielkiej sezonowej poprawy, ponownie wzrosło bezrobocie rejestrowane. W końcu lipca br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1676,1 tys. i była większa o 1,1% (tj. o 17,5 tys.) niż przed miesiącem i o 17,8% (tj. o 253,2 tys.) – niż przed rokiem. **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 10,8% i była, tj. więcej o 0,1 pkt proc. niż w czerwcu br. i o 1,6 pkt proc. – niż w lipcu ub. roku.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu lipca 2009 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Lipiec 2009 r. do lipca 2008 r.

W ujęciu miesięcznym stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła w większości województw (z wyjątkiem opolskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego, w których pozostała na niezmiennym poziomie). Najwyższy wzrost odnotowano w województwie podkarpackim (o 0,3 pkt proc.), łódzkim, podlaskim i warmińsko-mazurskim (po 0,2 pkt proc.). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku odnotowano zwiększenie stopy bezrobocia rejestrowanego we wszystkich województwach, przy czym najbardziej wzrosła ona w lubuskim (o 3,0 pkt proc.), warmińsko-mazurskim (o 2,6 pkt proc.) i podlaskim (o 2,3 pkt proc.). Najwyższą stopą bezrobocia w końcu lipca br. charakteryzowało się województwo warmińsko-mazurskie (18,0%), a również wysoką – województwa: kujawsko-pomorskie, lubuskie, podkarpackie, zachodniopomorskie i świętokrzyskie (w granicach 14,5% – 14,1%).

W lipcu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 264,1 tys. osób i była większa o 17,0% niż przed miesiącem i o 24,0% – niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, ale ich udział w nowo zarejestrowanych spadł w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 3,3 pkt proc. do 74,3%. Zmniejszył się w ujęciu rocznym także udział osób dotychczas niepracujących z 29,8% do 28,1%.

Z ewidencji bezrobotnych skreślono 246,7 tys. osób, tj. o 1,5% mniej niż w czerwcu br., ale o 0,5% więcej niż w lipcu ub. roku. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 86,8 tys. osób (wobec 82,6 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych wzrósł o 1,5 pkt proc. w ujęciu rocznym do 35,2%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 67,8 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 19,0 tys. osób (w analogicznym miesiącu ub. roku odpowiednio 66,3 tys. i 16,3 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 1,9 pkt proc. do 15,3%) oraz osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,7 pkt proc. do 35,2%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 1,1 pkt proc. do 5,1%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (o 0,3 pkt proc. do 0,4%).

W końcu lipca br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1302,0 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku o 6,9 pkt proc. do 77,7%.

Do osób **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni¹, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu lipca br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 16,2 pkt proc. do 41,8%). Obniżył się również odsetek osób, które nie posiadały kwalifikacji

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

zawodowych (o 2,6 pkt proc. do 27,5%), osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,7 pkt proc. do 20,4%) i osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,8 pkt proc. do 7,6%). Wzrósł natomiast udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 2,6 pkt proc. do 22,0%) i osób niepełnosprawnych (o 0,4 pkt proc. do 5,0%).

W lipcu br. do urzędów pracy zgłoszono 79,8 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 1,1% więcej niż przed miesiącem i o 26,1% mniej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 26,1% ogółu ofert (wobec 27,1% przed miesiącem i 23,7% przed rokiem). W końcu lipca br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 24,6% ogółu ofert (wobec 25,9% przed miesiącem i 36,7% przed rokiem).

W końcu lipca br. zadeklarowano nieco więcej niż przed miesiącem zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy – 479 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 30,5 tys. pracowników, w tym 5,4 tys. osób z sektora publicznego (w końcu czerwca br. odpowiednio 474 zakłady, 29,4 tys. pracowników, w tym 5,0 tys. z sektora publicznego).

Według wstępnych wyników kwartalnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w II kwartale br. wyniosła 17202 tys. (tj. o 317 tys. więcej niż przed rokiem). Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 54,7% i był o 0,2 pkt proc. wyższy niż przed kwartałem i o 0,8 pkt proc. wyższy niż przed rokiem.

W II kwartale br. liczba osób **pracujących** wyniosła 15847 tys. i wzrosła o 133 tys., tj. o 0,8% w porównaniu z I kwartałem br. W ujęciu rocznym liczba ta była większa o 158 tys., tj. o 1,0% (wobec wzrostu o 3,5% przed rokiem). W przeciwieństwie do tendencji obserwowanej przed rokiem, w większym stopniu wzrosła liczba pracujących kobiet (o 1,6%) niż mężczyzn (o 0,6%). Wyższa niż w II kwartale ub. roku była liczba pracujących w sektorze usługowym (8806 tys. osób, tj. o 3,9%), natomiast w sektorze rolniczym i przemysłowym odnotowano spadek odpowiednio o 6,4% (do 2120 tys. osób) i o 0,7% (do 4910 tys. osób). W odróżnieniu od sytuacji sprzed roku, bardziej wzrosła liczba pracujących w sektorze publicznym – o 1,2% w skali roku do 4298 tys. osób, niż w sektorze prywatnym – o 0,9% do 11548 tys. osób.

Rosnąca liczba pracujących wpłynęła na poprawę **wskaźnika zatrudnienia**, który w II kwartale br. wyniósł 50,4% i był wyższy niż przed rokiem o 0,3 pkt proc. Wzrost tego wskaźnika odnotowano w grupie osób w wieku 35-44 lata (o 0,6 pkt proc. do 83,2%) oraz w wieku 60/65 lat i więcej (o 0,4 pkt proc. do 6,2%). Na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem ukształtowały się wskaźniki zatrudnienia dla osób w wieku 25-34 lata oraz osób młodych (15-24 lata) – odpowiednio 78,2% i 26,6%.

Liczba **osób bezrobotnych** wyniosła 1355 tys. i zwiększyła się w skali roku (o 13,3%), ale w ujęciu kwartalnym obniżyła się (o 4,2%). Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako

bezrobotne wzrósł nieznacznie w porównaniu z I kwartałem br. (z 66,6% do 67,2%) i był zbliżony do obserwowanego przed rokiem.

Stopa bezrobocia według BAEL wyniosła w II kwartale br. 7,9% i była niższa w porównaniu z I kwartałem br. (o 0,4 pkt proc.), ale wyższa niż przed rokiem (o 0,8 pkt proc.). Wskaźnik ten był jednakowy w miastach i na wsi, przy czym w obu przypadkach notowano jego wzrost w ujęciu rocznym – odpowiednio o 0,9 pkt proc. i o 0,7 pkt proc. Stopa bezrobocia wśród kobiet (8,4%) nadal przekraczała stopę bezrobocia dla mężczyzn (7,5%).

W II kwartale br. najwyższą stopę bezrobocia notowano w województwach: opolskim (11,2%) i świętokrzyskim (11,0%), najniższą natomiast – w województwach: mazowieckim (5,2%), pomorskim (5,8%) i śląskim (6,3%). W większości województw bezrobocie wzrosło w skali roku – najbardziej w województwie opolskim (o 4,8 pkt proc.), lubuskim (o 3,7 pkt proc.) i świętokrzyskim (o 3,5 pkt proc.). W ujęciu rocznym stopa bezrobocia spadła w województwach: mazowieckim (o 0,9 pkt proc.), pomorskim (o 0,5 pkt proc.) i lubelskim (o 0,4 pkt proc.).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku stopa bezrobocia w II kwartale br. najbardziej zwiększyła się wśród osób w wieku 15-24 lata – o 2,1 pkt proc. do 19,1%. Wśród osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat) stopa bezrobocia wyniosła 8,0% i była o 0,8 pkt proc. wyższa niż przed rokiem.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowały się następująco:

Okres badania	Ogółem	Miasta	Wieś	Mężczyźni	Kobiety
	bezrobotni				
	w tys.		w % ogółem		
2008 I kw.	1361	63,1	36,9	51,5	48,5
II kw.	1196	61,5	38,5	50,7	49,3
III kw.	1132	62,3	37,7	46,8	53,2
IV kw.	1154	63,5	36,5	48,5	51,5
2009 I kw.	1414	64,1	35,9	51,2	48,8
II kw. ^b	1355	61,8	38,2	52,0	48,0
			stopa bezrobocia w %		
2008 I kw.	8,1	8,2	7,9	7,6	8,7
II kw.	7,1	7,0	7,2	6,5	7,7
III kw.	6,6	6,7	6,5	5,7	7,8
IV kw.	6,7	6,9	6,4	6,0	7,6
2009 I kw.	8,3	8,5	7,8	7,7	8,9
II kw. ^b	7,9	7,9	7,9	7,5	8,4

^b Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

W stosunku do II kwartału ub. roku stopa bezrobocia wzrosła we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia ludności, z wyjątkiem grupy osób z wykształceniem wyższym, w której pozostała na niezmiennym poziomie. W największym stopniu stopa bezrobocia zwiększyła się wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 2,1 pkt proc. do 11,3%).

Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia ludności w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowała się następująco:

Okres badania	Poziom wykształcenia				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
	stopa bezrobocia w %				
2008 I kw.	4,1	7,6	9,5	9,2	13,6
II kw.	3,6	6,7	9,2	7,7	12,5
III kw.	4,0	5,9	9,1	7,3	10,2
IV kw.	3,6	6,5	9,6	7,0	11,4
2009 I kw.	4,2	7,6	11,9	9,1	14,3
II kw. ^c	3,6	7,0	11,3	9,2	14,3

^c Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

Wśród bezrobotnych w II kwartale br. dominujący udział stanowiły osoby, które straciły pracę, a ich odsetek znacząco zwiększył się w skali roku (z 32,3% do 46,1%). Spadł natomiast udział osób powracających do pracy po przerwie (o 7,0 pkt proc. do 31,0%), podejmujących pracę po raz pierwszy (o 4,3 pkt proc. do 16,6%) oraz osób, które zrezygnowały z pracy (o 2,4 pkt proc. do 6,4%).

Udział osób długotrwale bezrobotnych (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) w bezrobotnych ogółem w II kwartale br. ukształtował się na poziomie 24,4% (wobec 31,1% w analogicznym okresie ub. roku), natomiast przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 13,1 miesięcy przed rokiem do 11,1 miesięcy.

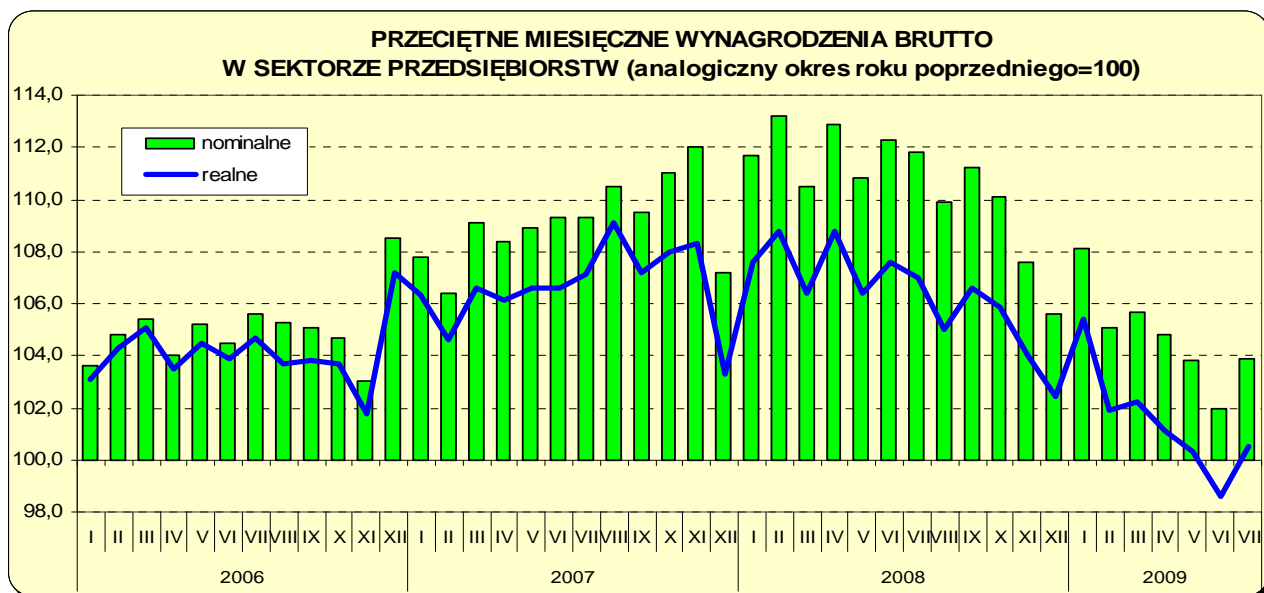
Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** zmniejszyła się wobec notowanej przed rokiem o 3,0% do poziomu 7021 tys. osób. Główną przyczyną bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym (podobnie jak przed rokiem) była nauka i uzupełnianie kwalifikacji, a udział tej grupy w biernych zawodowo w wieku produkcyjnym nieznacznie zmniejszył się z 27,4% do 26,8%. Choroby i niesprawność były przyczyną bierności 22,6% ogółu biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (wobec 23,6% w II kwartale ub. roku). Zwiększył się odsetek biernych zawodowo z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu (z 20,1% do 20,9%). Osoby będące na emeryturze stanowiły 18,8% biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (wobec 17,1% przed rokiem). Zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy było natomiast 5,5% ogółu biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (przed rokiem 5,4%).

Poprawiła się **relacja osób pracujących do niepracujących** – w II kwartale br. na 1000 pracujących przypadało 985 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (w I kwartale br. – 998 osób, a przed rokiem – 997).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W lipcu br. przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w ujęciu rocznym szybciej niż przed miesiącem. Nieco zwiększyła się również siła nabywcza płac, po spadku notowanym w czerwcu br. Zbliżony do obserwowanego przed miesiącem był wzrost przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto nominalnych i realnych w obu systemach.

W lipcu br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3361,90 zł i było o 3,9% wyższe niż przed rokiem (w czerwcu br. notowano wzrost o 2,0%, a w lipcu ub. roku – o 11,8%). Nadal obserwowano wzrost płac we wszystkich sekcjach, w tym najwyższy w transporcie i gospodarce magazynowej (10,1%), związany z wypłatami nagród, premii oraz odpraw w kilku województwach. Znacznie zwiększyły się również wynagrodzenia m.in. w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 8,3%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 7,6%). Wolniej niż przeciętnie wzrosły natomiast płace m.in. w informacji i komunikacji (1,0%), budownictwie (1,9%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (2,2%).

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najwyższy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto miał miejsce w transporcie lądowym i rurociągowym (o 12,8%). Znacznie wzrosły również płace w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (wzrost o 5,4%). W niewielkim stopniu tylko zwiększyły się wynagrodzenia w produkcji

maszyn i urządzeń (o 0,3%) oraz budowie budynków (o 0,5%), a w dziale produkcja wyrobów z metali odnotowano ich spadek (o 0,6%).

W okresie styczeń–lipiec br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3280,99 zł i było o 4,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 12,0% przed rokiem). Najwyższa dynamika płac notowana była w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (wzrost o 9,1%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,0%), najniższa natomiast – w zakwaterowaniu i gastronomii (wzrost o 3,3%) i w przetwórstwie przemysłowym (o 3,6%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2009		2008		2009	
	VII			I–VII		
	w zł	analogiczny okres poprzedniego roku=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw	3361,90	103,9	111,8	112,0	104,9	3280,99
w tym:						
Przemysł	3347,30	104,2	110,9	110,7	104,8	3256,03
górnictwo i wydobywanie	5267,92	102,5	109,3	114,1	104,8	5340,05
przetwórstwo przemysłowe	3053,39	103,2	110,9	110,7	103,6	2961,40
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	5031,18	108,3	113,6	108,0	109,1	4839,50
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3275,60	105,6	112,0	109,9	106,3	3169,00
Budownictwo	3537,02	101,9	114,8	116,4	104,1	3398,36
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3058,88	102,2	110,2	111,4	104,1	3047,78
Transport i gospodarka magazynowa	3535,88	110,1	112,9	112,5	104,6	3170,09
Zakwaterowanie i gastronomia	2324,56	105,1	108,0	109,4	103,3	2299,52
Informacja i komunikacja	5715,20	101,0	109,4	109,6	105,2	5993,43
Obsługa rynku nieruchomości	3463,12	103,7	112,4	111,9	104,2	3358,95
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5395,42	103,9	111,8	115,0	107,1	5459,55
Administrowanie i działalność wspierająca	2074,47	107,6	117,8	118,8	108,0	2039,45

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–lipiec br. była wyższa w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 4,2% (wobec wzrostu o 17,9% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w **sektorze publicznym** ukształtowało się w okresie styczeń–lipiec br. na poziomie 3810,72 zł (tj. o 5,9% wyższym niż przed rokiem), a w lipcu br. – 4124,89 zł (wzrost o 6,7% w skali roku). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto w okresie siedmiu miesięcy br. wyniosła 3177,03 zł (tj. o 4,8% więcej niż odpowiednio w ub. roku), przy czym jej relacja w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze

publicznym zmniejszyła się w ujęciu rocznym (z 84,2% do 83,4%). W lipcu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze prywatnym wyniosło 3212,73 zł i było o 3,5% wyższe niż przed rokiem.

W lipcu br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** była wyższa niż przed rokiem o 0,5% (wobec wzrostu odpowiednio o 7,0% w lipcu ub. roku i spadku o 1,4% w czerwcu br.). W okresie styczeń-lipiec br. płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 1,5% (w analogicznym okresie ub. roku notowano odpowiednio wzrost o 7,6%).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	VII 2009				I-VII 2009	
	W tys.	VII 2008=100	w zł	VII 2008=100	w zł	I-VII 2008=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ...	7924,6	101,7	1558,37	108,0	1482,29	106,0
emerytury	5255,1	104,4	1669,86	107,6	1589,90	105,8
renty z tytułu niezdolności do pracy	1317,6	93,6	1226,14	107,6	1174,18	105,6
renty rodzinne.....	1352,0	99,9	1448,79	107,3	1370,87	104,0
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1423,4	96,5	931,22	106,1	906,21	106,3

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w lipcu br. była o 8,0% większa niż przed rokiem i wyniosła 1558,37 zł. W okresie styczeń-lipiec br. ukształtowała się ona na poziomie 1482,29 zł, tj. zwiększyła się w skali roku o 6,0%. **Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto** w systemie pracowniczym w lipcu br. w ujęciu rocznym wzrosła o 3,5% (wobec wzrostu o 5,1% przed rokiem), natomiast w okresie styczeń-lipiec br. była o 1,4% wyższa niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku notowano wzrost o 3,0%).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w lipcu br. wyniosła 931,22 zł i była o 6,1% większa niż w lipcu ub. roku. W okresie siedmiu miesięcy br. ukształtowała się ona na poziomie 906,21 zł, tj. o 6,3% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. **Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto** rolników indywidualnych w lipcu br. była wyższa o 1,7% w skali roku (wobec wzrostu o 0,9% przed rokiem). W okresie styczeń-lipiec br. zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,7% (przed rokiem notowano niewielki spadek – o 0,3%).

Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie siedmiu miesięcy br. 1254,8 mln zł, tj. o 41,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W lipcu br. wypłacono bezrobotnym 205,7 mln zł, tj. o 3,7% więcej niż w czerwcu br. oraz o 76,3% więcej niż przed rokiem.

Z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** w lipcu br. wypłacono 139,5 mln zł, tj. o 29,0% mniej niż przed rokiem i o 2,0% mniej niż przed miesiącem, a w okresie styczeń-lipiec br. – 1001,4 mln zł, tj. o 43,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Ceny

W lipcu br. w ujęciu miesięcznym zanotowano spadek cen producentów, natomiast ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w mniejszym stopniu niż w poprzednich miesiącach. W skali roku ponownie obniżyły się ceny produkcji w budownictwie, a dynamika cen w przemyśle uległa osłabieniu, natomiast wzrost cen konsumpcyjnych był większy niż w czerwcu br.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** były w lipcu br. o 1,3% niższe niż w czerwcu br., na co wpłynął spadek cen w górnictwie i wydobywaniu (o 1,7%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 1,5%). Znacznie obniżono m.in. ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 5,5%) oraz metali (o 5,3%). Niższe niż przed miesiącem były również ceny produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,5%), wyrobów z metali (o 1,4%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 0,9%), urządzeń elektrycznych (o 0,8%) oraz artykułów spożywczych (o 0,3%). Podwyższono natomiast m.in. ceny produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,5%). Wzrost cen wystąpił w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,2%).

W lipcu br. odnotowano niższy niż w poprzednich miesiącach wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku (3,0%). Było to rezultatem osłabienia tempa wzrostu cen w większości sekcji (z wyjątkiem sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja). Nadal obserwowano bardzo wysoką dynamikę cen w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (w lipcu br. wzrost o 14,3%). Ceny w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i handlu energią elektryczną były wyższe niż przed rokiem o 24,4%, wytwarzania i zaopatrywania w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – o 13,4%, a wytwarzania paliw gazowych; dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym – o 0,5%. W górnictwie i wydobywaniu ceny wzrosły o 8,6%, w tym w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 9,7%, przy

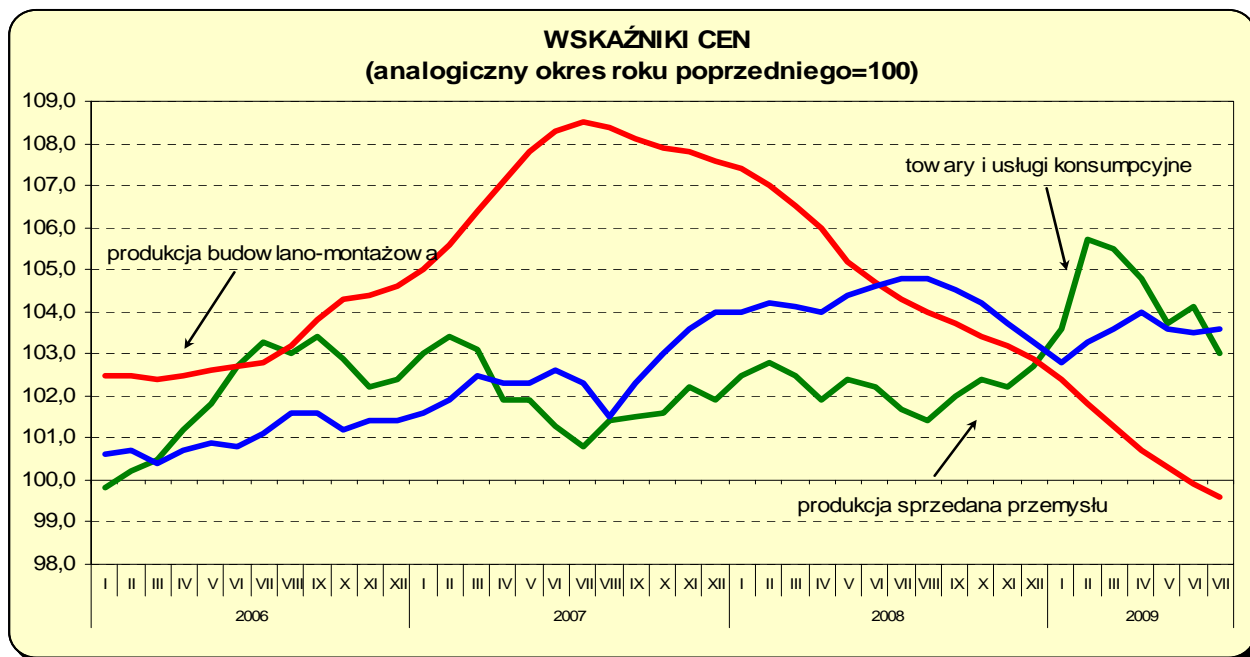
spadku cen notowanym w górnictwie rud metali – o 2,3%. Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja wzrosły o 2,8%. W przetwórstwie przemysłowym ceny wzrosły o 0,9%, w tym bardzo wysoki wzrost cen zanotowano w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 17,1%). Podniesiono również ceny m.in. produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 8,1%), urządzeń elektrycznych (o 5,2%), wyrobów z metali (o 3,2%), artykułów spożywczych (o 2,7%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,1%). Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,0%), metali (o 19,9%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 21,6%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w lipcu br. były o 0,1% niższe niż w czerwcu br. W porównaniu z lipcem ub. roku ceny produkcji budowlano-montażowej obniżono o 0,4%.

W stosunku do grudnia ub. roku ceny produkcji sprzedanej w przemyśle wzrosły o 3,1% (w tym najbardziej w górnictwie – o 13,7% i w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 10,4%), natomiast w budownictwie zanotowano spadek cen – o 0,8%.

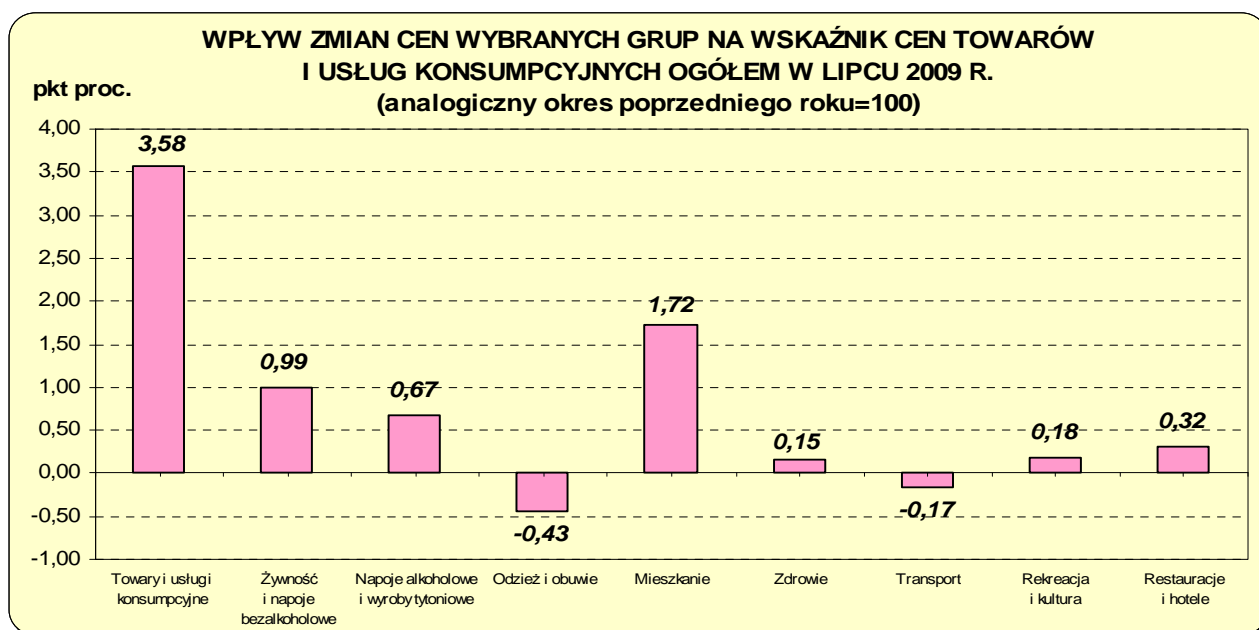
Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2008	2009		VII 2008	2009		VII 2008	2009		I-VII 2008	I-VII 2009
		VI	VII		VI	VII		VI	VII		
	grudzień poprzedniego roku=100			miesiąc poprzedni=100			analogiczny okres poprzedniego roku=100				
Ceny produkcji sprzedanej											
przemysłu	102,7	104,5	103,1	99,8	100,8	98,7	101,7	104,1	103,0	102,3	104,4
górnictwo i wydobywanie	116,1	115,7	113,7	102,9	102,1	98,3	110,1	113,7	108,6	111,1	110,3
przetwórstwo przemysłowe	101,0	102,6	101,1	99,5	101,0	98,5	100,1	101,9	100,9	101,0	102,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	109,6	110,3	110,4	100,2	98,4	100,1	109,7	114,4	114,3	106,9	118,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	107,9	105,4	105,6	99,4	100,3	100,2	109,0	102,0	102,8	109,6	102,6
Ceny produkcji budowlano- montażowej	102,5	99,3	99,2	100,3	100,0	99,9	104,3	99,9	99,6	105,9	100,9

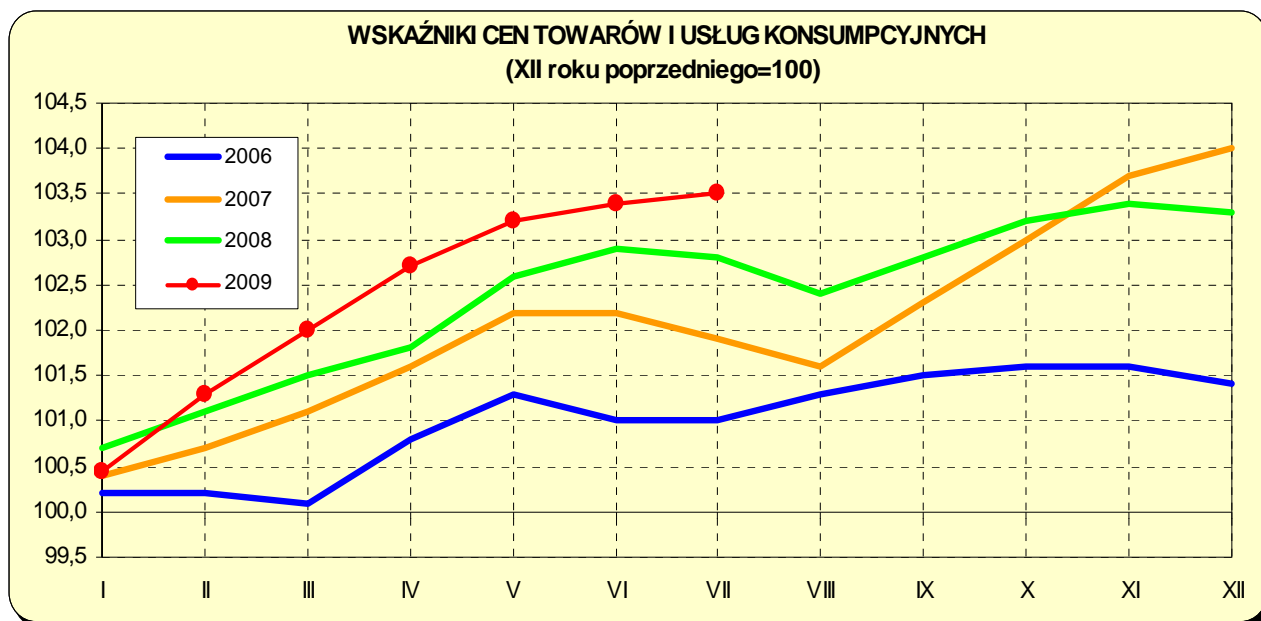

W lipcu br. miesięczny wzrost cen **towarów i usług konsumpcyjnych** wyniósł 0,1% i był niższy od notowanego w poprzednich miesiącach. Spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych wpłynął na obniżenie wskaźnika cen konsumpcyjnych o 0,31 pkt proc., natomiast wzrost cen towarów i usług w zakresie transportu – na podwyższenie o 0,19 pkt proc.

Wzrost cen konsumpcyjnych w skali roku w lipcu br. był nieznacznie wyższy niż przed miesiącem i wyniósł 3,6% (wobec 3,5% w czerwcu br.). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych miały wzrosty cen towarów i usług w zakresie mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych, które podwyższyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 1,72 pkt proc. i o 0,99 pkt proc. Spadki cen towarów i usług w zakresie transportu oraz odzieży i obuwia wpłynęły na obniżenie tego wskaźnika odpowiednio o 0,17 pkt proc. oraz 0,43 pkt proc.

W lipcu br. ceny konsumpcyjne wzrosły w stosunku do grudnia ub. roku o 3,5% (przed rokiem o 2,8%).

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2008	2009		VII 2008	2009		VII 2008	2009		I-VII 2008	I-VII 2009
		VI	VII		VI	VII		VI	VII		
	grudzień poprzedniego roku=100			miesiąc poprzedni=100			analogiczny okres poprzedniego roku=100				
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych	102,8	103,4	103,5	100,0	100,2	100,1	104,8	103,5	103,6	104,3	103,5
w tym:											
żywność i napoje bezalkoholowe.....	101,9	104,8	103,5	98,9	98,9	98,8	107,8	104,7	104,0	107,3	104,4
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	103,1	104,4	107,2	101,1	100,9	102,7	105,6	110,2	112,1	105,7	109,7
odzież i obuwie.....	94,1	94,5	92,8	98,3	99,5	98,3	92,9	91,9	91,9	93,0	92,2
mieszkanie.....	106,3	104,0	104,2	100,4	100,0	100,2	107,8	107,3	107,0	106,7	108,2
zdrowie.....	102,4	102,2	102,4	100,2	100,3	100,2	103,6	103,0	103,0	103,4	103,1
transport.....	103,5	107,1	109,3	100,5	103,0	102,1	105,0	96,6	98,2	105,5	95,1
łącznie	100,7	100,0	100,0	100,1	100,0	100,0	98,8	99,5	99,4	98,5	99,8
rekreacja i kultura.....	102,5	103,0	103,7	100,8	101,1	100,6	99,4	102,4	102,3	98,4	101,8
edukacja.....	101,2	100,4	100,4	100,1	99,6	100,0	103,1	103,6	103,4	103,1	103,9
restauracje i hotele.....	104,3	102,6	103,0	100,6	100,5	100,4	106,6	105,2	105,0	105,7	105,5

W lipcu br. ponownie zanotowano spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych **w ujęciu miesięcznym** (o 1,2%, wobec spadku o 1,1% w czerwcu br.). Najbardziej obniżono ceny warzyw (o 18,1%). Ceny cukru były niższe o 3,0%, olejów i pozostałych tłuszczów – o 0,4%, a artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” – o 0,1%. Podniesiono natomiast ceny m.in. pieczywa

i produktów zbożowych (o 0,2%), ryb (o 0,8%), mięsa (o 1,0%). Droższe były owoce (o 2,7%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,6%.

Wyroby tytoniowe podrożały o 7,0%, a napoje alkoholowe – o 0,4%.

Ceny odzieży i obuwia obniżono o 1,7%.

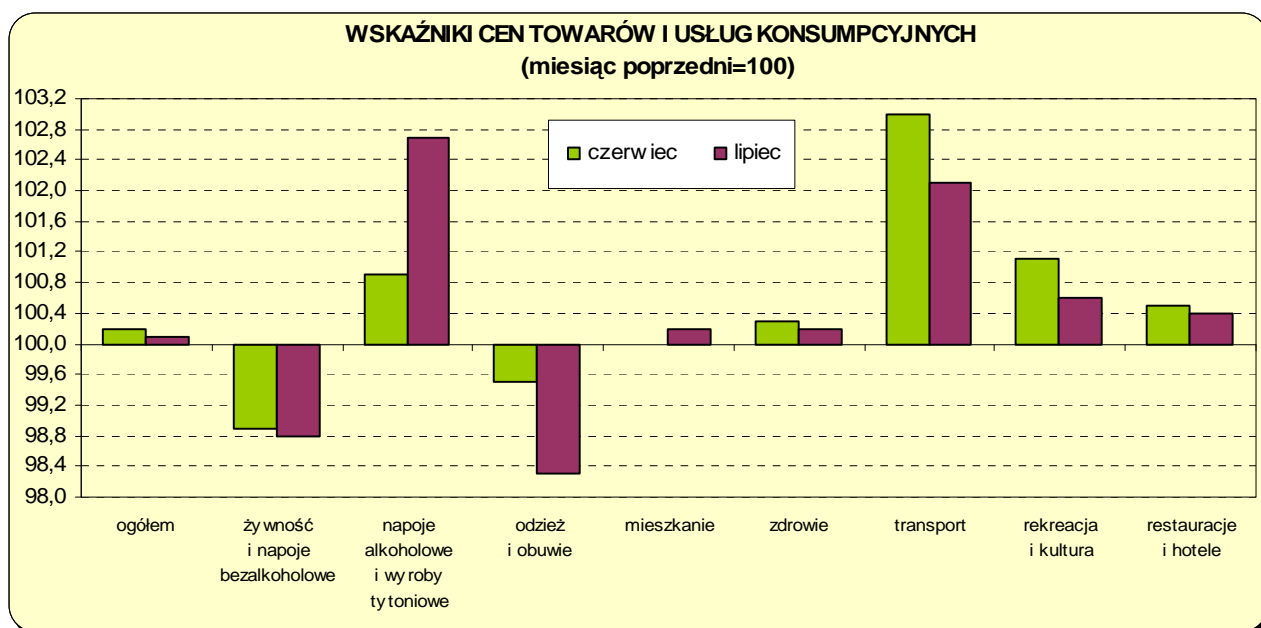
Ceny towarów i usług w zakresie mieszkania podniesiono o 0,2%, w tym opłaty za najem mieszkania wzrosły o 0,1%. Opłaty za usługi kanalizacyjne podwyższono o 0,7%, za zaopatrywanie w wodę – o 0,6%, a za wywóz nieczystości (śmieci) – o 0,3%. Wzrosły również ceny opału i energii cieplnej (po 0,3%). Ceny energii elektrycznej oraz gazu pozostały na poziomie notowanym przed miesiącem. Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 0,1%.

Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe niż w czerwcu br. o 0,2%.

W lipcu br. ceny w zakresie transportu ponownie wzrosły (o 2,1%), ale w mniejszym stopniu niż przed miesiącem. Ceny paliw do prywatnych środków transportu były wyższe niż w czerwcu br. o 4,1%, a samochodów osobowych – o 0,1%. Opłaty za usługi transportowe podniesiono o 1,4%. Opłaty dotyczące łączności pozostały na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem.

Ceny związane z rekreacją i kulturą wzrosły o 0,6%, w tym opłaty za turystykę zorganizowaną – o 3,5%, ceny książek – o 0,8%, a biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 0,2%. Ceny gazet i czasopism pozostały na poziomie notowanym przed miesiącem. Obniżono natomiast ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 0,8%).

Ceny w zakresie restauracji i hoteli podniesiono o 0,4%. Spośród innych towarów i usług w lipcu br. wzrosły m.in. ceny ubezpieczeń (o 0,6%) oraz usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 0,2%).

W ujęciu rocznym w lipcu br. wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był niższy niż przed miesiącem (4,0% wobec 4,7% w czerwcu br.). Największy wpływ na dynamikę cen w tej grupie miały podwyżki cen mięsa (o 10,1%) oraz cukru (o 25,5%). Znacznie podrożał ryż (o 10,4%) oraz ryby (o 10,0%). Wzrosły również ceny m.in. pieczywa (o 2,1%). Obniżono ceny olejów i pozostałych tłuszczów (o 0,1%), owoców (o 0,5%), artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (o 1,2%, w tym serów – o 4,3%, mleka – o 1,0%, przy wzroście cen jaj o 9,9%). Spadły również ceny m.in. warzyw – o 3,3% oraz mąki – o 8,1%. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 3,8%.

W lipcu br. wyroby tytoniowe były o 22,7% droższe niż przed rokiem, a napoje alkoholowe – o 6,7%.

Ceny obuwia były o 10,9% niższe niż w lipcu ub. roku, a odzieży – o 7,0%.

Ceny w zakresie mieszkania były wyższe niż przed rokiem o 7,0% (wobec wzrostu o 7,3% w czerwcu br.). Opłaty za najem mieszkania podniesiono o 5,2%. Wywóz nieczystości (śmieci) podrożał o 16,7%, usługi kanalizacyjne – o 11,4%, a zaopatrywanie w wodę – o 9,5%. Ceny nośników energii zwiększyły się o 10,1%. Znacznie podniesiono ceny opału (o 16,6%) oraz energii elektrycznej (o 11,3%). Ceny energii cieplnej wzrosły w skali roku o 8,6%, a gazu – o 2,9%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe o 2,1%, przy czym ceny usług związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego podniesiono o 5,9%, natomiast sprzęt gospodarstwa domowego potaniał o 0,5%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem były o 3,0% droższe niż przed rokiem. Podniesiono ceny m.in. usług ambulatoryjnych i medycyny niekonwencjonalnej (o 5,7%) oraz artykułów farmaceutycznych (o 1,8%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu były niższe niż w lipcu ub. roku o 1,8% (wobec wzrostu o 5,0% przed rokiem), w tym paliw – o 6,0%, a samochodów osobowych – o 0,2%. Podwyższono natomiast ceny usług transportowych – o 4,9%. Ceny towarów i usług w zakresie łączności obniżono o 0,6%.

Ceny związane z rekreacją i kulturą były o 2,3% wyższe niż przed rokiem. Znacznie podniesiono opłaty za turystykę zorganizowaną (o 7,4%). Ceny gazet i czasopism wzrosły o 5,7%, biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 3,6%, a książek – o 1,7%. Obniżyły się m.in. ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 4,7%).

Opłaty w zakresie restauracji i hoteli były wyższe niż przed rokiem o 5,0%. Spośród innych towarów i usług podniesiono m.in. ceny usług w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 5,2%) oraz ubezpieczeń (o 0,7%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie sierpień 2008 r. – lipiec 2009 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,9% (wobec 4,0% w okresie lipiec 2008 r. – czerwiec 2009 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**² wzrosły w tym okresie o 4,0%.

Rolnictwo

W lipcu br. średnia temperatura powietrza wyniosła 19,0°C i była o 1,5°C wyższa od średniej z wielolecia. Średnia suma opadów wyniosła ok. 100 mm, tj. o ok. 23% więcej od średniej wieloletniej.

Warunki pogodowe panujące w lipcu br. były na ogół sprzyjające dla wzrostu i rozwoju roślin. Notowane w ciągu miesiąca opady deszczu korzystnie wpłynęły na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby oraz wzrost i rozwój roślin okopowych, kukurydzy i na trwałych użytkach zielonych. Lokalnie w wyniku intensywnych opadów deszczu połączonych z silnie wiejącym wiatrem pojawiły się wylegnięcia zbóż. Warunki pogodowe sprzyjały zawiązywaniu i wzrostowi bulw ziemniaków. W wielu rejonach kraju obserwowano jednak znaczne porażenie plantacji zarazą ziemniaka. Kukurydza uprawiana na zielonkę i na ziarno wykształcała kolby. W połowie lipca przystąpiono do sprzętu kolejnego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych. Deszczowa pogoda utrudniała dosuszanie siana, prowadzenie żniw oraz przyczyniła się do rozwoju chorób roślin uprawnych. Dobre były natomiast warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych. W trzeciej dekadzie miesiąca na znacznym obszarze kraju przystąpiono do zbioru zbóż ozimych, a także rozpoczęto zbiór zbóż jarych. Do końca lipca na przeważającym obszarze kraju zakończono zbiór rzepaku i rzepiku.

Na rynku rolnym w lipcu br., odnotowano spadek w ujęciu miesięcznym cen skupu większości podstawowych produktów rolnych. W niewielkim stopniu wzrosły tylko ceny żywca wieprzowego. Na poziomie wyższym niż przed rokiem kształtowały się średnie ceny podstawowych gatunków żywca (wołowego, wieprzowego i drobiowego), natomiast mniej płacono za zboża, ziemniaki i mleko.

² Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie oraz kandydujące do UE. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2009 r. – struktura spożycia z 2007 r. w cenach grudnia 2008 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Skup zbóż ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2009		
	w tys. t	VII 2008=100	VI 2009=100
Ziarno zbóż ^b	434,2	131,8	109,8
w tym:			
pszenica.....	240,3	124,4	84,1
żyto	37,9	88,2	78,5

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Przy szacowanych, wyższych niż w ub. roku zbiorach zbóż (26,0-27,2 mln t), w lipcu br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był o 31,8% większy niż przed rokiem. **Pszenicy** skupiono o 24,4% więcej, natomiast **żyta** o 11,8% mniej niż w lipcu ub. roku. W stosunku do poprzedniego miesiąca skupiono o 9,8% więcej zbóż ogółem, przy czym dostawy pszenicy i żyta do skupu były mniejsze niż w czerwcu br. odpowiednio o 15,9% i o 21,5%.

Skup ^a podstawowych produktów zwierzęcych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2009		VII 2009		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	VII 2008=100	VI 2009=100
Żywiec rzeźny ^b					
w tym:	1542,0	93,2	162,8	91,1	103,7
wołowy (z cielęcym).....	167,5	105,3	12,0	93,4	100,6
wieprzowy.....	746,1	84,3	68,2	81,3	100,1
drobiowy	622,6	102,9	82,2	100,7	107,4
Mleko ^c	5315,1	105,0	811,2	102,3	99,1

^a W okresie styczeń-czerwiec ze skupem realizowanym przez osoby fizyczne.

^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej.

^c W milionach litrów.

W okresie styczeń-lipiec br. **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wbc), w wyniku znacznego spadku skupu żywca wieprzowego (o 15,7%), był o 6,8% mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku. Skup żywca drobiowego i wołowego zwiększył się w skali roku odpowiednio o 2,9% i o 5,3%. W lipcu br. łączny skup podstawowych gatunków żywca był o 3,7% większy niż przed miesiącem, ale o 8,9% mniejszy niż przed rokiem. Dostawy żywca drobiowego wyraźnie wzrosły w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 7,4%) i były o 0,7% większe niż w lipcu ub. roku.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

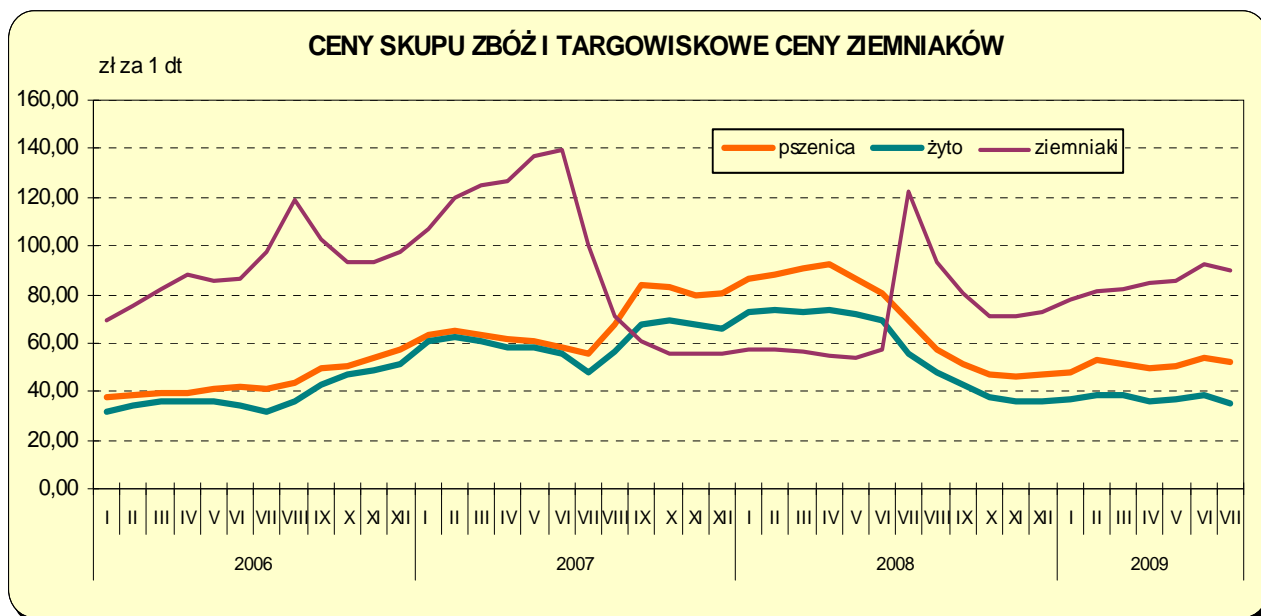
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VII 2009			I–VII 2009		VII 2009			I–VII 2009	
	zł	VII 2008= =100	VI 2009= =100	zł	I–VII 2008= =100	zł	VII 2008= =100	VI 2009= =100	zł	I–VII 2008= =100
Pszenica za 1 dt ^a	52,28	75,8	97,1	51,49	60,7	57,11	61,2	100,3	59,90	65,4
Żyto za 1 dt ^a	35,27	63,4	91,5	37,24	54,5	45,11	58,5	98,6	48,97	64,0
Ziemniaki ^b za 1 dt	46,81	92,2	75,9	49,79	115,4	89,97	73,4	.	84,74	128,8
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej w tym:										
bydło (bez cieląt) ^c	4,78	118,6	97,7	4,67	115,1	4,81	110,6	100,8	4,75	107,5
trzoda chlewna	5,08	113,9	100,4	4,78	125,7	4,78	111,7	99,4	4,58	119,6
drób	3,99	105,7	99,8	3,78	108,7
Prosię na chów za 1 szt.....	187,74	185,5	100,6	174,81	206,9
Mleko za 1 hl.....	85,77	87,9	99,3	86,89	78,8	x	x	x	x	x

^a W skupie bez ziarna siewnego.

^b Na targowiskach – jadalne.

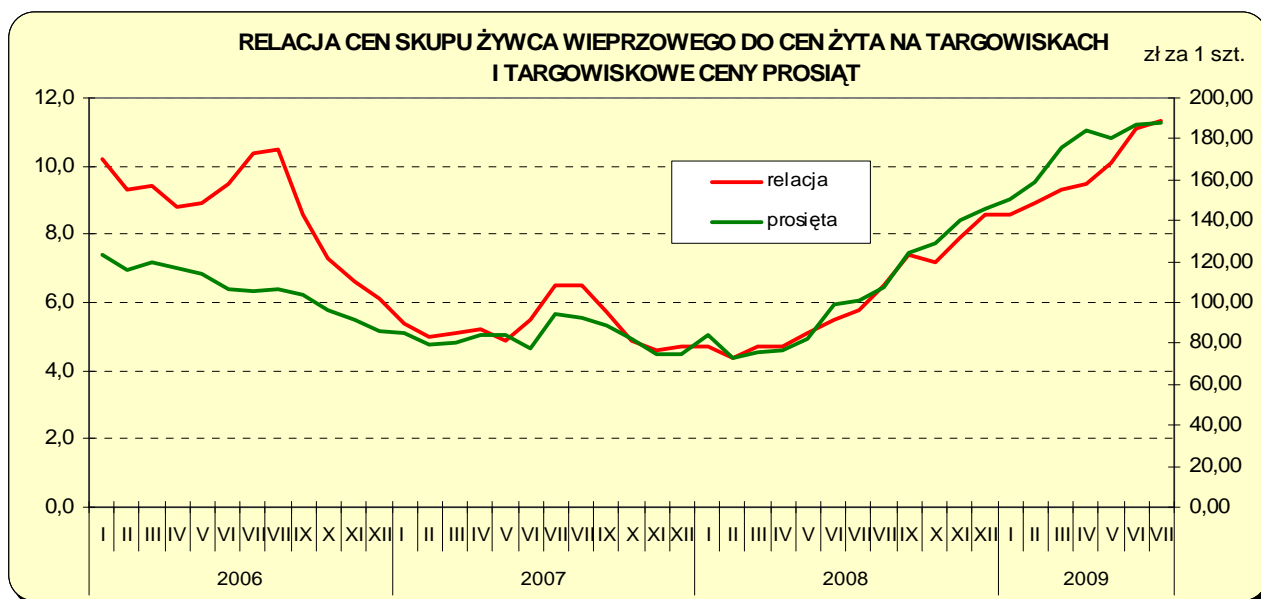
^c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W rezultacie sezonowego spadku **cen** skupu **ziarna** w początkowym okresie zbiorów zbóż, w lipcu br. niższa niż przed miesiącem była cena pszenicy o 2,9%, a żyta – o 8,5% (wobec spadku odpowiednio o 14,2% i 19,3% przed rokiem). W ujęciu rocznym znacznie obniżyła się średnia cena skupu 1 dt pszenicy (o 24,2%) i żyta (o 36,6%). Na targowiskach ceny pszenicy i żyta nie uległy istotnej zmianie w stosunku do czerwca br., natomiast były wyraźnie niższe niż przed rokiem (odpowiednio o 38,8% i o 41,5%).

W lipcu br., przy skupie **ziemniaków** (27,8 tys. t) mniejszym o ponad 15% niż przed miesiącem i przed rokiem, średnia cena ziemniaków była niższa o 24,1% niż w czerwcu br. i o 7,8% niż w lipcu ub. roku. Na targowiskach za ziemniaki jadalne płacono o 26,6% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku.

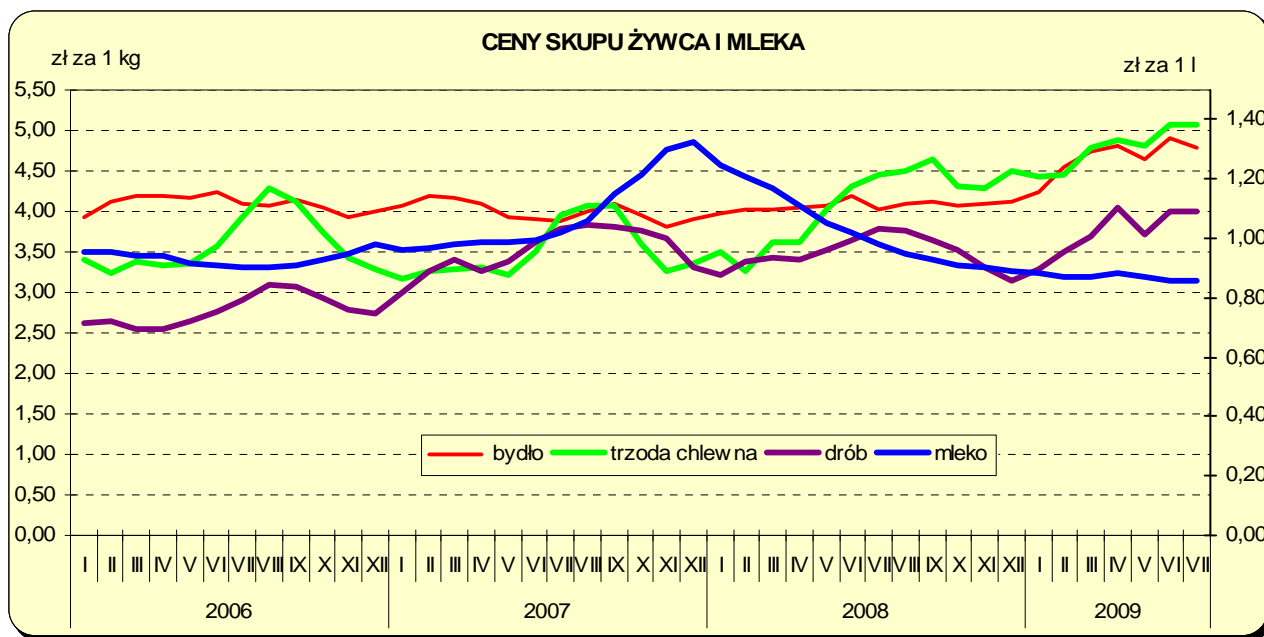
W rezultacie znaczącego spadku krajowej podaży **żywca wieprzowego** w skali roku, wynikającego ze spadku pogłowia, ceny wieprzowiny ukształtowały się na wysokim poziomie. W lipcu br. za żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach płacono odpowiednio o 13,9% i o 11,7% więcej niż przed rokiem. Ceny surowca na obu rynkach ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego w czerwcu br. Od początku br. czynniki warunkujące opłacalność tuczu trzody chlewnej sprzyjały producentom – relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach w lipcu br. wyniosła 11,3 wobec 11,1 przed miesiącem i 5,8 przed rokiem. Poprawa opłacalności tuczu trzody chlewnej, przy ograniczonej podaży prosiąt do dalszego chowu, wpłynęła na dalszy wzrost ich cen. W lipcu br., za 1 prosię do dalszego chowu płacono o 85,5% więcej niż przed rokiem i nieco więcej niż przed miesiącem (o 0,6%).

W okresie styczeń–czerwiec br. cena **drobiu rzeźnego** w kolejnych miesiącach (z wyjątkiem maja) wykazywała silną tendencję rosnącą. W lipcu br., przy znaczącym (o 7,4%) wzroście krajowej podaży w stosunku do poprzedniego miesiąca, cena żywca drobiowego w skali miesiąca nieco obniżyła się (o 0,2%), ale była o 5,7% wyższa niż przed rokiem.

Przy zwiększonej podaży w okresie siedmiu miesięcy br., ceny skupu **żywca wołowego i młodego bydła** rzeźnego wykazywały od początku br. krótkookresowe wahania. W lipcu br. dostawy żywca wołowego (łącznie z cielęcym) do skupu były większe o 0,6% niż przed miesiącem,

ale o 6,6% mniejsze niż przed rokiem. Średnie ceny skupu żywca wołowego (4,78 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (5,20 zł/kg) obniżyły się odpowiednio o 2,3% i o 5,0% w stosunku do czerwca br., były natomiast wyższe (odpowiednio o 18,6% i o 19,1%) niż w lipcu ub. roku. W obrocie targowiskowym odnotowano niewielki wzrost cen w skali miesiąca, przy czym średnia cena żywca wołowego (4,81 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (5,19 zł/dt) była wyższa niż przed rokiem odpowiednio o 10,6% i o 7,9%.

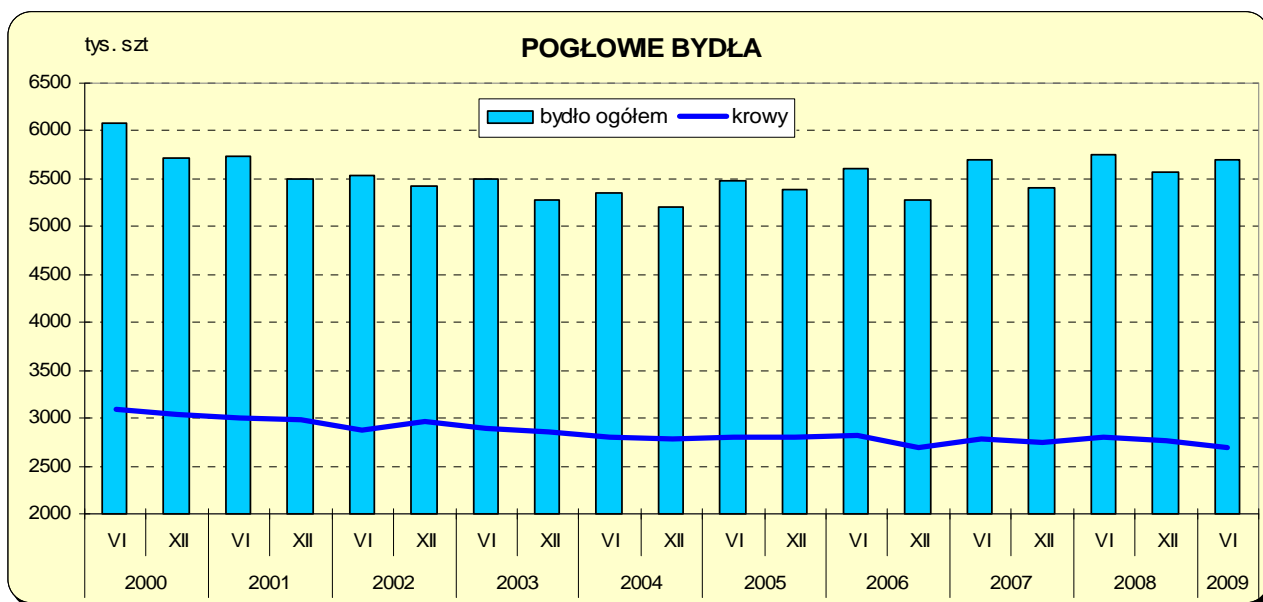

Pogłowie bydła (wg stanu w czerwcu br.) kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	W tys. sztuk	Rok poprzedni=100
O g ó ł e m.....	5700,0	99,0
Cielęta poniżej 1 roku	1471,8	98,0
Młode bydło od 1 do 2 lat	1203,7	109,2
Bydło 2-letnie i starsze	3024,5	95,9
w tym krowy	2687,9	95,8

W czerwcu br. **pogłowie bydła** ogółem liczyło ok. 5,7 mln szt. i było o 1,0% mniejsze niż przed rokiem. Spadek pogłowia wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia stada krów (o 118,8 tys. szt.) na skutek pogorszenia opłacalności produkcji mleka i długotrwałego spadku cen skupu surowca. W badaniu odnotowano również spadek pogłowia cieląt (o 2,0%). W 2009 r. rosnące ceny bydła, kształtujące się na poziomie znacznie wyższym niż przed rokiem, wpłynęły na poprawę opłacalności produkcji żywca wołowego. W rezultacie korzystnych uwarunkowań

produkcji żywca, w badaniu czerwcowym odnotowano wyraźne zwiększenie pogłowia młodego bydła od 1 do 2 lat (o 101,5 tys. szt.).

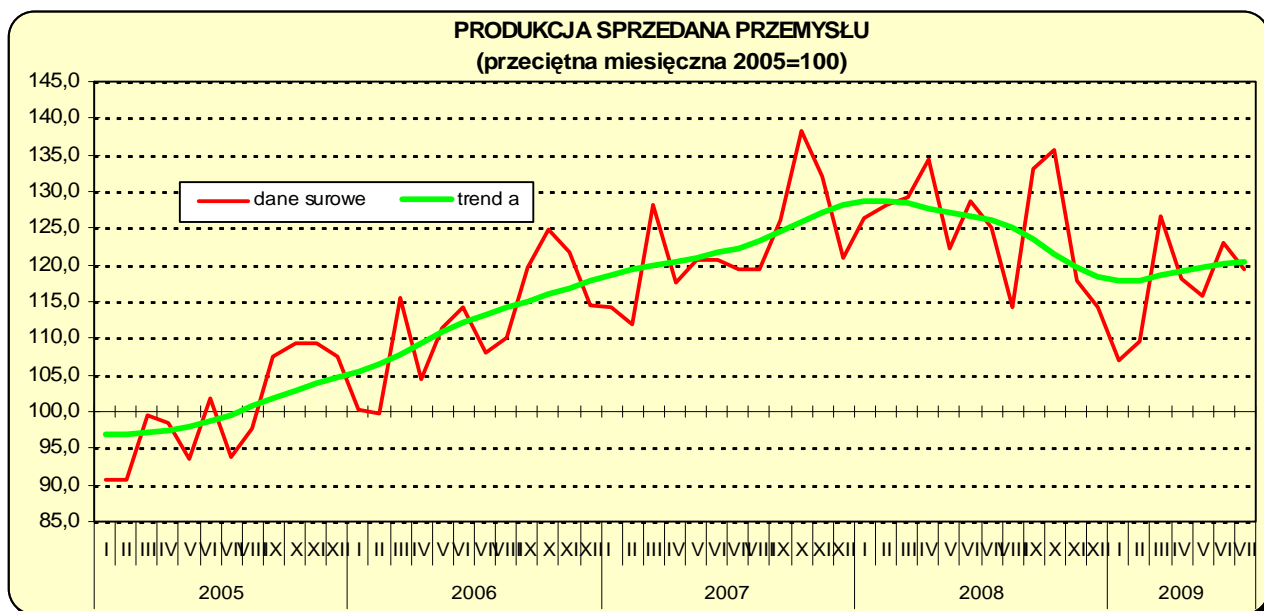
W okresie styczeń – lipiec br. podmioty rynkowe skupiły o 5,0% więcej **mleka** niż przed rokiem. Przy wzroście podaży, utrzymał się notowany od początku 2008 r. (z wyjątkiem marca i kwietnia br.) spadek cen surowca w ujęciu miesięcznym, przy czym w ostatnich miesiącach tempo tego spadku wyraźnie zwolniło i cena skupu mleka ustabilizowała się na poziomie ok. 86-88 zł/hl. W lipcu br. cena mleka obniżyła się o 0,7% w stosunku do poprzedniego miesiąca i była o 12,1% niższa niż przed rokiem.

Przemysł

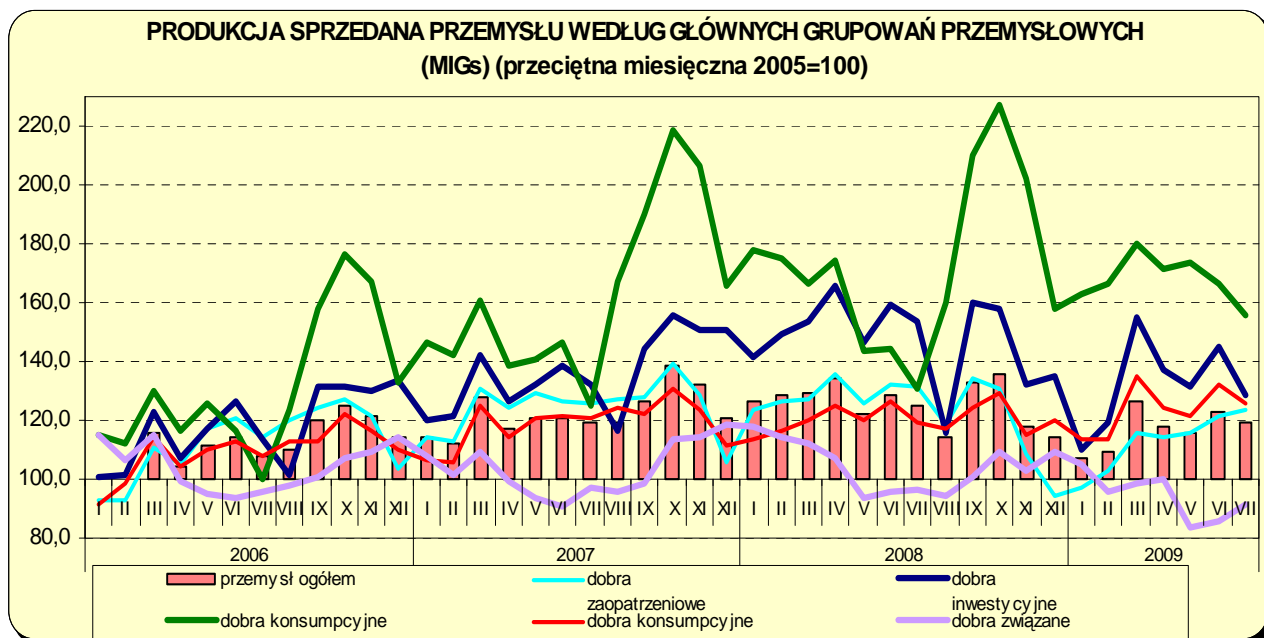
W lipcu br. utrzymał się spadek produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym w stopniu zbliżonym do notowanego w czerwcu, przy niższej niż w poprzednich miesiącach dynamice cen producentów. Według sierpniowego badania koniunktury, oceny formułowane przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym są lepsze niż w lipcu br., szczególnie w zakresie portfela zamówień oraz produkcji sprzedanej.

Produkcja sprzedana przemysłu w lipcu br. w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób była niższa niż przed rokiem o 4,6% (wobec wzrostu o 4,8% w analogicznym miesiącu ub. roku oraz spadku o 4,5% w czerwcu br.). Sprzedaż obniżyła się we wszystkich sekcjach, w tym najbardziej w górnictwie i wydobywaniu – o 19,3%. W przetwórstwie przemysłowym spadek wyniósł 4,1%, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 2,9%, natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 1,8%. **Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym**

spadek produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł w skali roku 5,3% (wobec odpowiednio 5,9% w poprzednim miesiącu), natomiast w stosunku do czerwca br. produkcja obniżyła się o 1,0%.

a Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń-lipiec br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 7,6% niższym niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost odpowiednio o 7,2%).

Spośród **głównych grupowań przemysłowych**³ zmniejszyła się produkcja w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne (o 12,7%), zaopatrzeniowe (o 11,8%) oraz związane z energią (o 11,3%). Zwiększyła się natomiast sprzedaż dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 6,7%) oraz konsumpcyjnych nietrwałych (o 3,2%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego w okresie styczeń-lipiec br. była o 3,1% niższa niż przed rokiem, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 4,7% i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 4,8%.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008		2009	
	VII	I-VII	VII	I-VII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Przemysł	104,8	107,2	95,4	92,4
górnictwo i wydobywanie	109,7	105,6	80,7	84,5
przetwórstwo przemysłowe	105,7	107,3	95,9	92,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	89,5	106,9	98,2	91,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	115,1	105,6	97,1	98,5
Z przemysłu ogółem – działy:				
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	115,7	105,0	79,3	79,0
produkcja artykułów spożywczych	100,3	103,8	102,3	101,9
produkcja napojów	101,6	103,5	116,2	106,3
produkcja odzieży	98,5	98,2	88,3	86,3
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	94,1	99,0	98,4	94,1
produkcja papieru i wyrobów z papieru	97,2	97,7	104,0	99,9
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	106,2	107,1	96,3	87,7
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	91,6	97,7	94,1	91,5
produkcja wyrobów farmaceutycznych	108,2	112,6	130,1	113,5
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	112,7	108,8	99,2	92,5
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	104,2	103,1	97,0	88,9
produkcja metali	114,7	106,6	76,2	64,9
produkcja wyrobów z metali	110,6	109,9	91,8	93,3
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	87,4	105,4	136,5	111,0
produkcja urządzeń elektrycznych	114,1	120,3	115,0	106,4
produkcja maszyn i urządzeń	113,3	112,7	84,9	92,7
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	116,4	119,0	82,0	78,6
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	111,8	106,9	76,2	105,5
produkcja mebli	106,6	102,5	94,3	94,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	89,5	106,9	98,2	91,9

³ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwale i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r. zmieniającym Rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykorzystania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98, dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grupowań Przemysłowych.

W lipcu br. zmniejszyła się produkcja w 23 działach (spośród 34) przemysłu, przy czym w sześciu z nich spadek nie przekroczył 3,0%. Wśród działów o znaczącym udziale w sprzedaży obniżyła się w ujęciu rocznym m.in.:

- produkcja metali – o 23,8% (m.in. produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 28,8%),
- wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 20,7% (m.in. wydobywanie węgla kamiennego – o 23,3%),
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 18,0% (m.in. produkcja pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 19,9%),
- produkcja maszyn i urządzeń – o 15,1% (m.in. produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia – o 22,3%),
- produkcja wyrobów z metali – o 8,2% (m.in. produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych – o 13,8%),
- produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 5,9% (m.in. produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 15,6%),
- produkcja mebli – o 5,7%.

Zwiększyła się natomiast produkcja artykułów spożywczych (o 2,3%, wobec wzrostu o 0,3% przed rokiem), której udział w produkcji sprzedanej przemysłu przekracza 16%. Znacząco wzrosła sprzedaż m.in. w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 30,9%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 22,6%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 14,7% oraz w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 7,9%. W przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa (stanowiącym ponad 30% produkcji artykułów spożywczych) notowano zwiększenie o 3,2%. Obniżeniu uległa produkcja pozostałych artykułów spożywczych – o 11,8%, gotowych paszy i karmy dla zwierząt – o 3,8%.

Utrzymał się wzrost w produkcji sprzedanej m.in. komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – w lipcu br. o 36,5% (m.in. produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych – o 63,1%, elektronicznego sprzętu powszechnego użytku – o 51,8%), wyrobów farmaceutycznych – o 30,1% (m.in. produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych – o 29,6%), napojów – o 16,2%, urządzeń elektrycznych – o 15,0% (m.in. produkcja sprzętu gospodarstwa domowego – o 43,5%) oraz papieru i wyrobów z papieru – o 4,0% (m.in. produkcja masy włóknistej, papieru i tektury – o 9,0%).

Z obserwowanych w lipcu br. 238 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 145 była niższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla kamiennego, siarki, wędlin, piwa, obuwia z wierzchami ze skóry, tarcicy iglastej, koksu, olejów opałowych, nawozów fosforowych, opon ciągnikowych oraz do maszyn i urządzeń rolniczych, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, rur stalowych, aparatów telefonicznych, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, chłodziarek

i zamrażarek, odkurzaczy, kuchni gazowych z piekarnikiem, ciągników rolniczych, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, wagonów kolejowych towarowych, rowerów oraz energii elektrycznej. Wyższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 92 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla brunatnego, gazu ziemnego, produktów uboju bydła i cieląt oraz trzody chlewnej, mleka, obuwia, benzyny silnikowej, odbiorników telewizyjnych, maszyn pralniczych automatycznych oraz pojazdów do transportu publicznego.

W I półroczu br. przedsiębiorstwa przemysłowe odnotowały wyraźne pogorszenie wyników finansowych⁴ w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów (z 92,8% przed rokiem do 94,2%). Mniej korzystne były wskaźniki rentowności obrotu brutto (5,8%, wobec 7,2%) i netto (4,9%, wobec 5,9%). Nieznacznie wyższy niż przed rokiem był wskaźnik płynności finansowej I stopnia (33,7%, wobec 33,4%), natomiast niższy – II stopnia (99,3% wobec 102,8%). Zmniejszyła się liczba przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (do 69,0% z 71,8%). Wynik finansowy netto był niższy niż przed rokiem we wszystkich sekcjach przemysłu, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. W przetwórstwie przemysłowym był on o 26,9% niższy niż w I półroczu ub. roku, przy czym znacząco obniżył się w produkcji m.in.: wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny, metali, koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, chemikaliów i wyrobów chemicznych, pojazdów samochodowych, przyczep i naczep. Znacznie wyższy niż przed rokiem wynik finansowy netto notowano natomiast w produkcji: artykułów spożywczych, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych oraz mebli.

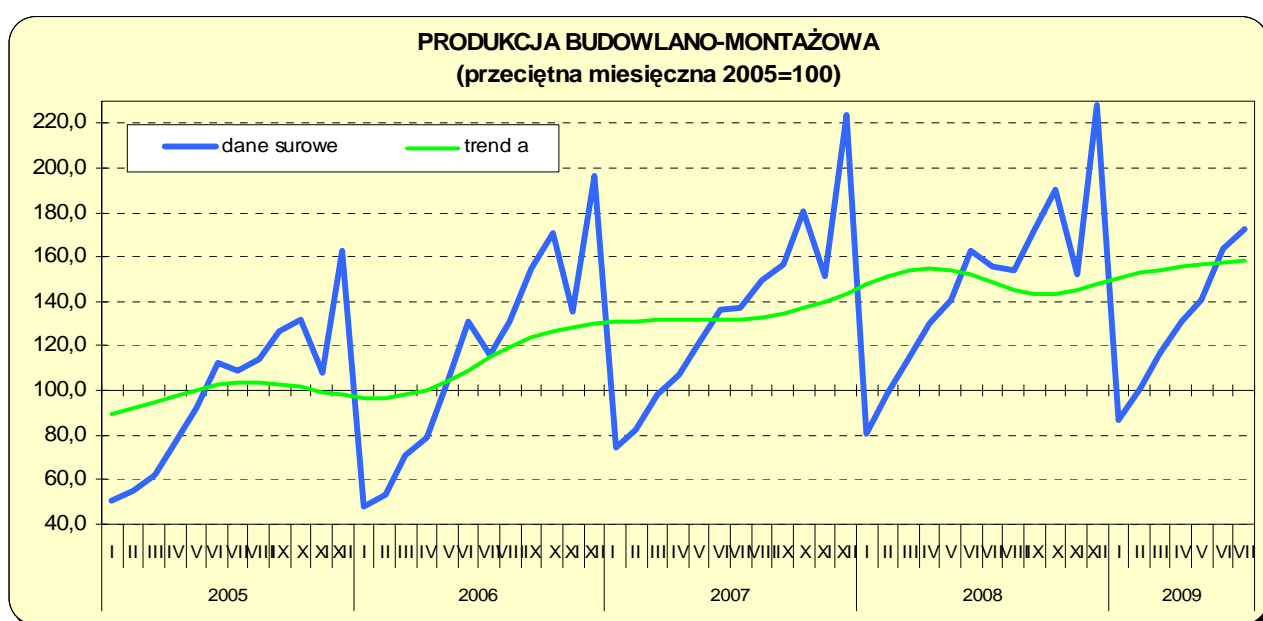
W przetwórstwie przemysłowym **ogólny klimat koniunktury** w sierpniu br. jest oceniany lepiej niż przed miesiącem, choć nadal negatywnie. Mimo poprawy, przewidywania dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw są nadal niekorzystne. Zmniejsza się nieco skala planowanych zwolnień pracowników. Bardziej optymistyczne niż przed miesiącem są prognozy w zakresie portfela zamówień oraz produkcji sprzedanej. Zdaniem przedsiębiorców nadal można spodziewać się nieznacznego spadku cen.

Zmniejsza się nieznacznie nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym. Sygnalizują to m.in. producenci: wyrobów z drewna, korka, słomy oraz wikliny, metali, wyrobów farmaceutycznych, odzieży, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Zwiększają się natomiast nadmierne zapasy w takich działach jak: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz produkcja pozostałego sprzętu transportowego. Podobnie jak przed miesiącem oceniany jest nadmierny poziom zapasów w produkcji: chemikaliów i wyrobów chemicznych, wyrobów tekstylnych, skór i wyrobów skórzanych, papieru i wyrobów z papieru.

⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w lipcu br. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 10,7% większa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,5% w czerwcu br. i o 13,4% w lipcu ub. roku). Dużo wyższa niż w poprzednich miesiącach dynamika sprzedaży była m.in. rezultatem znacznego wzrostu produkcji w jednostkach zajmujących się wznoszeniem budynków (o 12,7%), odnotowanym po ośmiu miesiącach spadku. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w ujęciu rocznym o 8,1%.

a Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2005=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

W okresie styczeń-lipiec br. produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż przed rokiem o 3,6%. Większa niż przed rokiem była sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 11,3%) oraz inwestycyjnym (o 0,6%). Niewielki spadek sprzedaży odnotowano w podmiotach zajmujących się budową budynków, natomiast wzrost – w jednostkach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz robotami budowlanymi specjalistycznymi.

W okresie styczeń-lipiec br. przeciętne miesięczne zatrudnienie w budownictwie było o 5,3% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, przy wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 4,1%.

Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008		2009	
	VII	I-VII	VII	I-VII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m	113,4	116,2	110,7	103,6
budowa budynków	103,5	113,3	112,7	99,8
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	126,4	119,6	113,1	112,7
roboty budowlane specjalistyczne ...	115,8	118,4	102,6	100,3

W I półroczu br. sytuacja finansowa przedsiębiorstw w **budownictwie**⁵ kształtowała się korzystniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Lepszy był wynik finansowy brutto (wzrost o 3,2% do 2391,7 mln zł) i netto (wzrost o 3,0% do 1882,7 mln zł). Nieznacznemu pogorszeniu uległy wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,5% przed rokiem do 5,4%) i netto (z 4,3% do 4,2%) oraz wskaźnik poziomu kosztów (z 94,5% do 94,6%). Wyższy niż przed rokiem był wskaźnik rentowności ze sprzedaży (6,5% wobec 4,9% przed rokiem). Nieznacznie zmniejszyła się liczba przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (do 66,3% wobec 68,0% w I półroczu ub. roku).

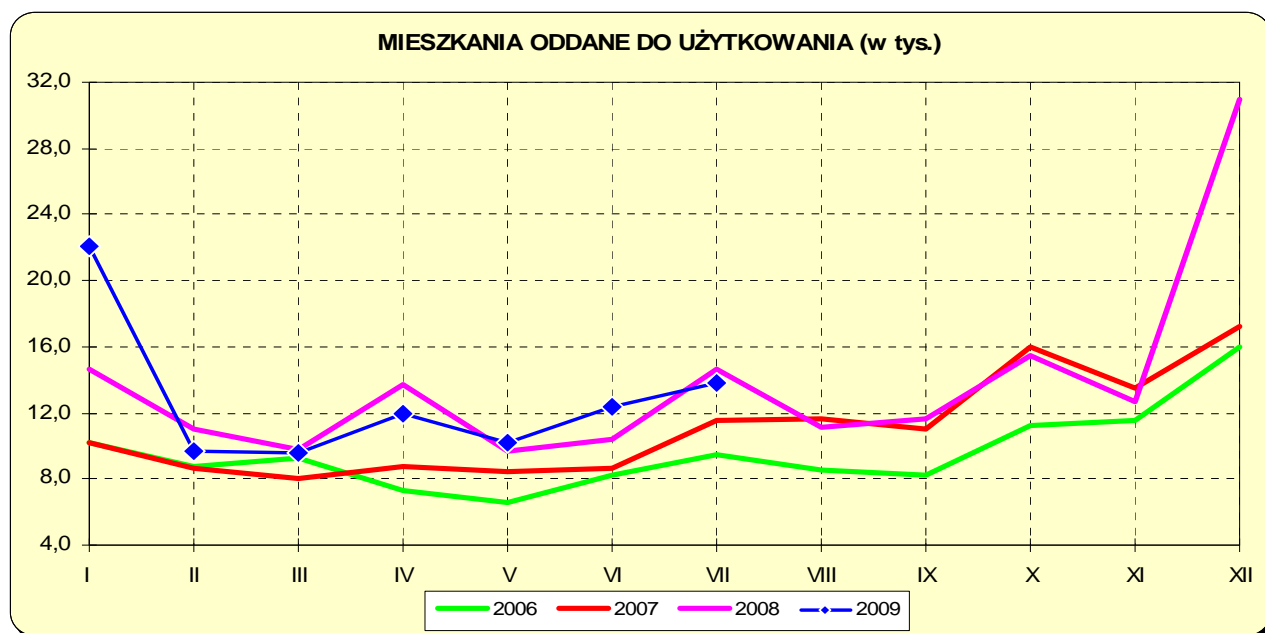
W sierpniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie jest nadal ujemny, ale mniej pesymistyczny niż w lipcu br. Przedsiębiorcy przewidują ograniczanie portfela zamówień na rynku krajowym, na poziomie zbliżonym do prognozowanego w miesiącu ubiegłym. Prognozy dotyczące produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej badanych podmiotów pozostają negatywne, choć w przypadku sytuacji finansowej są one mniej pesymistyczne od formułowanych w lipcu br. Podobne do tych sprzed miesiąca są prognozy dotyczące dalszego spadku cen realizacji robót budowlano-montażowych oraz planowanych zwolnień.

Najbardziej uciążliwymi barierami w prowadzeniu działalności budowlanej pozostają konkurencja ze strony innych firm oraz koszty zatrudnienia. Znacznie częściej niż przed rokiem wskazuje się m.in. na trudności związane z uzyskaniem kredytów (zwłaszcza w przedsiębiorstwach zatrudniających do 9 pracowników, a także od 50 do 249 osób) oraz niedostateczny popyt.

⁵ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych⁶, w lipcu br. **oddano do użytkowania** 13833 mieszkania, tj. o 5,4% mniej niż przed rokiem. W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem zrealizowano 7117 mieszkań (wzrost o 8,0%), komunalnym – 330 (przed rokiem – 251) oraz zakładowym – 24 (przed rokiem – 5). Mniej mieszkań niż w lipcu ub. roku przekazano do użytkowania w budownictwie indywidualnym – 5467 (spadek o 13,5%), spółdzielczym – 545 (przed rokiem 1018) oraz społecznym czynszowym – 350 (przed rokiem 444).

W okresie styczeń-lipiec br. oddano do użytkowania 89851 mieszkań, tj. o 7,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, komunalnym oraz zakładowym, spadek w pozostałych formach budownictwa.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I–VII 2008			I–VII 2009		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	83913	100,0	130,4	89851	100,0	107,1
indywidualne.....	40184	47,9	109,8	39752	44,2	98,9
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	35597	42,4	180,1	42885	47,7	120,5
spółdzielcze	4722	5,6	114,7	3753	4,2	79,5
społeczne czynszowe	1932	2,3	82,4	1515	1,7	78,4
komunalne	1274	1,5	93,8	1543	1,7	121,1
zakładowe	204	x	120,7	403	x	197,5

⁶ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-lipiec br. wyniosła 99,4 m² i była o 3,3 m² mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania odnotowano w większości form budownictwa, z wyjątkiem indywidualnego i społecznego czynszowego.

W lipcu br. utrzymał się obserwowany od sierpnia ub. roku spadek liczby mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia** (o 30,2% w ujęciu rocznym, do 16,7 tys.). Od października ub. roku obniża się również w skali roku liczba mieszkań **rozpoczętych** (w lipcu br. notowano spadek o 26,1%, do 12,9 tys. mieszkań).

W okresie styczeń-lipiec br. wydano pozwolenia na budowę 107,0 tys. mieszkań, tj. o 22,9% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Liczba mieszkań rozpoczętych wyniosła 80,7 tys. i była o 28,0% mniejsza niż przed rokiem.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto, kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia		Mieszkania, których budowę rozpoczęto	
	I–VII 2009			
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	107055	77,1	80740	72,0
indywidualne	62012	89,6	55796	90,3
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	38383	63,7	20803	48,0
spółdzielcze	2707	68,7	2224	60,2
społeczne czynszowe	1359	55,7	534	29,9
komunalne	2139	79,2	1316	105,7
zakładowe	455	135,0	67	30,7

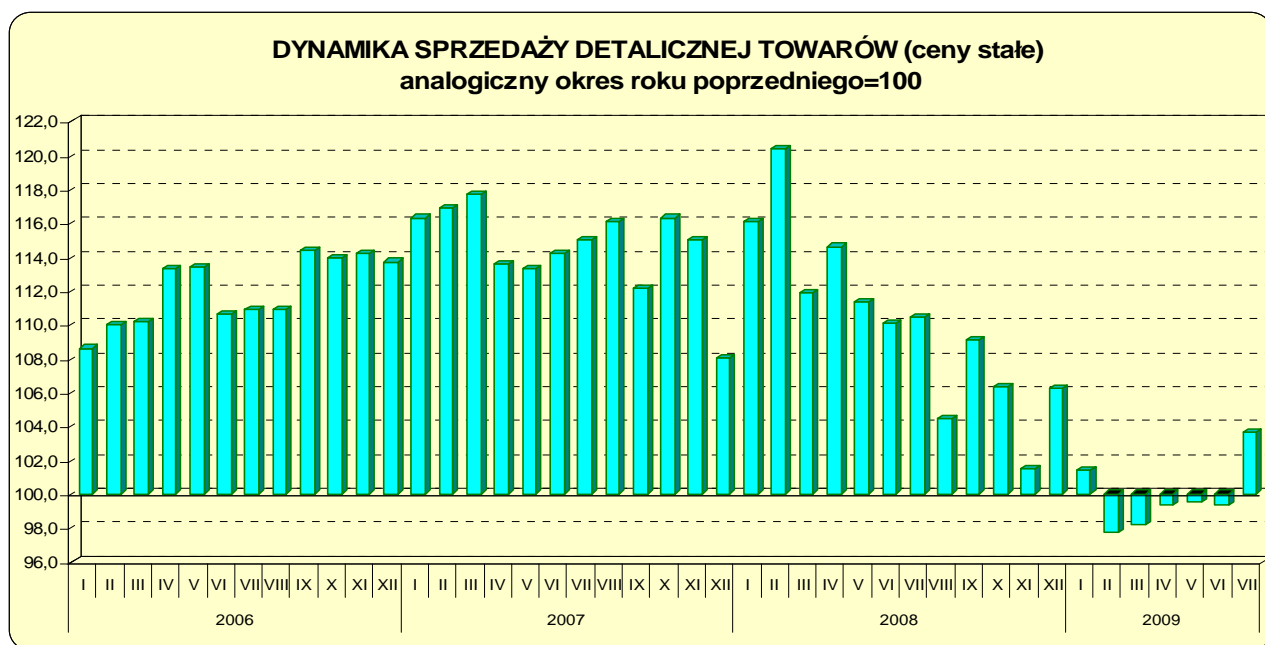
Szacuje się, że w końcu lipca br. **w budowie** było 678,3 tys. mieszkań, tj. o 3,9% mniej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W lipcu br., po spadkach notowanych od lutego br., **sprzedaż detaliczna** (w cenach stałych) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była o 3,6% większa w ujęciu rocznym (wobec wzrostu o 10,4% w lipcu ub. roku i spadku o 0,7% w czerwcu br.).

Wzrost sprzedaży odnotowano w większości grup, w tym w sprzedaży żywności, napojów i wyrobów tytoniowych o 6,1%. Wysoka dynamika utrzymała się w grupach: włókno, odzież, obuwie oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (wzrost

odpowiednio o 29,1% i 23,2%). Nadal obserwowano spadek w grupach: paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 7,6%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 5,3%), ale wolniejszy niż w poprzednich miesiącach.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2008		2009	
	VII	I-VII	VII	I-VII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m ^a	110,4	113,8	103,6	101,2
w tym:				
pojazdy samochodowe, motocykle, części	96,8	117,4	94,7	88,8
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	111,9	111,0	92,4	90,4
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,3	104,9	106,1	104,8
pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach.....	130,5	129,5	123,2	122,3
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	122,9	119,9	113,6	114,3
włókno, odzież, obuwie.....	140,2	135,2	129,1	124,9
meble, rtv, agd.....	113,2	117,5	102,4	104,6
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach.....	128,0	127,1	107,2	107,4
pozostałe.....	108,5	110,4	102,4	96,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w lipcu br. była niższa niż przed rokiem o 7,0%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – mniejsza o 7,5%.

W sierpniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym kształtuje się na poziomie dodatnim (wobec ujemnego odnotowanego w czerwcu i lipcu br.). Pozytywne są oceny bieżącej sytuacji gospodarczej oraz sprzedaży, a prognozy w tym zakresie są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Nadal negatywnie postrzegana jest bieżąca i przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw zwłaszcza najmniejszych (o liczbie pracujących do 9 osób), jednak również w tym zakresie opinie przedsiębiorców są mniej pesymistyczne od zgłaszanych w lipcu br.

Spośród barier ograniczających działalność ankietowanych firm nie obserwuje się znacznych zmian w ujęciu miesięcznym. W skali roku wzrosło m.in. znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem, trudnościami w rozrachunkach z kontrahentami oraz z uzyskaniem kredytów bankowych i ich obsługą (zwłaszcza w podmiotach zatrudniających 50-249 pracujących), natomiast zmalało – m.in. związanych z kosztami zatrudnienia oraz konkurencją na rynku.

Transport

W lipcu br. **sprzedaż usług**⁷ w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych była o 6,4% mniejsza niż przed rokiem (przed miesiącem notowano spadek o 8,5%, a przed rokiem wzrost o 11,3%). Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, największy spadek sprzedaży usług obserwowano w transporcie kolejowym (o 25,3%), transporcie lotniczym (o 14,9%) oraz magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 11,6%). Wzrost odnotowano natomiast w transporcie samochodowym (o 6,4%) oraz rurociągowym (o 12,4%). Po siedmiu miesiącach br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 5,9% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem odpowiednio wzrost o 10,0%).

Przewozy ładunków ogółem (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w lipcu br. wyniosły 35,9 mln ton, tj. o 5,5% mniej niż przed rokiem. Spadek przewozów obserwowano m.in. w transporcie kolejowym, rurociągowym oraz morskim, natomiast wzrost – w transporcie samochodowym. Od początku roku przewieziono 229,0 mln ton ładunków (o 10,8% mniej niż w okresie styczeń-lipiec ub. roku).

⁷ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

Transportem kolejowym przewieziono w lipcu br. 20,7 mln ton ładunków, tj. o 10,0% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyły się przewozy wszystkich grup ładunków, z wyjątkiem drewna i korka. W okresie siedmiu miesięcy br. notowano spadek przewozów ładunków w skali roku o 17,6% do 127,8 mln ton.

Transportem samochodowym zarobkowym w lipcu br. przewieziono 9,7 mln ton ładunków, tj. o 4,0% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń-lipiec br. – 63,6 mln ton (odpowiednio o 0,1% mniej).

Transportem rurociągowym przetłoczono w lipcu br. 4,3 mln ton ropy i produktów naftowych (spadek o 0,5% w ujęciu rocznym), a w okresie siedmiu miesięcy br. – 30,0 mln ton (odpowiednio o 2,4% więcej).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w lipcu br. wyniosły 0,7 mln ton (o 9,4% mniej niż przed rokiem). Od początku roku żegluga morską przewieziono 4,7 mln ton ładunków (o 23,9% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

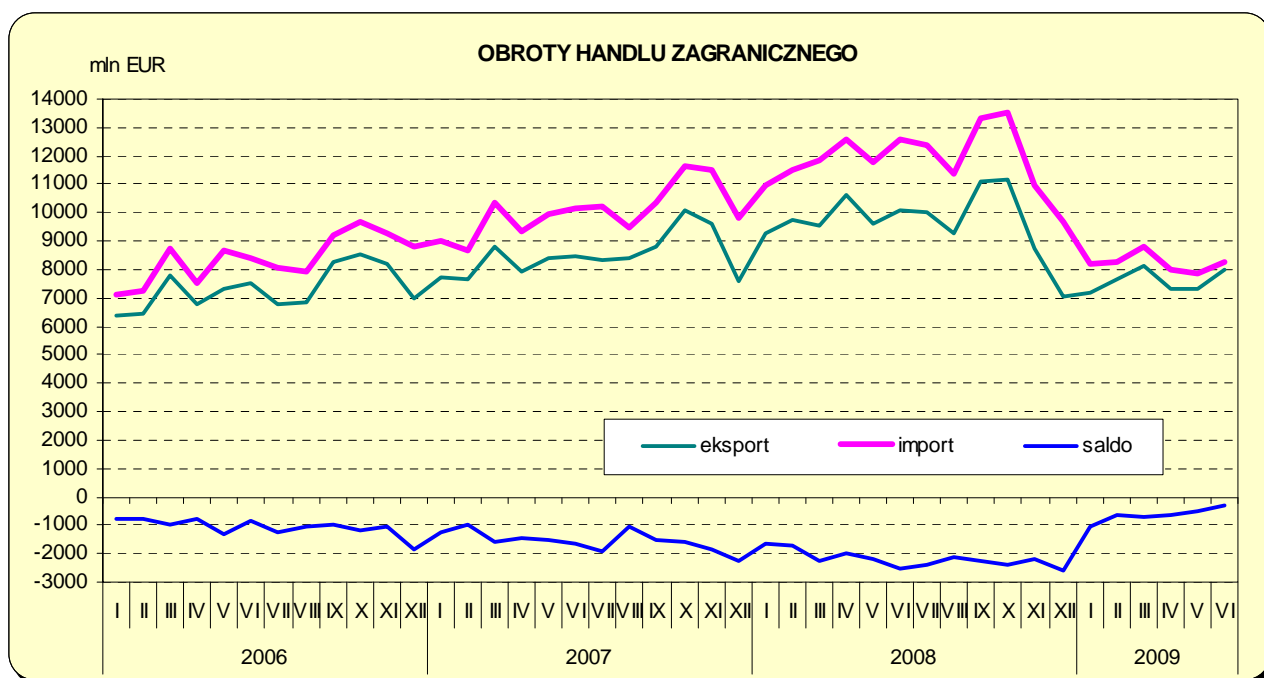
W portach morskich w lipcu br. przeładowano 4,1 mln ton ładunków (spadek o 8,6% w ujęciu rocznym). Zmniejszeniu uległa masa w większości grup, w tym masowych suchych – o 25,4%, kontenerów – o 19,1%, ładunków tocznych – o 15,0%, a także pozostałych ładunków drobnicowych – o 14,2%. Wzrost odnotowano natomiast w grupie masowych ciekłych (o 27,3% w skali roku). W okresie styczeń-lipiec br. przeładowano w portach 24,6 mln ton ładunków, tj. o 13,3% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyły się przeładunki we wszystkich grupach. Spośród ładunków masowych suchych wzrost odnotowano m.in. w przeładunku węgla i koksu (o 27,6%), stanowiącego 16,4% wszystkich przeładunków w portach morskich. Spadek przeładunków odnotowano w portach: Police – o 75,0%, Świnoujście – o 24,2%, Szczecin – o 21,7%, oraz Gdynia – o 17,0%, natomiast wzrost – w porcie Gdańsk (o 7,6%).

W I półroczu br. sytuacja finansowa przedsiębiorstw w **transporcie i gospodarce magazynowej** kształtowała się mniej korzystnie niż w analogicznym okresie ub. roku. Gorsze były wyniki finansowe brutto (o 28,2%) i netto (o 40,4%). Osłabieniu uległy również wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 3,8% przed rokiem do 2,8%) i netto (z 2,4% do 1,5%) oraz wskaźnik poziomu kosztów (z 96,2% do 97,2%). Wzrosły natomiast wskaźniki płynności finansowej (I stopnia z 46,9% do 57,2% oraz II stopnia z 119,6% do 123,8%). Liczba przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw zwiększyła się z 56,0% do 64,6%.

W sierpniu br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest mniej pesymistyczny niż w poprzednim miesiącu. Prognozy dotyczące popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej są nadal negatywne, ale lepsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Skala planowanych zwolnień pracowników może być nieco niższa od prognozowanej w lipcu br. W najbliższych miesiącach przewiduje się niewielki spadek cen usług transportowych.

Handel zagraniczny

W I półroczu br. obroty handlu zagranicznego były niższe niż przed rokiem. W wyniku głębszego spadku importu niż eksportu odnotowano poprawę ujemnego salda ogółem. Od początku roku systematycznie poprawiało się dodatnie saldo wymiany z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE). Przy niewielkim wzroście obrotów (wyrażonych w złotych) z krajami rozwijającymi się, znacznie obniżyła się wymiana z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie ogółem zmniejszył się udział importu towarów przeznaczonych na cele inwestycyjne i na zużycie pośrednie, a wzrósł – towarów konsumpcyjnych. W rezultacie znacznie większego wzrostu wartości eksportu niż importu artykułów rolno-spożywczych, dodatnie saldo wymiany tymi produktami było ponad dwukrotnie wyższe niż przed rokiem.

Eksport liczony w złotych w cenach bieżących był mniejszy niż w I półroczu ub. roku o 3,1% i wyniósł 201117,8 mln zł, a import obniżył się o 13,4% – do 217316,9 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 16199,1 mln zł (przed rokiem minus 43218,0 mln zł). Obroty liczone w euro zmniejszyły się po stronie eksportu o 22,5% do 45655,7 mln EUR, a po stronie importu – o 30,6% do 49408,1 mln EUR. Ujemne saldo wyniosło 3752,4 mln EUR (przed rokiem minus 12272,9 mln EUR). Eksport i import w dolarach USA były niższe niż przed rokiem – odpowiednio o 32,5% i 39,5%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 4990,4 mln USD wobec minus 18701,5 mln USD w I półroczu ub. roku.

Eksport w **cenach stałych** w okresie styczeń–maj br. był niższy niż przed rokiem o 18,2%, a import – o 22,7%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zmniejszył się o 17,0%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 38,3%, a z krajami rozwijającymi się – o 8,1%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE obniżył się o 26,3%, sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 15,1%, a z krajów rozwijających się – o 17,1%.

Ceny transakcyjne (liczone w złotych) towarów eksportowanych i towarów importowanych w okresie styczeń–maj br. były wyższe niż przed rokiem. **Wskaźnik terms of trade** ogółem kształtował się na korzystnym poziomie 104,1 wobec 100,1 w okresie styczeń–maj ub. roku, na co wpływały m.in. relacje cen w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

Znaczna poprawa uwarunkowań cenowych w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej w porównaniu z okresem styczeń–maj ub. roku spowodowana była m.in. obniżeniem cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (głównie z Rosji) – o 31,9% i wzrostem cen eksportowanych maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego – o 18,5% oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca – o 20,6%. W rezultacie, wskaźnik terms of trade ukształtował się na poziomie 134,9 wobec 79,3 przed rokiem.

W wymianie towarowej z krajami UE wskaźnik terms of trade wyniósł 103,0 wobec 101,0 w okresie styczeń–maj ub. roku. Poprawa relacji cenowych była efektem większego wzrostu cen towarów eksportowanych (16,6%) niż importowanych (13,2%). W eksporcie zwiększyły się ceny m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 19,7%), różnych wyrobów przemysłowych (o 23,1%), towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 13,0%), a w imporcie – m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 17,6%), chemikaliów i produktów pokrewnych (o 7,9%). Jednocześnie spadły ceny importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych (o 18,7%).

W obrotach z krajami rozwijającymi się odnotowano pogorszenie wskaźnika terms of trade z 108,5 w okresie styczeń–maj ub. roku do 90,8, co spowodowane było większym wzrostem cen towarów importowanych (23,5%) niż eksportowanych (12,1%). W imporcie zwiększyły się ceny m.in. różnych wyrobów przemysłowych (o 34,6%), maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 17,3%) oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 25,1%). W eksporcie wzrosły ceny m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego (o 21,5%), natomiast obniżyły się ceny m.in. chemikaliów i produktów pokrewnych (o 7,0%) oraz towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie według surowca (o 1,7%).

Obroty handlu zagranicznego w cenach bieżących kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2009						2008	2009
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–VI 2008=100			I–VI	
				w zł	w EUR	w USD	struktura w %	
EKSPORT	201117,8	45655,7	60539,4	96,9	77,5	67,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	171988,0	39089,1	51864,4	98,9	79,2	69,1	83,8	85,5
w tym Unia Europejska	159634,9	36296,5	48159,2	97,6	78,3	68,3	78,8	79,4
w tym strefa euro	113615,3	25837,6	34276,2	100,1	80,3	70,1	54,6	56,5
Kraje rozwijające się	14048,0	3165,4	4185,3	106,4	84,5	73,0	6,3	7,0
Kraje Europy Śr.-Wsch.	15081,8	3401,2	4489,7	73,6	58,4	50,4	9,9	7,5
IMPORT	217316,9	49408,1	65529,8	86,6	69,4	60,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	149880,1	34071,4	45181,4	84,9	68,0	59,2	70,4	69,0
w tym Unia Europejska	133090,4	30262,9	40135,9	83,6	67,0	58,4	63,5	61,2
w tym strefa euro	105127,2	23904,1	31702,5	83,5	66,9	58,3	50,2	48,4
Kraje rozwijające się	46246,9	10490,1	13910,0	101,9	81,5	71,0	18,1	21,3
Kraje Europy Śr.-Wsch.	21189,9	4846,6	6438,4	73,3	59,1	51,6	11,5	9,7
SALDO	-16199,1	-3752,4	-4990,4	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	22107,9	5017,7	6683,0	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	26544,5	6033,6	8023,3	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	8488,1	1933,5	2573,7	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-32198,9	-7324,7	-9724,7	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-6108,1	-1445,4	-1948,7	x	x	x	x	x

W strukturze geograficznej, w porównaniu z I półroczem ub. roku, obniżeniu się udziału krajów Europy Środkowo-Wschodniej w obrotach ogółem towarzyszył wzrost znaczenia krajów rozwijających się (po stronie importu głównie Chin i Republiki Korei). Jednocześnie odnotowano wzrost udziału krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) w eksporcie ogółem, przy spadku – w imporcie.

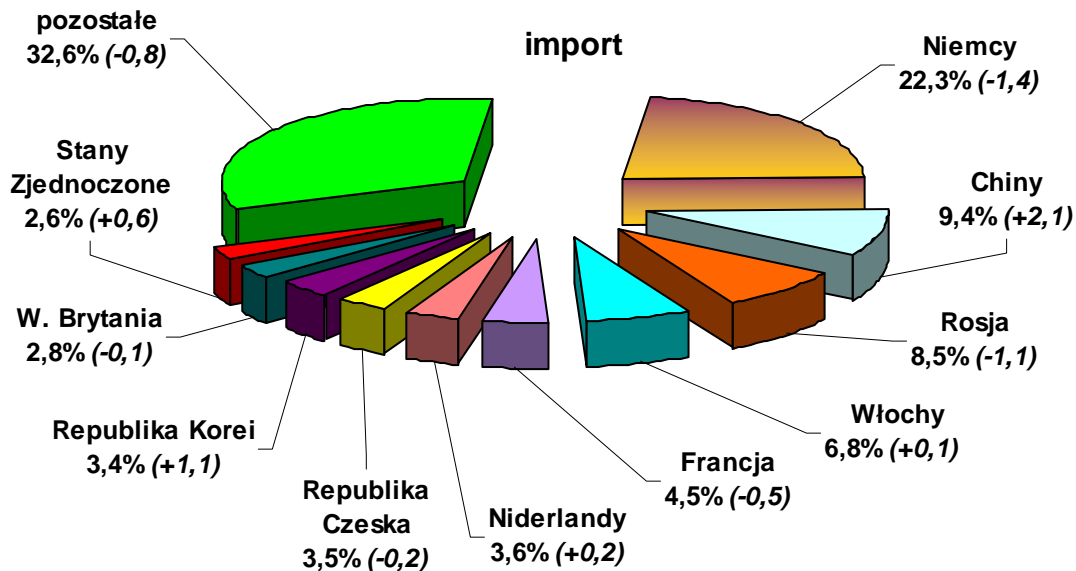
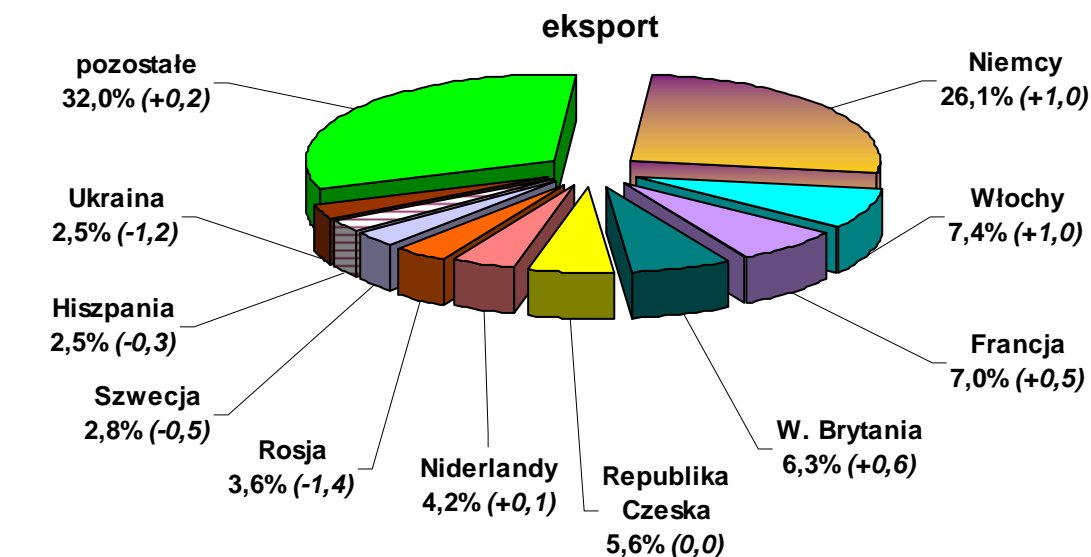
W porównaniu z I półroczem ub. roku zmniejszył się eksport do krajów Unii Europejskiej o 2,4% do 159634,9 mln zł oraz import z tych krajów – o 16,4% do 133090,4 mln zł. Dodatkowo saldo wyniosło 26544,5 mln zł wobec 4301,9 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 36296,5 mln EUR, a w imporcie 30262,9 mln EUR i były niższe odpowiednio o 21,7% i o 33,0%. Dodatkowo saldo wyniosło 6033,6 mln EUR wobec 1185,6 mln EUR przed rokiem. Eksport i import w dolarach USA były niższe niż w I półroczu ub. roku odpowiednio o 31,7% i 41,6%. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 8023,3 mln USD wobec 1716,7 mln USD w I półroczu ub. roku. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 79,4% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 61,2% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 78,8% i 63,5% przed rokiem).

Wartość eksportu do Niemiec nieznacznie wzrosła – o 0,4% do poziomu 52398,6 mln zł, natomiast wartość importu z tego kraju zmniejszyła się o 18,6% do 48447,3 mln zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem 3951,3 mln zł (przed rokiem minus 7326,0 mln zł). Obroty z Niemcami wyrażone w euro zmniejszyły się o 19,5% w eksporcie i o 34,8% w imporcie. Dodatkowo saldo wyniosło 895,7 mln EUR (przed rokiem minus 2085,2 mln EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA obniżyła się odpowiednio o 29,8% i 43,1%. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 1191,0 mln USD (przed rokiem minus 3200,6 mln USD). Udział Niemiec w eksporcie ogółem wzrósł z 25,1% do 26,1%, a w imporcie ogółem obniżył się z 23,7% do 22,3%.

W wymianie z Niemcami wg grup SITC odnotowano m.in. wzrost eksportu pojazdów mechanicznych osobowych, odbiorników telewizyjnych, mebli i ich części oraz spadek eksportu m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części, elektrycznego sprzętu przekątnikowego, innych wyrobów z metali nieszlachetnych. W imporcie z Niemiec obniżyła się wartość dostaw m.in. pojazdów mechanicznych do transportu towarów oraz przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych.

Wśród naszych partnerów handlowych kolejne pozycje zajmowały: w eksporcie – Włochy (7,4%), Francja (7,0%), W. Brytania (6,3%), Republika Czeska (5,6%), Niderlandy (4,2%), Rosja (3,6%), Szwecja (2,8%), Hiszpania i Ukraina (po 2,5%), a w imporcie – Chiny (9,4%), Rosja (8,5%), Włochy (6,8%), Francja (4,5%), Niderlandy (3,6%), Republika Czeska (3,5%), Republika Korei (3,4%), W. Brytania (2,8%) oraz Stany Zjednoczone (2,6%).

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW
HANDLU ZAGRANICZNEGO
w okresie styczeń–czerwiec 2009 r.**

Zmiany do I–VI 2008 r. (w pkt proc.)

Obroty towarowe z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, w porównaniu z I półroczem ub. roku, zmniejszyły się w eksporcie o 26,4% do poziomu 15081,8 mln zł, a w imporcie – o 26,7% do 21189,9 mln zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 6108,1 mln zł wobec ujemnego salda 8417,2 mln zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 3401,2 mln EUR, a w imporcie 4846,6 mln EUR i były niższe odpowiednio o 41,6% i o 40,9%. Ujemne saldo wyniosło 1445,4 mln EUR wobec minus 2375,2 mln EUR przed rokiem. Eksport i import w dolarach USA były niższe odpowiednio o 49,6% i 48,4%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1948,7 mln USD wobec minus 3576,7 mln USD w I półroczu ub. roku. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej stanowił 7,5% eksportu ogółem, a import – 9,7% importu ogółem (przed rokiem odpowiednio 9,9% i 11,5%).

Po I półroczu br. Rosja zajmowała 7 miejsce wśród odbiorców polskich towarów oraz 3 miejsce wśród dostawców towarów na nasz rynek (przed rokiem odpowiednio 6 i 2). Eksport do Rosji obniżył się o 29,0% i wyniósł 7305,0 mln zł, natomiast import z Rosji zmniejszył się o 23,1% do poziomu 18512,0 mln zł. Ujemne saldo obrotów wyniosło 11207,0 mln zł wobec minus 13786,0 mln zł przed rokiem. Obroty z Rosją wyrażone w euro zmniejszyły się o 43,7% w eksporcie i o 37,9% w imporcie. Ujemne saldo wyniosło 2593,4 mln EUR (przed rokiem minus 3900,5 mln EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA obniżyła się odpowiednio o 51,4% i o 45,7%. Saldo ukształtowało się na poziomie minus 3462,8 mln USD (przed rokiem minus 5907,5 mln USD). W porównaniu z I półroczem ub. roku udział Rosji w obrotach ogółem zmniejszył się z 5,0% do 3,6% w eksporcie oraz z 9,6% do 8,5% w imporcie.

W obrotach z Rosją wg grup SITC obniżył się eksport m.in. pojazdów mechanicznych do transportu towarów, części i akcesoriów do pojazdów oraz pojazdów mechanicznych osobowych, natomiast wzrósł eksport m.in. owoców i orzechów świeżych lub suszonych, statków, łodzi i konstrukcji pływających oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. Na spadek importu wpłynęła przede wszystkim niższa niż przed rokiem wartość dostaw ropy naftowej.

W obrotach ogółem **wg sekcji SITC**, w porównaniu z I półroczem ub. roku, w największym stopniu wzrósł eksport napojów i tytoniu oraz olejów, tłuszczów i wosków zwierzęcych i roślinnych, a najbardziej obniżył się – paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych oraz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. Natomiast więcej niż przed rokiem sprowadzono napojów i tytoniu, żywności i zwierząt żywych oraz różnych wyrobów przemysłowych, przy jednoczesnym spadku importu w pozostałych sekcjach – największym paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych oraz surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw. W strukturze towarowej eksportu zwiększył się udział m.in. żywności i zwierząt żywych, maszyn oraz urządzeń i sprzętu transportowego, a najbardziej obniżył się – towarów przemysłowych sklasyfikowanych głównie wg surowca. W imporcie w największym stopniu wzrósł udział różnych wyrobów przemysłowych, a najbardziej zmniejszył się – paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2009		I–VI 2008	I–VI 2009
	w mln zł	I–VI 2008=100	struktura w %	
EKSPORT	201117,8	96,9	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe.....	19733,7	119,1	8,0	9,8
Napoje i tytoń.....	3100,5	168,5	0,9	1,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	3670,8	76,3	2,3	1,8
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	5453,3	64,7	4,0	2,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	417,1	123,7	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	15589,7	97,8	7,7	7,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca..	38544,5	83,3	22,3	19,2
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	87099,3	100,0	42,0	43,3
Różne wyroby przemysłowe	27372,4	104,6	12,6	13,6
IMPORT	217316,9	86,6	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe.....	15200,3	109,2	5,6	7,0
Napoje i tytoń.....	1306,9	117,9	0,4	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	5441,1	71,7	3,0	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	17981,4	65,8	10,9	8,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	763,4	86,5	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne	30216,6	91,9	13,1	13,9
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca..	38297,6	78,5	19,5	17,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	78144,6	86,1	36,2	36,0
Różne wyroby przemysłowe	23529,2	108,3	8,7	10,8

Eksport **produktów rolno-spożywczych**, w porównaniu z I półroczem ub. roku, był wyższy o 23,5% i wyniósł 24069,3 mln zł (5462,9 mln EUR), a import wzrósł o 9,0% i ukształtował się na poziomie 19003,0 mln zł (4316,9 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 5066,3 mln zł (1146,0 mln EUR) wobec dodatniego salda 2059,7 mln zł (581,0 mln EUR) przed rokiem. Udział produktów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się, w porównaniu z I półroczem ub. roku, z 9,4% do 12,0% w eksporcie oraz z 6,9% do 8,7% w imporcie.

Wzrost obrotów towarami rolno-spożywczymi odnotowano ze wszystkimi grupami krajów. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się o 41,5%, do krajów rozwijających się o 33,7%, a do krajów rozwiniętych o 20,9% (w tym do krajów UE o 20,5%). Import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej wzrósł o 11,5%, z krajów rozwiniętych o 9,1% (w tym z krajów UE o 11,0%), a z krajów rozwijających się o 8,4%.

W strukturze geograficznej eksportu produktów rolno-spożywczych zwiększył się udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej (z 8,9% w I półroczu ub. roku do 10,2%) oraz krajów rozwijających się (z 6,1% do 6,6%), natomiast obniżył się – krajów rozwiniętych (z 85,0% do 83,2%, w tym krajów UE – z 81,3% do 79,3%). W imporcie wzrósł nieznacznie udział krajów rozwiniętych (z 76,6% do 76,7%, w tym krajów UE – z 69,7% do 71,0%) oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej (z 2,0% do 2,1%), przy jednoczesnym nieznacznym spadku udziału krajów rozwijających się (z 21,4% do 21,3%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2009							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-VI 2008=100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-VI 2008=100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze	24069,3	5462,9	123,5	100,0	19003,0	4316,9	109,0	100,0
Przetwory spożywcze	11027,3	2503,3	129,3	45,8	7813,3	1772,9	118,0	41,1
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	7432,4	1688,7	104,4	30,9	4994,1	1135,6	128,9	26,3
Produkty pochodzenia roślinnego	5120,6	1159,6	150,2	21,3	5335,1	1212,9	89,3	28,1
Oleje i tłuszcze	489,0	111,3	113,3	2,0	860,5	195,5	89,9	4,5

Eksport **towarów wysokiej techniki** wyniósł 17928,8 mln zł, tj. o 17,5% więcej niż w I półroczu ub. roku, a import – 37798,3 mln zł, tj. o 4,0% więcej. Obroty zamknęły się ujemnym saldem 19869,5 mln zł (przed rokiem minus 21096,4 zł). Udział towarów wysokiej techniki w eksporcie ogółem wyniósł 8,9%, a w imporcie – 17,4% (przed rokiem odpowiednio 7,4% i 14,5%).

Wartość **obrotu uszlachetniającego** w I półroczu br. stanowiła 6,8% eksportu i 4,6% importu ogółem, wobec odpowiednio 6,6% i 4,5% przed rokiem.

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z I półroczem ub. roku, obniżył się udział importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 63,0% do 60,0%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 17,6% do 17,3%), natomiast wzrósł udział importu towarów konsumpcyjnych (z 19,4% do 22,7%). Odnotowano spadek wartości importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (o 17,5%) i dóbr inwestycyjnych (o 14,9%), natomiast wzrost – towarów konsumpcyjnych (o 1,5%).

Rozdysponowanie i dynamika importu i eksportu wg głównych kategorii ekonomicznych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2008	I–VI 2009	
	struktura w %		I–VI 2008=100
IMPORT	100,0	100,0	86,6
Dobra inwestycyjne.....	17,6	17,3	85,1
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	76,0	84,1	94,3
środki transportu przemysłowe	24,0	15,9	56,3
Towary konsumpcyjne	19,4	22,7	101,5
w tym:			
towary nietrwałego użytku	27,5	27,9	102,8
samochody osobowe	21,3	15,9	75,7
Zużycie pośrednie	63,0	60,0	82,5
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	48,4	47,7	81,4
paliwa i smary nieprzetworzone.....	14,7	14,2	79,8
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	13,8	17,2	102,6
części i akcesoria dla środków transportu	11,3	11,2	82,1
EKSPORT	100,0	100,0	96,9
Dobra inwestycyjne.....	12,0	13,3	107,7
dobra inwestycyjne z wyjątkiem środków transportu	61,9	62,2	108,4
środki transportu przemysłowe	38,1	37,8	106,7
Towary konsumpcyjne	33,2	39,2	114,4
w tym:			
towary nietrwałego użytku	25,6	24,6	109,6
samochody osobowe	18,5	19,6	121,1
Zużycie pośrednie	54,8	47,5	83,9
w tym:			
towary zaopatrzeniowe dla przemysłu przetworzone.....	50,9	49,2	81,0
części i akcesoria dla środków transportu	22,9	23,5	86,2
części i akcesoria do dóbr inwestycyjnych	13,7	14,9	91,4

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw⁸ w I półroczu br. uległy pogorszeniu w porównaniu z bardzo korzystnymi uzyskanymi w latach 2006 i 2007 oraz w okresie styczeń–wrzesień 2008 r. Z wyjątkiem wskaźnika płynności I stopnia, wszystkie podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe były słabsze niż przed rokiem. Wynik na operacjach finansowych był znacznie niższy niż przed rokiem, ale lepszy niż w I kwartale br. Na poprawę wyniku na operacjach finansowych, w porównaniu z I kwartałem br., wpłynął m.in. wzrost przychodów z dywidendy i udziałów z zysku oraz wolniejszy wzrost kosztów finansowych.

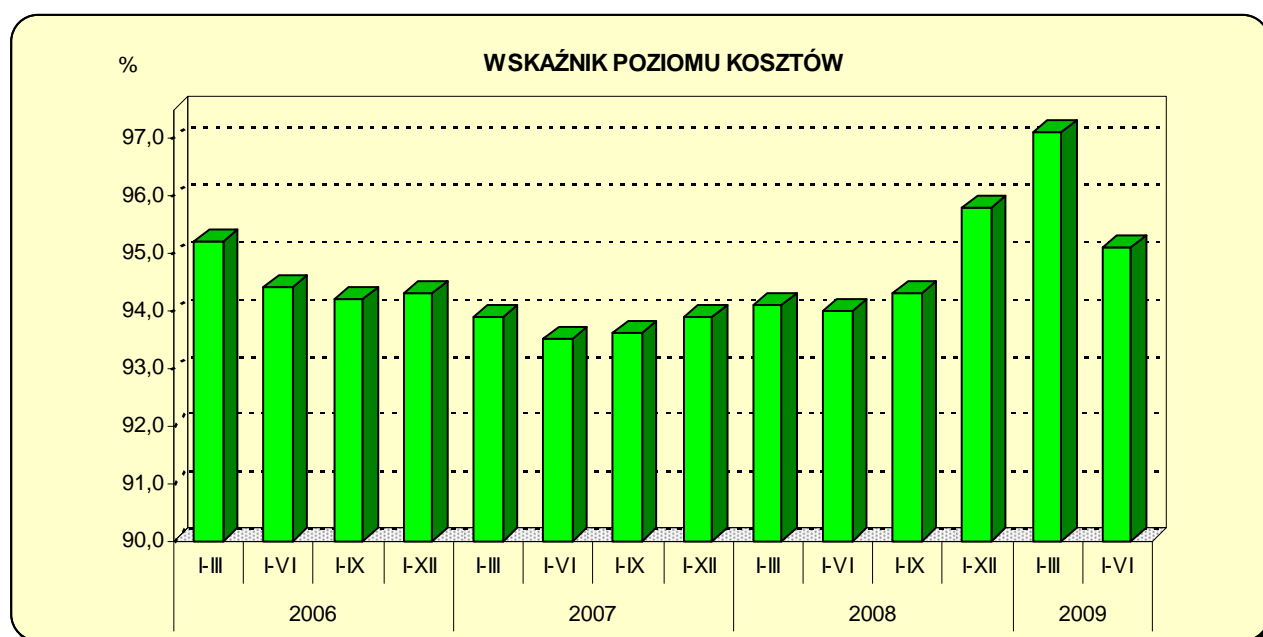
W rezultacie wolniejszego tempa wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania, pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział kosztów wynagrodzeń brutto, usług obcych, energii oraz amortyzacji. Zmniejszył się natomiast udział kosztów związanych ze zużyciem materiałów.

⁸ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

Obniżyły się przychody ze sprzedaży na eksport. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zmniejszył się udział przychodów ze sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów, jak również udział liczby jednostek eksportujących w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw. Wyniki finansowe oraz podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów uległy pogorszeniu w stosunku do uzyskanych w I półroczu 2008r., przy czym były lepsze niż dla ogółu przedsiębiorstw.

Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie a – ogółem w mln zł b – udział sektora prywatnego w %	I–VI 2008	I–VI 2009
Przychody z całokształtu działalności..... a	918374,4	927341,3
b	85,0	85,3
w tym przychód netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a	887027,7	888464,2
b	85,2	85,6
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności..... a	863611,6	882269,7
b	85,1	85,2
w tym koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów.... a	838160,8	842910,1
b	85,2	85,3
Wynik na działalności gospodarczej..... a	54762,8	45071,6
b	83,4	87,9
Wynik finansowy brutto..... a	54772,6	45078,0
b	83,4	87,9
Wynik finansowy netto..... a	44285,5	37055,6
b	85,0	90,0
Zysk netto..... a	52435,2	51967,1
b	84,6	86,6
Strata netto..... a	8149,7	14911,5
b	82,2	77,9

Przychody z całokształtu działalności w I półroczu br. były o 1,0% wyższe niż przed rokiem natomiast **koszty ich uzyskania** – o 2,2% wyższe, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu **wskaźnika poziomu kosztów** z 94,0% do 95,1%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły w większości sekcji, najbardziej (w ujęciu wartościowym) – w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; handlu; naprawie pojazdów samochodowych, działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją, budownictwie oraz informacji i komunikacji. Obniżenie przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odnotowano w przetwórstwie przemysłowym, górnictwie i wydobywaniu, transporcie i gospodarce magazynowej, dostawach wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji oraz edukacji.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był niższy niż w I półroczu ub. roku o 6,8% i wyniósł 45554,2 mln zł. Pogorszył się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 636,1 mln zł do 3708,6 mln zł). Wynik na operacjach finansowych był znacznie niższy niż przed rokiem, ale lepszy niż w I kwartale br. (minus 4191,2 mln zł, wobec 1551,1 mln zł w I półroczu ub roku i minus 10243,6 mln zł w I kwartale br.).

Na słabszy niż w I półroczu ub. roku wynik na operacjach finansowych wpłynął dużo wyższy wzrost kosztów finansowych niż przychodów finansowych (wzrost o 76,2%, wobec 33,6%). Zaobserwowano znaczący wzrost innych kosztów finansowych (o 137,0%), w tym związanych z nadwyżką ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi (o 246,6%) oraz pozostałych kosztów finansowych (o 56,5%).

W rezultacie, **wynik na działalności gospodarczej** wyniósł 45071,6 mln zł i był o 17,7% niższy niż przed rokiem, przy czym jego pogorszenie odnotowano w większości sekcji, w tym m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 52,4% do 179,2 mln zł), administrowaniu i działalności wspierającej (o 40,1% do 309,8 mln zł), górnictwie i wydobywaniu (o 39,2% do 2156,4 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 35,8% do 4987,5 mln zł), obsłudze rynku nieruchomości (o 32,6% do 633,6 mln zł), przetwórstwie przemysłowym (o 28,9% do 17586,5 mln zł) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 28,4% do 1004,8 mln zł). Poprawę wyniku na działalności gospodarczej odnotowano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 26,2% do 7468,7 mln zł), informacji i komunikacji (o 24,4% do 6235,9 mln zł), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 13,0% do 916,3 mln zł) oraz budownictwie (o 3,3% do 2390,4 mln zł).

Wynik finansowy brutto wyniósł 45078,0 mln zł (zysk brutto – 60402,9 mln zł, strata brutto – 15324,9 mln zł) i był niższy o 9694,6 mln zł (o 17,7%) w porównaniu z I półroczem ub. roku. Obciążenia wyniku finansowego brutto wyniosły 8022,3 mln zł i były o 23,5% niższe niż przed rokiem.

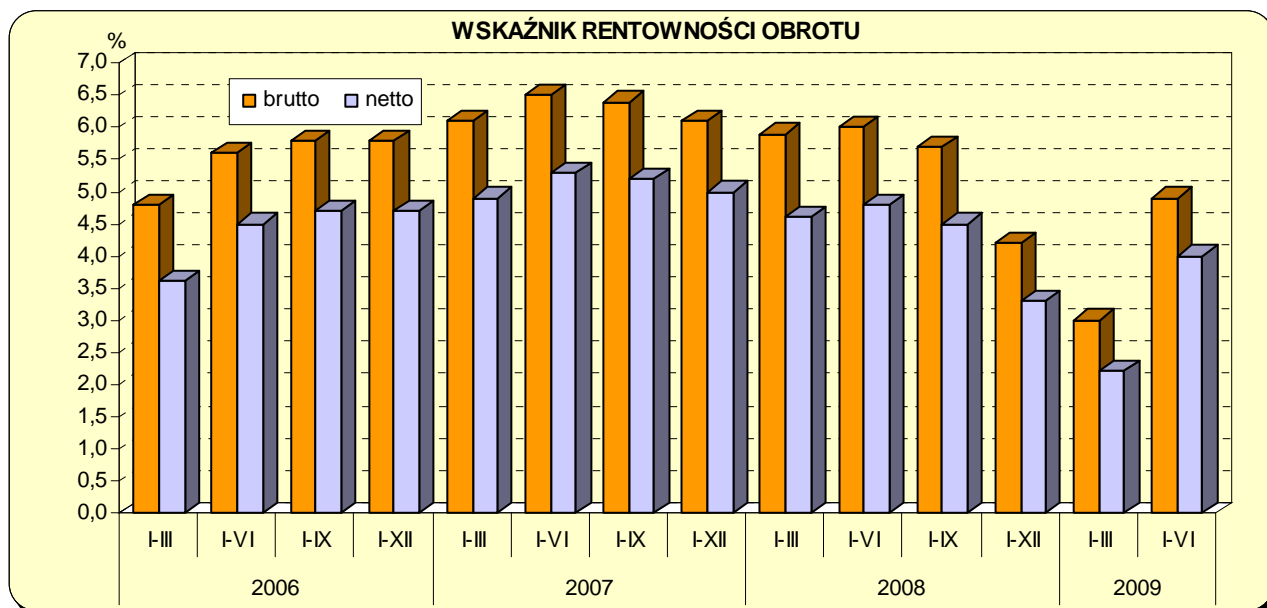
Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 37055,6 mln zł (zysk netto – 51967,1 mln zł, strata netto – 14911,5 mln zł) i był niższy o 7229,9 mln zł (o 16,3%) w porównaniu z I półroczem ub. roku. W największym stopniu uległ pogorszeniu w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 56,0% do 141,9 mln zł), obsługa rynku nieruchomości (o 44,1% do 456,3 mln zł), transport i gospodarka magazynowa (o 40,4% do 531,8 mln zł), administrowanie i działalność wspierająca (o 42,2% do 361,6 mln zł), górnictwie i wydobywaniu (o 38,9% do 1684,7 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 38,4% do 3855,8 mln zł) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 26,9% do 15044,1 mln zł). Jego największą poprawę odnotowano w informacji i komunikacji (o 40,0% do 5510,6 mln zł) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 29,2% do 6083,1 mln zł).

Zysk netto wykazało 69,3% badanych przedsiębiorstw (wobec 71,7% przed rokiem). Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności obniżył się z 83,0% do 78,0%. W przetwórstwie przemysłowym zysk netto wykazało 68,5% przedsiębiorstw (przed rokiem 71,3%), a ich udział w przychodach tej sekcji wyniósł 78,1% (wobec odpowiednio 84,3%).

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie a – ogółem b – sektor publiczny c – sektor prywatny	w %	
	I–VI 2008	I–VI 2009
Wskaźnik poziomu kosztów		
a	94,0	95,1
b	93,4	96,0
c	94,2	95,0
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ...		
a	5,5	5,1
b	5,7	3,1
c	5,5	5,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto		
a	6,0	4,9
b	6,6	4,0
c	5,9	5,0
Wskaźnik rentowności obrotu netto.....		
a	4,8	4,0
b	4,8	2,7
c	4,8	4,2
Wskaźnik płynności I stopnia		
a	31,9	33,4
b	56,0	55,0
c	28,1	29,9

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów obniżył się z 5,5% do 5,1%, rentowności obrotu brutto – z 6,0 do 4,9%, a obrotu netto – z 4,8% do 4,0%. W porównaniu z I półroczem ub. roku zmniejszył się w ogólnej liczbie badanych podmiotów udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy i większy od 0,0) z 72,6% do 69,9% oraz ich udział w przychodach z całokształtu działalności – z 83,4% do 78,2%.

Pogorszenie rentowności obrotu netto odnotowano w większości sekcji, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, informacji i komunikacji oraz edukacji.

Poprawił się wskaźnik płynności finansowej **I stopnia** z 31,9% do 33,4%, natomiast pogorszył się – **II stopnia** z 98,9% do 97,1%. Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 44,7% badanych przedsiębiorstw (wobec 42,1% przed rokiem), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 12,2% badanych przedsiębiorstw (wobec 12,5% w I półroczu ub. roku).

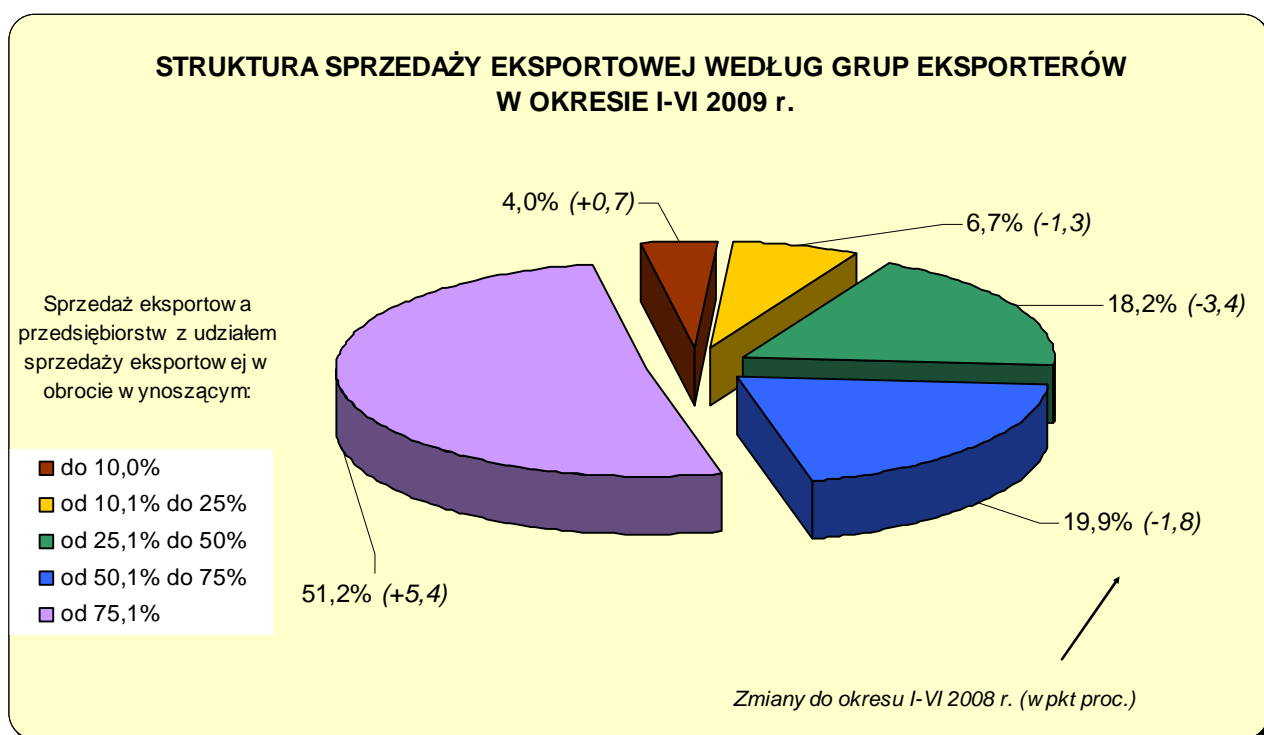
Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie nieco wyższym niż rok wcześniej (91,0%, wobec 89,7%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz zakwaterowaniu i gastronomii.

Poziom i struktura rodzajowa kosztów kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2008				I-VI 2009			
	w mld zł	struktura w %			w mld zł	struktura w %		
		ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny		ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
Koszty ogółem	562,7	100,0	100,0	100,0	553,7	100,0	100,0	100,0
amortyzacja	30,3	5,4	7,4	5,0	32,4	5,9	8,0	5,4
zużycie materiałów i energii.....	260,5	46,3	36,1	48,4	241,6	43,6	35,5	45,3
w tym energia.....	15,8	2,8	4,0	2,6	18,1	3,3	4,8	3,0
usługi obce.....	122,1	21,7	22,7	21,5	124,0	22,4	20,7	22,8
podatki i opłaty.....	32,1	5,7	8,0	5,2	32,9	5,9	8,4	5,4
wynagrodzenia brutto	80,6	14,3	18,2	13,5	83,9	15,2	19,2	14,3
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia.....	19,2	3,4	5,1	3,1	19,8	3,6	5,4	3,2
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych	13,0	2,3	2,9	2,2	13,5	2,4	3,2	2,3
pozostałe koszty	17,9	3,2	2,5	3,3	19,2	3,5	2,8	3,6

Koszty bieżącej działalności poniesione przez ogół badanych podmiotów w I półroczu br. były o 1,6% niższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększyły się udziały większości rodzajów kosztów, z wyjątkiem kosztów zużycia materiałów.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem, 47,1% jednostek wykazało w I półroczu br. **sprzedaż na eksport**, wobec 48,2% przed rokiem. Poziom sprzedaży eksportowej był o 3,3% niższy niż przed rokiem, a jej udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zmniejszył się z 20,1% do 19,4%. W I półroczu br. 71,7% sprzedaży eksportowej przypadało na przedsiębiorstwa, w których sprzedaż na eksport stanowi więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – wobec 67,1% przed rokiem.

W grupie podmiotów eksportujących zmniejszył się udział jednostek wykazujących zysk netto (do 70,7%, wobec 73,3% w I półroczu ub. roku, w tym w przetwórstwie przemysłowym – 69,9%, wobec 71,8%). Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów były korzystniejsze niż dla ogółu badanych przedsiębiorstw, ale gorsze niż przed rokiem.

Z grupy podmiotów objętych badaniem, 15470 jednostek, które stanowiły 86,3% badanych przedsiębiorstw ogółem, prowadziło działalność gospodarczą zarówno w I półroczu 2008 r., jak i w I półroczu 2009 r. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 95,3% przychodów netto ogółem z tej działalności. Udział tej grupy podmiotów w wyniku finansowym netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł 96,4%. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe odnotowane przez tę zbiorowość ukształtowały się na nieznacznie wyższym poziomie niż dla ogółu badanych podmiotów, ale były gorsze (z wyjątkiem wskaźnika płynności I stopnia) w porównaniu z I półroczem ub. roku.

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec czerwca br. wyniosła 606959,3 mln zł i była o 6,2% większa niż przed rokiem, w tym zapasów – o 3,3%, należności krótkoterminowych – o 3,8%, inwestycji krótkoterminowych – o 14,2%, a krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych – o 11,1%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych wzrósł udział inwestycji krótkoterminowych (z 22,2% do 23,8%), a obniżył się – udział zapasów (z 28,4% do 27,6%) oraz należności krótkoterminowych (z 46,5% do 45,5%). Zwiększył się nieznacznie udział krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,0% do 3,1%). W strukturze zapasów ogółem wzrósł udział produktów gotowych (z 15,7% do 16,2%), a obniżył się – towarów (z 36,2% do 36,0%), materiałów (z 30,4% do 28,2%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 15,7% do 15,2%).

W porównaniu z I półroczem ub. roku nie odnotowano istotnych zmian dotyczących sprawności działania przedsiębiorstw. Nieznacznie (o dwa dni) wydłużyły się cykle rotacji należności krótkoterminowych oraz spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług (odpowiednio do 47 i 43 dni). Cykl rotacji zapasów wydłużył się o 1 dzień – do 34 dni.

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi (w 71,4%, wobec 69,4% w półroczu ub. roku).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec czerwca br. wyniosły 620911,9 mln zł i były o 14,2% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 30,2% zobowiązań ogółem (wobec 27,1% przed rokiem).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw w końcu czerwca br. wyniosła 433279,5 mln zł i była o 9,2% wyższa niż przed rokiem, w tym – zobowiązań z tytułu dostaw i usług – o 5,0%, kredytów i pożyczek – o 5,4%, emisji dłużnych papierów wartościowych – o 19,1%, zobowiązań z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 0,9%. Rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 5,0%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw w końcu czerwca br. wyniosły 187632,3 mln zł i były o 27,5% wyższe niż przed rokiem. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – o 19,7% oraz pozostałych zobowiązań długoterminowych – o 44,1%, a spadek – zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 14,2%.

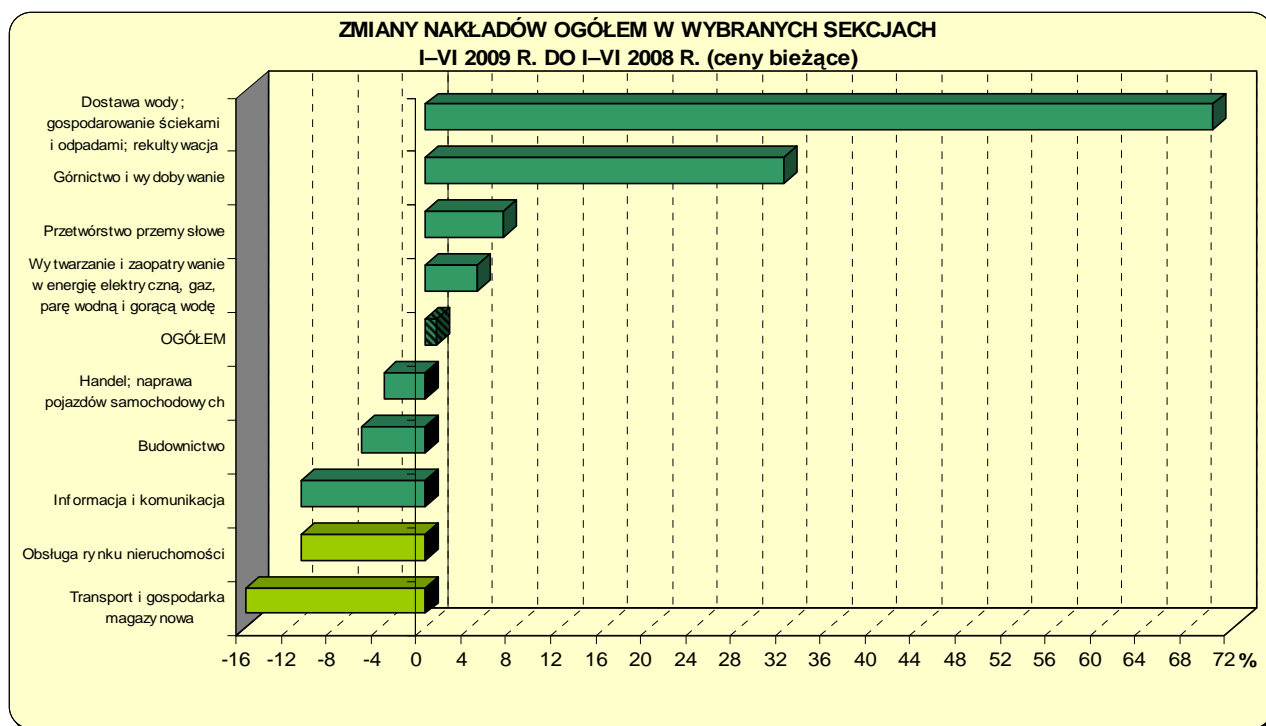
Według informacji NBP, na podstawie oceny dokonanej przez 10 banków, w końcu czerwca br. 10181 przedsiębiorstw (osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność gospodarczą bez względu na liczbę pracujących) nie posiadało **zdolności kredytowej** (wobec 10585 jednostek w analogicznym okresie ub. roku i 9577 jednostek w końcu grudnia 2008 r.). Podmioty nie posiadające zdolności kredytowej stanowiły w czerwcu br. 3,5% ogólnej liczby podmiotów kredytowanych przez 10 banków (wobec 3,9% przed rokiem i 3,5% w końcu grudnia 2008 r.). Zadłużenie tych podmiotów z tytułu kredytów bankowych wyniosło w końcu czerwca br. 14,6 mld zł, a łącznie z odsetkami zapadłymi od należności zagrożonych – 17,2 mld zł. Wartość zadłużenia tych podmiotów stanowiła 9,7% całkowitego zadłużenia jednostek kredytowanych przez analizowane banki (wobec 9,6% w końcu I półrocza 2008 r. i 7,6% w końcu grudnia 2008 roku).

Nakłady ogółem

W I półroczu br., po znacznym wzroście w analogicznym okresie w poprzednich latach, obserwowano spadek nakładów inwestycyjnych.

W I półroczu br. **nakłady ogółem** badanych przedsiębiorstw⁹ wyniosły 44,3 mld zł i były (w cenach stałych) o 3,8% niższe niż przed rokiem. Nakłady na zakupy¹⁰ zmniejszyły się o 10,4%, natomiast na budynki i budowle wzrosły o 8,7%. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 59,5% (przed rokiem 63,2%).

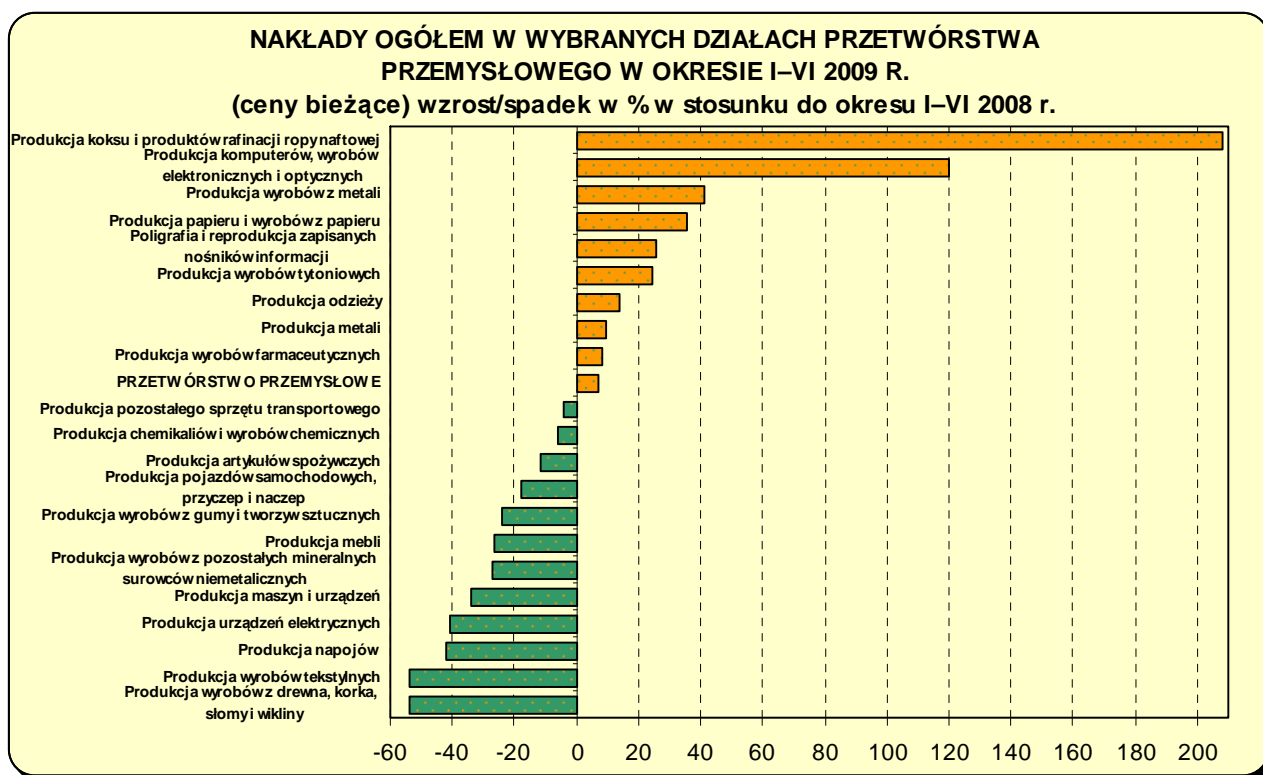
Spadek nakładów (w cenach bieżących) wystąpił m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 16,0%), informacji i komunikacji oraz obsłudze rynku nieruchomości (po 11,0%), budownictwie (o 5,7%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,7%). W kolejnym roku zwiększyły się nakłady w przemyśle (o 11,9%), w tym w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 70,1%), górnictwie i wydobywaniu (o 31,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 7,0%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,6%).

⁹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

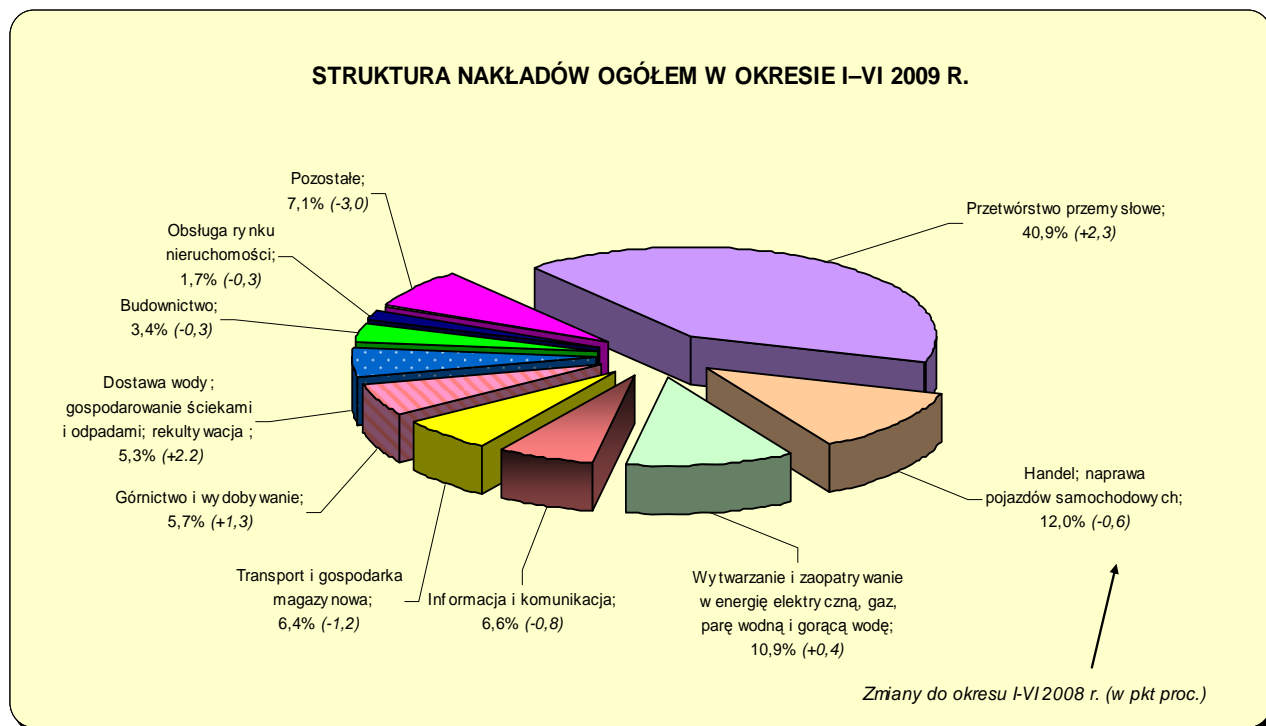
¹⁰ Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

W przetwórstwie przemysłowym największy wzrost nakładów w I półroczu br. w skali roku miał miejsce w przedsiębiorstwach zajmujących się m.in. produkcją koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (ponad 3-krotny, wobec wzrostu o 62,7% w analogicznym okresie ub. roku), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (ponad 2-krotny, wobec spadku odpowiednio o 58,6%), wyrobów z metali (o 41,2%, wobec wzrostu o 12,5%), papieru i wyrobów z papieru (o 35,3%, wobec wzrostu o 14,4%) oraz metali (o 9,8%, wobec spadku o 22,0%). Zmniejszyły się natomiast nakłady m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 27,0%, wobec wzrostu w I półroczu ub. roku o 54,5%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 23,7%, wobec wzrostu odpowiednio o 17,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 17,9%, wobec wzrostu o 29,4%), artykułów spożywczych (o 11,8%, wobec spadku o 5,6%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 6,2%, wobec wzrostu o 34,5%).

W strukturze nakładów ogółem w porównaniu z I półroczem ub. roku zwiększył się udział nakładów poniesionych przez jednostki przetwórstwa przemysłowego (z 38,6% do 40,9%), dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (z 3,1% do 5,3%), górnictwa i wydobywania (z 4,4% do 5,7%) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 10,5% do 10,9%). Zmniejszył się natomiast udział nakładów przedsiębiorstw transportu i gospodarki magazynowej (z 7,6% do 6,4%), informacji i komunikacji (z 7,4% do 6,6%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (z 12,6% do 12,0%) oraz budownictwa (z 3,7% do 3,4%).

Według klas wielkości przedsiębiorstw nakłady zwiększyły się w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 1000 osób (o 18,3%), zmniejszyły natomiast – w jednostkach o liczbie pracujących od 250 do 1000 osób (o 20,9%) oraz w podmiotach o liczbie pracujących od 50 do 249 osób (o 2,1%).

Struktura inwestowania według wybranych sekcji i klas wielkości przedsiębiorstw w I półroczu br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących					
	50-249 osób		250-1000 osób		powyżej 1000 osób	
	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem
	w % ogółem w danej sekcji					
Ogółem.....	80,0	23,4	16,8	24,7	3,2	51,9
Górnictwo i wydobywanie.....	74,4	4,3	14,5	4,1	11,1	91,6
Przetwórstwo przemysłowe.....	76,5	23,5	20,1	24,1	3,4	52,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	69,3	6,6	18,6	15,2	12,1	78,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	88,0	40,7	10,8	35,0	1,2	24,3
Budownictwo.....	87,7	59,9	10,8	23,4	1,5	16,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	85,6	31,5	12,2	23,1	2,2	45,4
Transport i gospodarka magazynowa.....	71,9	19,1	22,9	12,8	5,2	68,1
Zakwaterowanie i gastronomia.....	81,9	35,8	15,8	30,7	2,3	33,5
Informacja i komunikacja.....	77,3	9,7	17,7	23,4	5,0	66,9
Obsługa rynku nieruchomości.....	92,3	77,7	7,2	10,9	0,5	11,4

W I półroczu br. jednostki sektora prywatnego zrealizowały 69,6% nakładów ogółem badanych przedsiębiorstw (wobec 76,3% przed rokiem), przy czym zakupy stanowiły 65,6% nakładów tych jednostek (wobec 69,0% przed rokiem). Przedsiębiorstwa działające w sektorze publicznym poniosły 30,4% nakładów ogółem (wobec 23,7% w półroczu ub. roku), a zakupy stanowiły 45,4% nakładów tych podmiotów (wobec 44,5% przed rokiem).

Z nakładów zrealizowanych przez **jednostki sektora prywatnego** 48,9% przypadło na podmioty przetwórstwa przemysłowego, w tym na produkcję artykułów spożywczych – 10,9%, wyrobów z metali – 10,8%, koksu i produktów rafinacji ropy naftowej – 9,5%, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – 9,1%, pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 8,1%, metali – 7,6%, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 6,9%, papieru i wyrobów z papieru – 6,1%, chemikaliów i wyrobów chemicznych – 4,3% oraz maszyn i urządzeń – 4,0%. Jednostki handlu; naprawy pojazdów samochodowych poniosły 17,0% nakładów sektora prywatnego.

Najwyższy udział sektora prywatnego w nakładach ogółem odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (98,5%), informacji i komunikacji (97,8%), budownictwie (97,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (95,8%), przetwórstwie przemysłowym (83,3%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (63,4%).

Z nakładów **jednostek sektora publicznego** podmioty wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę zrealizowały 27,2% nakładów, przetwórstwa przemysłowego – 22,5%, dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji – 15,7%, transportu i gospodarki magazynowej – 15,6% oraz górnictwa i wydobywania – 13,8%.

Najwyższy udział sektora publicznego w nakładach ogółem odnotowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (90,4%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (75,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (74,5%) oraz górnictwie i wydobywaniu (73,9%).

W okresie styczeń–czerwiec br. **rozpoczęto** 69,2 tys. **inwestycji**, tj. o 4,9% mniej niż przed rokiem. Około 52% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 17,5 mld zł i była o 22,6% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 24,7% w I półroczu ub. roku). Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 27,7% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 28,2% przed rokiem). Spadek wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych wystąpił m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 55,3%), przetwórstwie przemysłowym (o 48,8%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 40,8%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 32,5%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 16,8%). W porównaniu z I półroczem ub. roku zwiększyła się wartość kosztorysowa inwestycji

rozpoczętych m.in. w górnictwie i wydobywaniu (ponad 2-krotnie), zakwaterowaniu i gastronomii (o 65,7%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 60,1%).

Z ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez przedsiębiorstwa¹¹, 37,6% poniosły **podmioty z kapitałem zagranicznym** (wobec 40,0% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były niższe o 9,9% niż przed rokiem. Jednostki przetwórstwa przemysłowego zrealizowały 58,0% nakładów ogółem tej grupy podmiotów, w tym przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją artykułów spożywczych – 12,2%, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 11,6%, pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 11,2%, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz wyrobów z metali – po 8,5%, a maszyn i urządzeń – 8,1%. Jednostki handlu; naprawy pojazdów samochodowych poniosły 19,7% ogółu nakładów zrealizowanych przez grupę podmiotów z kapitałem zagranicznym, natomiast podmioty zajmujące się informacją i komunikacją – 4,1%. Wśród podmiotów z kapitałem zagranicznym, wzrost nakładów (w cenach bieżących) notowano m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (ponad 3-krotny), produkcji wyrobów z metali (ponad 2-krotny), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 91,0%), produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 67,8%), produkcji artykułów spożywczych (o 40,7%), pozostałej produkcji wyrobów (o 34,8%) oraz produkcji wyrobów tytoniowych (o 33,4%).

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego¹² w czerwcu br. zamknął się dodatnim saldem w kwocie 459 mln EUR (wobec minus 2173 mln EUR w analogicznym miesiącu ub. roku). Na zmianę salda z ujemnego na dodatnie wpłynęła głównie poprawa salda obrotów towarowych i dochodów.

Saldo obrotów towarowych w czerwcu br. ukształtowało się na poziomie minus 26 mln EUR (przed rokiem minus 1678 mln EUR). Wpływy z eksportu towarów wyniosły 8314 mln EUR, tj. o 20,8% mniej niż przed rokiem, a wypłaty za import zmniejszyły się o 31,5%, do 8340 mln EUR.

¹¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym powyżej 1 mln USD (z wyjątkiem instytucji kredytowych i ubezpieczeniowych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

¹² Opracowano na podstawie materiałów „Bilans Płatniczy” przekazanych przez NBP.

Rachunek bieżący stanowi komponent bilansu płatniczego na bazie transakcji. Jest to statystyczne zestawienie transferów finansowych obrotów z zagranicą, prezentujące w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, zawiera także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz stan oficjalnych aktywów rezerwowych.

Saldo usług w czerwcu br. było dodatnie i wyniosło 363 mln EUR (przed rokiem 299 mln EUR). Przychody z eksportu usług zmniejszyły się w skali roku o 21,5% (do 1657 mln EUR), a rozchody z tytułu importu usług obniżyły się o 28,6% (do 1294 mln EUR). Na wartość salda usług złożyły się: dodatnie saldo usług transportowych (247 mln EUR), dodatnie saldo podróży zagranicznych (64 mln EUR) oraz ujemne saldo pozostałych usług (52 mln EUR).

Saldo dochodów w czerwcu br. ukształtowało się na poziomie minus 467 mln EUR (przed rokiem minus 1516 mln EUR). Złożyły się na nie przychody w wysokości 518 mln EUR (spadek o 26,1% w ujęciu rocznym) i rozchody w kwocie 985 mln EUR (spadek odpowiednio o 55,6%).

Saldo transferów bieżących w czerwcu br. było dodatnie i wyniosło 589 mln EUR (wobec 722 mln EUR przed rokiem). Wartość przychodów zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 4,9% (do poziomu 1032 mln EUR), a wartość rozchodów zwiększyła się o 22,0% (do 443 mln EUR).

Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2008	VI 2009	zmiana do VI 2008
	w mln EUR		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-2173	459	2632
Saldo obrotów towarowych	-1678	-26	1652
Eksport	10504	8314	-2190
Import	12182	8340	-3842
Saldo usług	299	363	64
Przychody	2111	1657	-454
Rozchody	1812	1294	-518
Saldo dochodów	-1516	-467	1049
Przychody	701	518	-183
Rozchody	2217	985	-1232
Saldo transferów bieżących	722	589	-133
Przychody	1085	1032	-53
Rozchody	363	443	80

Pieniądz

W końcu lipca br. **podaż pieniądza M3** wyniosła 688238,0 mln zł i była o 0,8% niższa niż w końcu czerwca br. oraz o 11,7% większa niż przed rokiem.

Komponenty podaży pieniądza (M3) oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2008	2009			
	VII	VI	VII	zmiana w stosunku do	
				VII 2008	VI 2009
	mln zł				
Podaż pieniądza (M3)	616092,6	693693,4	688238,0	72145,4	-5455,4
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	82695,3	92270,4	91496,6	8801,3	-773,8
depozyty i inne zobowiązania	522865,9	595184,2	589733,3	66867,4	-5450,9
pozostałe składniki M3	10531,5	6238,8	7008,0	-3523,5	769,2
Aktywa zagraniczne netto	93486,3	57515,0	60636,5	-32849,8	3121,5
Aktywa krajowe netto	522606,2	636178,4	627601,4	104995,2	-8576,9
Saldo pozostałych pozycji (netto)	-94444,7	-166349,9	-151895,2	-57450,5	14454,6

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu lipca br. wyniosły 91496,6 mln zł i zmniejszyły się w stosunku do końca czerwca br. o 0,8%, a w stosunku do lipca ub. roku zwiększyły się o 10,6%.

W lipcu br. **depozyty i inne zobowiązania**, tj. główna pozycja w strukturze podaży pieniądza (M3) wyniosły 589733,3 mln zł i były niższe w porównaniu ze stanem na koniec czerwca br. o 0,9%. Wzrosły depozyty i inne zobowiązania wobec: instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1,7%, instytucji samorządowych – o 0,6%, funduszy ubezpieczeń społecznych – o 0,4%. Obniżył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 8,3% i przedsiębiorstw – o 2,0% oraz w nieznacznym stopniu wobec gospodarstw domowych.

W stosunku do lipca ub. roku depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 12,8%, w tym depozyty i inne zobowiązania wobec: gospodarstw domowych – o 22,2%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 0,3%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 5,5% oraz przedsiębiorstw – o 3,1%. Zmniejszył się stan depozytów i innych zobowiązań wobec funduszy ubezpieczeń społecznych – o 29,8% oraz instytucji samorządowych – o 4,2%.

Pozostałe składniki M3 wyniosły w lipcu br. 7008,0 mln zł. Wartość tej pozycji zwiększyła się w stosunku do czerwca br. o 12,3%, zaś w porównaniu z lipcem ub. roku zmniejszyła się o 33,5%.

Najwyższy udział w strukturze zasobów pieniądza miały **należności**, których przyrost był jednocześnie głównym czynnikiem generującym pieniądź. Wyniosły one 671252,9 mln zł i zmniejszyły się w porównaniu z końcem czerwca br. – o 1,9%, w tym obniżył się stan należności od gospodarstw domowych – o 1,8%, przedsiębiorstw – o 2,1%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 6,8%, funduszy ubezpieczeń społecznych – o 97,4%. Zwiększył się natomiast stan należności od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 2,5% oraz instytucji samorządowych – o 4,6%.

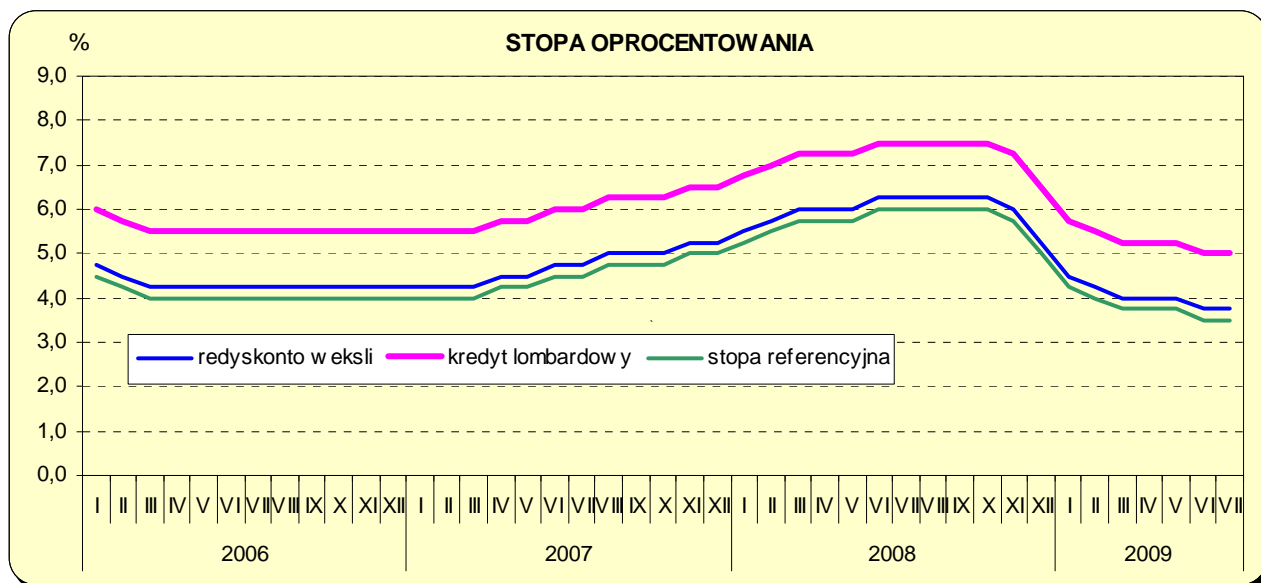
W stosunku do lipca ub. roku należności były wyższe o 23,3%, w tym wzrosły należności od: gospodarstw domowych – o 32,1%, przedsiębiorstw – o 11,3%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 9,0%, instytucji samorządowych – o 27,6% oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 20,7%.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło w końcu lipca br. 108243,7 mln zł i zmniejszyło się w porównaniu z końcem czerwca br. o 8,7%, a w stosunku do lipca ub. roku zwiększyło się – o 48,6%.

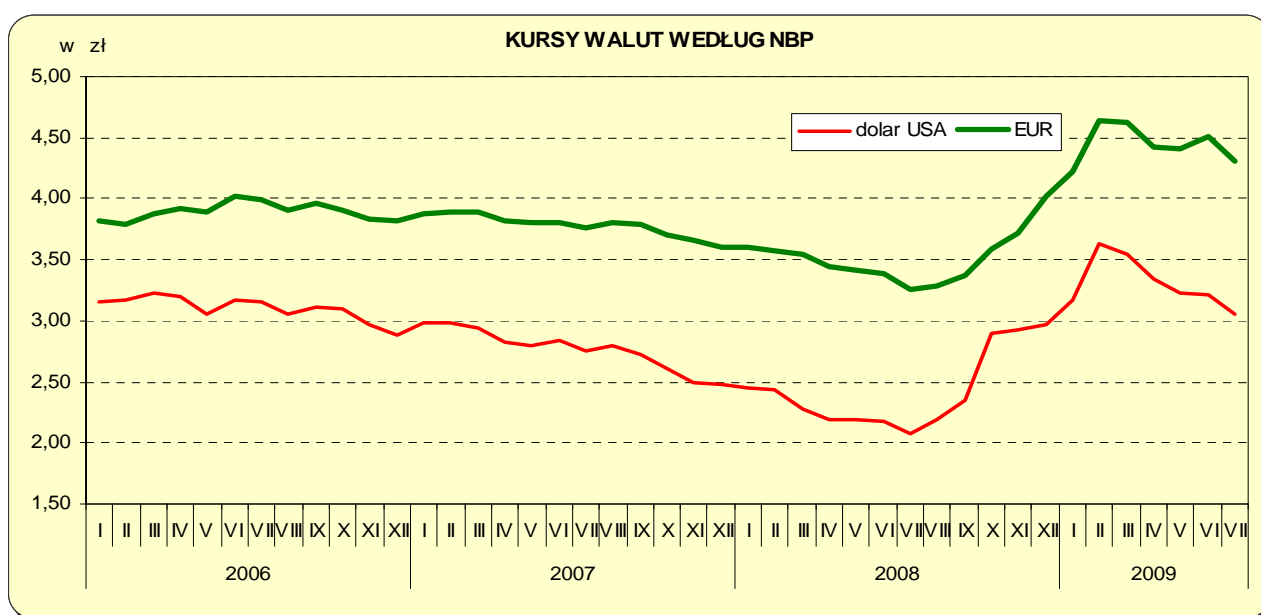
Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan zasobów pieniądza była wartość **aktywów zagranicznych netto**, które w lipcu br. wyniosły 60636,5 mln zł. Ich wartość od czerwca br. zwiększyła się o 5,4%, zaś w porównaniu ze stanem na koniec lipca ub. roku zmniejszyła się o 35,1%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 151895,2 mln zł, które zmniejszyło się w skali miesiąca o 14454,6 mln zł, a w skali roku pogłębiło się o 57450,5 mln zł.

Obowiązujące od 25 czerwca br. **podstawowe stopy procentowe** Narodowego Banku Polskiego nie uległy zmianie i wyniosły odpowiednio: stopa redyskontowa weksli – 3,75%, stopa kredytu lombardowego – 5,00%, stopa referencyjna – 3,50%, a stopa depozytowa – 2,00%.

Średni miesięczny **kurs euro** w NBP wyniósł w lipcu br. 430,53 zł/100EUR i zwiększył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 32,1%, zaś w skali miesiąca zmniejszył się o 4,5%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w NBP wyniósł w lipcu br. 305,96 zł/100USD i wzrósł w skali roku o 48,0%, a w skali miesiąca obniżył się o 4,8%.

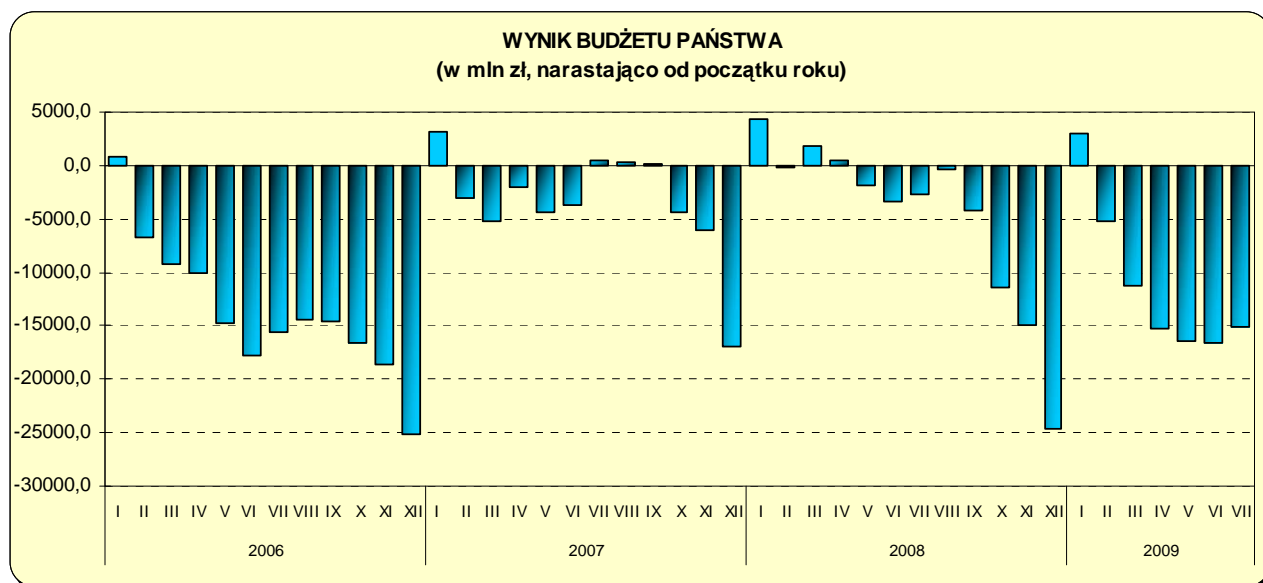
Budżet państwa

W okresie styczeń–lipiec br. **dochody** budżetu państwa¹³ wyniosły 160030,4 mln zł, **wydatki** – 175073,0 mln zł, **deficyt** – 15042,6 mln zł (co stanowiło odpowiednio 52,8%, 54,5%, 82,7% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2009 r.).

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2009 r.	I–VII 2009		
		wykonanie	realizacja	struktura
			ustawy budżetowej	
	w mln zł	w %		
Ogółem dochody	303034,8	160030,4	52,8	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe	269433,3	134145,8	49,8	83,8
podatki pośrednie	178064,0	88892,4	49,9	55,5
w tym podatek akcyzowy	58110,0	30128,8	51,8	18,8
podatek dochodowy od osób prawnych	33120,0	13908,0	42,0	8,7
podatek dochodowy od osób fizycznych	40250,0	19575,1	48,6	12,2
dochody państwowych jednostek budżetowych	16764,1	10668,4	63,6	6,7
w tym wpływy z cła	2032,0	965,1	47,5	0,6
pozostałe dochody	1235,2	1101,9	89,2	0,7
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	33601,5	25884,6	77,0	16,2
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	12427,9	9180,4	73,9	5,7
fundusze strukturalne i inne	21173,6	16704,2	78,9	10,4
Wydatki ogółem	321221,1	175073,0	54,5	100,0
w tym:				
obsługa długu krajowego	26560,9	13659,4	51,4	7,8
obsługa zadłużenia zagranicznego	6180,0	5682,9	92,0	3,2
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	12373,8	8972,3	72,5	5,1
dotacje dla:				
Funduszu Emerytalno-Rentowego	15874,4	9053,2	57,0	5,2
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	30958,3	20591,4	66,5	11,8
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	45320,1	29972,4	66,1	17,1
Deficyt	-18186,3	-15042,6	82,7	x
Finansowanie deficytu				
źródła krajowe	12611,9	15426,0	122,3	x
źródła zagraniczne	5574,4	-383,4	x	x

¹³ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–lipiec 2009 r.”

W okresie styczeń–lipiec br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 0,7 pkt proc. niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich wyniosły 88892,4 mln zł (tj. o 2,8% mniej niż przed rokiem), w tym z podatku akcyzowego – 30128,8 mln zł (o 6,2% więcej niż przed rokiem). Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 55,5% i 18,8% dochodów ogółem. Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 6,7%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły 13908,0 mln zł (o 15,2% mniej niż przed rokiem), a z podatku dochodowego od osób fizycznych – 19575,1 mln zł (odpowiednio o 5,2% mniej). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 8,7% i 12,2% dochodów ogółem. Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi stanowiły w okresie styczeń–lipiec br. 16,2% dochodów ogółem, z tego na Wspólną Politykę Rolną i Rybacką przypadało 5,7%, a na fundusze strukturalne i inne – 10,4%.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń–lipiec br. była o 4,8 pkt proc. wyższa niż przed rokiem. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 29972,4 mln zł i stanowiły 66,1% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 17,1%. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 11,0% wydatków ogółem. Dotacje dla: Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 9053,2 mln zł, a Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 20591,4 mln zł. Stanowiło to odpowiednio 5,2% i 11,8% wydatków ogółem.

Według danych izb skarbowych i celnych, **zaległości z tytułu podatków** wg stanu w dniu 30 czerwca 2009 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym z lat ubiegłych	Struktura ogółem w %	Zaległości ogółem			
				płatne w ratach i odroczone	wstrzymanie wykonania decyzji	w postępowaniu egzekucyjnym	pozostałe zaległości
	w mln zł			w mln zł			
Ogółem	21250,7	16858,7	100,0	507,7	641,0	12344,1	7757,9
Podatek dochodowy od osób prawnych	1327,3	1014,5	6,2	103,7	52,3	636,6	534,7
Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	3973,2	2836,2	18,7	161,0	155,5	2311,8	1344,9
Podatek od towarów i usług (VAT)	10861,6	8538,4	51,1	220,9	158,8	6295,3	4186,6
Podatek akcyzowy	5028,6	4411,6	23,7	22,1	274,2	3075,2	1657,1
Podatek od gier	13,2	11,2	0,1	-	-	9,3	3,9
Podatki zniesione	46,8	46,8	0,2	0,0	0,2	15,9	30,7

W porównaniu ze stanem w dniu 31 grudnia 2008 r. łączne zaległości wzrosły o 1498,5 mln zł, tj. o 7,6% (wobec wzrostu o 5,4% w analogicznym okresie ub. roku.), Zaległości z tytułu podatku akcyzowego wzrosły o 7,3% (wobec wzrostu o 10,2%), a z tytułu podatku od towarów i usług zwiększyły się o 3,3% (wobec spadku o 0,5%). W łącznej kwocie zaległości, najwyższy udział miały zaległości z tytułu podatku od towarów i usług 51,1% (przed rokiem 52,9%), podatku akcyzowego 23,7% (przed rokiem 22,8%) i podatku dochodowego od osób fizycznych – 18,7% (przed rokiem 17,5%)

Według danych Ministerstwa Finansów za II kwartał br., wskaźnik realizacji podatków¹⁴ (tzw. ściągальność) w końcu okresu wyniósł ogółem 96,2%, wobec 96,8% przed rokiem. Wskaźnik ten dla podatku od towarów i usług ukształtował się na poziomie 95,1%, podatku dochodowego od osób fizycznych – 95,8%, a dochodowego od osób prawnych – 98,0% (wobec odpowiednio 96,1%, 97,0% i 98,5% na koniec II kw. 2008 r.).

¹⁴ Jest to stosunek wielkości zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, do wielkości podatku należnego będącego sumą zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, wielkości bieżących zaległości, kwoty umorzonych zobowiązań podatkowych oraz zobowiązań, których poboru zaniechano.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VI 2009			I–VI 2008	
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej w %	I–VI 2008=100	struktura w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	25923,1	46,8	114,1	100,0	100,0
w tym:					
transport i łączność.....	982,4	45,2	104,7	3,8	4,1
nauka	500,9	41,2	98,9	1,9	2,2
oświata i wychowanie.....	600,5	46,8	107,1	2,3	2,5
szkolnictwo wyższe	12,0	46,7	118,8	0,0	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	92,8	43,8	111,8	0,4	0,4
ochrona zdrowia	1085,3	46,3	96,7	4,2	4,9
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.....	44,0	47,0	106,5	0,2	0,2
administracja publiczna	4209,4	48,1	105,6	16,2	17,5
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	846,6	48,9	108,2	3,3	3,4
wymiar sprawiedliwości	4352,5	49,6	111,3	16,8	17,2
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	5326,7	51,8	113,5	20,5	20,7
obrona narodowa	5652,4	45,9	129,8	21,8	19,2

W okresie styczeń–czerwiec 2009 r. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 14,1% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 17,2% (wobec 17,3% w analogicznym okresie 2008 r.).

Według danych Ministerstwa Finansów stan zobowiązań państwowych jednostek budżetowych¹⁵ na dzień 30 czerwca 2009 r. wyniósł łącznie 3884,3 mln zł (tj. o 25,2% więcej niż przed rokiem). Zobowiązania wymagalne w ramach tej kwoty wyniosły 237,2 mln zł i prawie w całości powstały w pięciu działach: „transport i łączność” (85,9 mln zł), „bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” (45,1 mln zł), „administracja publiczna” (48,3 mln zł), „przetwórstwo przemysłowe” (32,2 mln zł), „obrona narodowa” (10,6 mln zł). Na koniec czerwca br. zobowiązania wymagalne w ośmiu działach były niskie, najwyższy poziom (8,4 mln zł) wystąpił w dziale „gospodarka mieszkaniowa”. W pozostałych szesnastu działach zobowiązania te w ogóle nie wystąpiły.

¹⁵ Bez zobowiązań dotyczących długu publicznego.

*

*

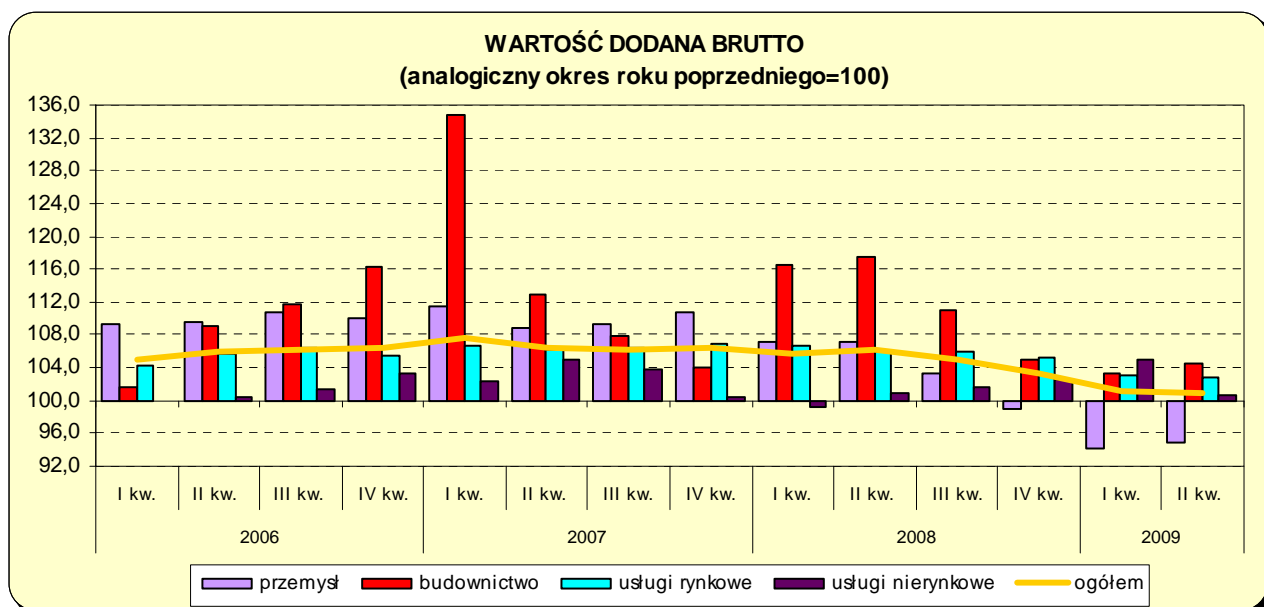
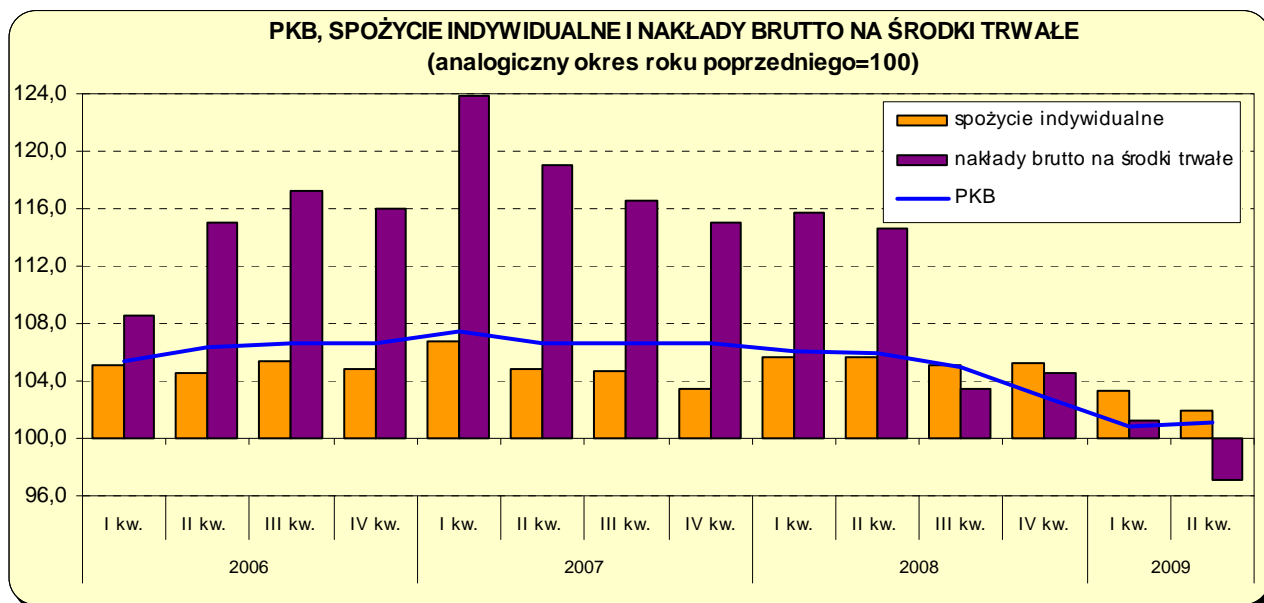
*

Produkt krajowy brutto

Według wstępnych danych, produkt krajowy brutto (w cenach stałych roku poprzedniego) w II kwartale br. był o 1,1% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 5,9% przed rokiem oraz o 0,8% w I kwartale br.). W rezultacie, w I półroczu br. wzrost produktu krajowego brutto w ujęciu rocznym wyniósł 1,0%. Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym, w II kwartale br. produkt krajowy był wyższy niż przed rokiem o 1,4% (wobec wzrostu o 1,7% w I kwartale br.)

Podobnie jak w poprzednim, w II kwartale br. głównym czynnikiem wzrostu PKB był popyt zagraniczny. Było to związane z głębszym spadkiem importu niż eksportu (20,3% w ujęciu rocznym, wobec 14,6%) i w rezultacie – poprawą ujemnego salda obrotów.

Popyt krajowy w II kwartale br. ponownie ukształtował się poniżej poziomu sprzed roku (o 2,0%, wobec spadku o 1,0% w I kwartale br.), a jego ujemny wpływ na dynamikę PKB – pogłębił się. Niższa niż przed rokiem była akumulacja brutto (o 15,1%), w tym po raz pierwszy od 2003 r. zmniejszyły się w ujęciu rocznym nakłady brutto na środki trwałe (o 2,9%). Stopa inwestycji w II kwartale br. wyniosła 19,3% i była niższa niż przed rokiem (20,4%). Wolniejszy niż w I kwartale br. był wzrost spożycia ogółem – w II kwartale br. zwiększyło się o 1,7% w ujęciu rocznym (wobec 3,9% w poprzednim kwartale). Spożycie indywidualne wzrosło o 1,9% (w I kwartale br. – o 3,3%), a spożycie publiczne – o 1,2% (w I kwartale br. – o 6,1%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w II kwartale br. była o 0,8% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,2% w poprzednim kwartale). Najwyższą dynamikę odnotowano w budownictwie (wzrost o 4,5%, wobec 3,4% w I kwartale br.) i sektorze usług rynkowych (wzrost o 2,8%, wobec 3,1%). W sektorze usług nierynkowych wartość dodana brutto zwiększyła się o 0,7% (wobec 4,9%), natomiast w przemyśle utrzymał się jej spadek (o 5,1%, wobec 5,9%).

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2007	2008	2007				2008				2009	
	I-IV	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	kwartały – analogiczny okres roku poprzedniego=100											
Spożycie	104,6	105,9	106,1	104,6	104,6	103,3	105,5	105,4	105,3	107,3	103,9	101,7
w tym:												
indywidualne	104,9	105,4	106,7	104,8	104,7	103,5	105,6	105,6	105,1	105,3	103,3	101,9
publiczne	103,7	107,6	104,0	104,2	103,6	102,8	105,1	105,1	106,0	114,1	106,1	101,2
Akumulacja brutto.....	124,3	103,8	128,6	130,6	125,4	118,8	116,4	109,7	103,4	95,4	76,2	84,9
w tym nakłady brutto na środki trwałe	117,6	108,2	123,8	119,0	116,6	115,1	115,7	114,6	103,5	104,6	101,2	97,1
Eksport	109,1	107,2	111,2	108,0	109,0	108,4	110,4	111,2	108,6	99,3	85,4	85,4
Import.....	113,7	108,2	115,5	114,1	113,9	111,6	113,2	111,9	107,8	101,0	82,4	79,7
Popyt krajowy	108,7	105,4	109,3	109,1	108,7	107,9	107,3	106,3	104,8	103,5	99,0	98,0
Produkt krajowy brutto ..	106,8	104,9	107,5	106,6	106,6	106,6	106,1	105,9	105,0	102,9	100,8	101,1
Wartość dodana brutto ...	106,7	104,9	107,7	106,4	106,3	106,4	105,6	106,2	104,9	103,4	101,2	100,8
w tym:												
przemysł	110,1	103,9	111,4	108,8	109,2	110,7	107,2	107,1	103,4	98,9	94,1	94,9
budownictwo	110,8	111,0	134,8	112,8	107,9	104,1	116,5	117,5	110,9	105,0	103,4	104,5
usługi rynkowe	106,5	105,9	106,7	106,2	106,4	106,8	106,7	105,9	106,0	105,3	103,1	102,8
w tym:												
handel i naprawy ...	104,1	107,8	107,2	102,9	103,8	102,8	112,1	109,7	106,4	103,2	101,9	102,8
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	103,6	106,6	103,2	103,5	103,4	104,3	104,9	109,6	105,8	106,1	100,3	103,3
usługi nierynkowe	102,7	101,0	102,3	104,9	103,7	100,5	99,1	100,8	101,7	102,5	104,9	100,7

^a Ceny średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2007				2008				2009	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	kwartały – okres poprzedni=100									
Spożycie	101,1	101,1	101,1	100,8	102,2	101,6	100,9	101,4	100,3	100,0
w tym:										
indywidualne.....	101,3	100,9	101,1	100,9	101,5	101,5	100,9	101,2	100,8	100,5
publiczne.....	100,7	101,8	100,5	100,5	101,5	105,2	100,5	101,0	99,7	100,0
Akumulacja brutto.....	106,6	105,8	103,6	102,7	104,6	95,8	97,2	95,8	93,6	100,6
w tym nakłady brutto na środki trwałe	105,4	102,5	104,9	102,0	102,6	101,7	98,9	100,6	99,1	99,6
Eksport	106,3	97,9	100,8	103,9	104,2	100,6	98,8	96,2	94,1	96,9
Import.....	96,1	106,1	103,5	105,5	97,4	105,0	99,8	99,8	79,9	101,5
Popyt krajowy	101,9	101,6	101,5	101,8	101,3	101,6	100,2	99,8	99,3	99,3
Produkt krajowy brutto	101,8	101,6	101,2	102,3	101,1	100,9	100,6	99,9	100,3	100,5
Wartość dodana brutto	101,9	101,6	100,8	101,9	101,5	100,4	100,8	100,2	100,1	100,9
w tym:										
przemysł.....	102,2	102,7	101,8	103,6	100,5	101,0	98,0	97,7	98,0	98,4
budownictwo.....	101,1	100,0	102,9	102,4	103,8	102,4	101,0	100,2	100,9	101,8
usługi rynkowe.....	101,7	101,9	101,3	102,0	101,6	100,9	101,4	100,9	101,0	101,1
w tym:										
handel i naprawy.....	100,6	99,6	101,1	102,5	102,2	102,4	100,6	100,2	102,0	99,9
transport, gospodarka magazynowa i łączność	99,1	103,4	101,9	102,9	103,3	98,2	100,5	100,6	98,9	101,5
usługi nierynkowe.....	100,9	99,9	100,0	99,4	100,5	100,9	101,0	100,5	100,7	100,2

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2000.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2007				2008				2009	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
	kwartały – analogiczny okres poprzedniego roku=100									
Spożycie	104,9	104,8	104,5	104,1	105,2	105,7	105,5	106,2	104,2	102,6
w tym:										
indywidualne.....	105,6	105,0	104,6	104,2	104,4	105,1	104,9	105,2	104,5	103,5
publiczne.....	103,2	104,2	103,7	103,5	104,4	107,9	107,9	108,5	106,5	101,3
Akumulacja brutto.....	126,6	127,4	124,5	119,9	117,7	106,6	100,0	93,3	83,5	87,7
w tym nakłady brutto na środki trwałe	119,9	116,5	117,3	115,5	112,5	111,6	105,2	103,8	100,2	98,1
Eksport	111,0	108,5	108,0	109,0	106,9	109,8	107,6	99,7	90,0	86,6
Import.....	115,5	114,2	114,0	111,4	112,9	111,6	107,6	101,8	83,5	80,8
Popyt krajowy	108,1	108,4	107,5	107,0	106,4	106,3	105,0	102,9	100,9	98,6
Produkt krajowy brutto	107,0	107,0	106,2	107,1	106,4	105,6	104,9	102,6	101,7	101,4
Wartość dodana brutto	106,6	107,6	105,8	106,4	106,0	104,7	104,7	103,0	101,5	102,1
w tym:										
przemysł.....	108,8	112,3	109,2	110,6	108,8	107,0	103,1	97,2	94,8	92,3
budownictwo.....	118,3	112,5	110,4	106,5	109,4	112,0	110,0	107,6	104,6	104,0
usługi rynkowe.....	106,3	106,8	106,1	107,0	106,9	105,9	106,0	104,8	104,2	104,4
w tym:										
handel i naprawy.....	106,0	104,2	103,2	103,8	105,5	108,4	107,8	105,4	105,2	102,7
transport, gospodarka magazynowa i łączność	102,2	105,7	102,0	107,4	112,0	106,4	104,9	102,6	98,2	101,5
usługi nierynkowe.....	102,7	102,3	101,8	100,3	99,8	100,7	101,8	102,9	103,2	102,5

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2000.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^a (w procentach)

Wyszczególnienie	2007	2008	2007				2008				2009	
	kwartały											
	I-IV	I-IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Popyt krajowy	8,9	5,6	9,3	9,3	9,0	8,1	7,5	6,5	5,0	3,6	-1,1	-2,0
Spożycie	3,8	4,6	5,2	3,9	3,8	2,4	4,7	4,4	4,2	5,1	3,5	1,3
w tym indywidualne	3,0	3,2	4,4	3,0	3,0	1,9	3,7	3,4	3,0	2,8	2,3	1,1
Akumulacja brutto	5,1	1,0	4,1	5,4	5,2	5,7	2,8	2,1	0,8	-1,5	-4,6	-3,3
w tym nakłady brutto na środki trwałe	3,4	1,8	3,0	3,2	3,2	4,3	2,2	2,7	0,7	1,4	0,2	-0,6
Saldo obrotów z zagranicą	-2,1	-0,7	-1,8	-2,7	-2,4	-1,5	-1,4	-0,6	0,0	-0,7	1,9	3,1
Produkt krajowy brutto	6,8	4,9	7,5	6,6	6,6	6,6	6,1	5,9	5,0	2,9	0,8	1,1
Wartość dodana brutto	5,9	4,3	6,9	5,7	5,5	5,6	5,0	5,4	4,2	2,9	1,1	0,7

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	a	1813,4	1778,5	1702,2	1605,7	1525,6	1455,3	1422,9	1404,4	1376,6	1352,3	1398,5	1473,8
	b	1634,4	1718,8	1758,8	1719,9	1683,4	1658,7	1676,1					
Stopa bezrobocia ¹ (w %)	a	11,5	11,3	10,9	10,3	9,8	9,4	9,2	9,1	8,9	8,8	9,1	9,5
	b	10,5	10,9	11,2	11,0	10,8	10,7	10,8					
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	a	5339	5363	5376	5382	5383	5383	5392	5391	5395	5397	5386	5353
	b	5374	5352	5325	5309	5292	5280	5273					
Produkcja sprzedana przemysłu ² :													
poprzedni miesiąc=100	a	104,4	101,5	100,7	104,1	90,9	105,2	97,3	91,2	116,6	101,9	86,9	96,9
	b	93,7	102,4	115,6	93,1	98,2	106,0	97,2					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	110,5	114,7	100,7	114,4	101,4	106,5	104,8	95,6	105,5	98,0	89,4	94,4
	b	84,7	85,4	98,1	87,8	94,8	95,5	95,4					
Produkcja budowlano-montażowa ²													
poprzedni miesiąc=100	a	36,0	123,6	115,8	112,8	107,9	115,9	95,8	98,9	111,4	110,8	79,9	150,1
	b	37,9	117,2	115,1	112,0	107,7	116,2	105,5					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,6	121,3	116,8	120,9	115,9	119,4	113,4	102,9	109,6	105,6	100,4	102,0
	b	107,4	101,9	101,2	100,5	100,3	100,5	110,7					
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	14640	25617	35415	49132	58856	69283	83913	95097	107484	123276	135312	165189
	b	22091	31826	41463	53506	63659	76018	89851					
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	b	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	b	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6					
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,7	101,1	101,5	101,8	102,6	102,9	102,8	102,4	102,8	103,2	103,4	103,3
	b	100,5	101,3	102,0	102,7	103,2	103,4	103,5					
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100	a	101,3	100,5	100,2	99,8	100,8	100,3	99,8	100,1	100,4	100,0	99,8	99,6
	b	102,3	102,6	100,0	99,1	99,7	100,8	98,7					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,5	102,8	102,5	101,9	102,4	102,2	101,7	101,4	102,0	102,4	102,2	102,7
	b	103,6	105,7	105,5	104,8	103,7	104,1	103,0					
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej													
poprzedni miesiąc=100	a	100,3	100,4	100,4	100,5	100,3	100,3	100,3	100,2	100,1	100,1	100,0	99,9
	b	99,9	99,8	99,9	99,9	99,8	100,0	99,9					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,4	107,0	106,5	106,0	105,2	104,7	104,3	104,0	103,7	103,4	103,2	102,9
	b	102,4	101,8	101,3	100,7	100,3	99,9	99,6					

¹ Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. ² Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2005 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a – 2008, b – 2009	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ (w zł)	a 2975,54	3040,46	3152,96	3144,87	3076,14	3222,47	3234,96	3172,54	3176,84	3247,77	3326,94	3428,01
b 3215,75	3195,56	3332,65	3294,76	3193,90	3287,88	3361,90						
poprzedni miesiąc=100	a 91,7	102,2	103,7	99,7	97,8	104,8	100,4	98,1	100,1	102,2	102,4	103,0
b 93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3						
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a 111,7	113,2	110,5	112,9	110,8	112,3	111,8	109,9	111,2	110,1	107,6	105,6
b 108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9						
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw przeciętna miesięczna 2005=100	a 112,1	114,1	117,9	117,2	113,7	118,8	119,3	117,5	117,3	119,4	122,0	125,8
b 117,5	115,9	120,1	117,9	113,8	116,9	119,5						
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ² – od początku roku (w %)	a .	.	5,9	.	.	6,0	.	.	5,7	.	.	4,2
b .	.	3,0	.	.	4,9	.	.	.	4,5	.	.	3,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto ³ – od początku roku (w %)	a .	.	4,6	.	.	4,8	.	.	4,5	.	.	3,3
b .	.	2,2	.	.	4,0	.	.	.				
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a 4407,3	-136,6	1802,9	554,3	-1876,9	-3380,7	-2744,7	-317,4	-4224,6	-11485,3	-14972,8	-24346,2
b 2918,0	-5250,9	-11219,8	-15306,1	-16356,7	-16629,2	-15042,6						
Średnie kursy walut w zł – NBP:												
100 dolarów USA	a 245,37	243,05	228,16	218,52	219,04	216,94	206,74	219,26	234,97	269,80	292,09	297,15
b 317,17	363,14	354,12	334,80	323,37	321,46	305,96						
100 euro	a 360,80	358,25	353,74	344,44	340,69	337,60	326,00	328,84	337,12	358,55	372,07	401,77
b 421,81	464,42	462,37	441,93	441,05	450,81	430,53						
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł												
eksport	a 33558,7	35401,7	34315,7	37497,7	32679,5	34157,0	33855,0	30219,7	36737,2	37490,8	32384,5	27085,6
b 29426,8	33615,2	37624,7	33126,3	32368,0	34956,8
import	a 39582,7	41617,2	42400,6	44536,9	40068,9	42622,0	41840,8	37164,9	44140,4	45413,1	40475,2	37165,6
b 33595,4	36191,0	40785,6	35942,3	34674,2	36128,4
saldo	a -6024,0	-6215,5	-8084,9	-7039,2	-7389,4	-8465,0	-7985,8	-6945,2	-7403,2	-7922,3	-8090,7	-10080,0
b -4168,6	-2575,8	-3160,9	-2816,0	-2306,2	-1171,6

¹ Łącznie z obligatoryjną składką na ubezpieczenia społeczne. ² Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ³ Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ⁴ Od stycznia 2009 r. – dane tymczasowe.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2008	Grudzień roku poprzedniego=100					
VII.....	102,7	116,1	101,0	109,6	107,9	102,5
2009						
VII.....	103,1	113,7	101,1	110,4	105,6	99,2
2008	Miesiąc poprzedni=100					
I.....	101,3	109,4	100,6	102,3	104,0	100,3
II.....	100,5	102,0	100,2	102,3	100,7	100,4
III.....	100,2	101,2	100,1	100,1	100,9	100,4
IV.....	99,8	100,6	99,6	101,0	101,4	100,5
V.....	100,8	99,0	100,6	103,3	101,8	100,3
VI.....	100,3	100,3	100,4	100,1	99,6	100,3
VII.....	99,8	102,9	99,5	100,2	99,4	100,3
VIII.....	100,1	100,4	100,1	100,2	99,2	100,2
IX.....	100,4	99,9	100,5	100,5	99,2	100,1
X.....	100,0	98,0	100,1	100,0	98,9	100,1
XI.....	99,8	98,0	99,5	102,7	99,8	100,0
XII.....	99,6	99,2	99,6	100,1	100,2	99,9
2009						
I.....	102,3	105,9	100,7	109,8	102,1	99,9
II.....	102,6	103,4	102,6	102,1	101,1	99,8
III.....	100,0	102,4	99,9	99,6	100,3	99,9
IV.....	99,1	101,8	98,8	100,3	100,8	99,9
V.....	99,7	99,3	99,6	100,1	100,7	99,8
VI.....	100,8	102,1	101,0	98,4	100,3	100,0
VII.....	98,7	98,3	98,5	100,1	100,2	99,9
2008	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	102,5	112,2	101,7	102,9	109,0	107,4
II.....	102,8	114,4	101,6	105,2	109,2	107,0
III.....	102,5	113,9	101,3	105,2	108,3	106,5
IV.....	101,9	109,6	100,7	106,2	109,2	106,0
V.....	102,4	108,9	100,9	109,6	111,5	105,2
VI.....	102,2	109,0	100,7	109,6	111,1	104,7
VII.....	101,7	110,1	100,1	109,7	109,0	104,3
VIII.....	101,4	111,4	99,7	109,9	107,1	104,0
IX.....	102,0	111,7	100,3	110,4	106,2	103,7
X.....	102,4	108,2	101,0	110,4	105,1	103,4
XI.....	102,2	110,1	100,4	113,3	104,7	103,2
XII.....	102,7	110,9	100,9	113,4	105,1	102,9
2009						
I.....	103,6	107,4	101,0	121,6	103,1	102,4
II.....	105,7	108,9	103,4	121,4	103,5	101,8
III.....	105,5	110,1	103,2	120,9	102,9	101,3
IV.....	104,8	111,4	102,3	120,1	102,4	100,7
V.....	103,7	111,8	101,3	116,3	101,3	100,3
VI.....	104,1	113,7	101,9	114,4	102,0	99,9
VII.....	103,0	108,6	100,9	114,3	102,8	99,6
I-VII.....	104,4	110,3	102,0	118,4	102,6	100,9
2008						
I-VII.....	102,3	111,1	101,0	106,9	109,6	105,9

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2008	Grudzień roku poprzedniego=100										
VII.....	102,8	101,9	103,1	94,1	106,3	102,4	103,5	100,7	102,5	101,2	104,3
2009											
VII.....	103,5	103,5	107,2	92,8	104,2	102,4	109,3	100,0	103,7	100,4	103,0
2008	Miesiąc poprzedni=100										
I	100,7	101,1	100,3	96,8	101,8	100,4	99,1	100,5	100,9	100,6	100,6
II	100,4	100,2	100,2	98,4	101,7	100,4	99,8	99,8	99,7	100,2	100,6
III	100,4	100,4	100,2	101,0	100,3	100,4	100,8	100,0	99,9	100,1	100,6
IV	100,4	100,7	100,2	99,9	100,2	100,3	100,2	100,0	100,0	100,1	100,6
V	100,8	101,2	100,4	99,9	101,3	100,4	100,9	100,0	100,2	100,0	100,6
VI	100,2	99,4	100,7	99,7	100,3	100,3	102,0	100,4	101,0	100,1	100,7
VII	100,0	98,9	101,1	98,3	100,4	100,2	100,5	100,1	100,8	100,1	100,6
VIII	99,6	98,4	101,8	98,2	100,3	100,1	99,2	99,7	99,5	100,4	100,4
IX	100,3	100,6	101,2	101,4	100,6	100,2	98,5	100,0	99,6	101,4	100,5
X	100,4	100,8	100,7	100,3	100,9	100,1	99,0	100,0	99,7	101,1	100,4
XI	100,2	100,7	100,7	99,9	100,8	100,1	97,3	99,9	99,9	100,1	100,2
XII	99,9	100,8	100,4	99,4	100,1	100,2	95,7	99,9	100,4	100,1	100,3
2009											
I	100,5	101,1	100,5	96,5	101,8	100,6	97,5	100,0	100,2	100,4	100,4
II	100,9	100,6	100,7	98,2	101,6	100,5	103,2	100,0	100,5	100,1	100,4
III	100,7	101,9	101,0	100,3	100,1	100,2	100,6	100,0	100,5	100,2	100,4
IV	100,7	101,6	100,8	99,9	100,2	100,3	101,4	100,0	100,4	100,1	100,4
V	100,5	100,7	100,5	100,0	100,2	100,3	101,2	100,0	100,4	100,0	100,5
VI	100,2	98,9	100,9	99,5	100,0	100,3	103,0	100,0	101,1	99,6	100,5
VII	100,1	98,8	102,7	98,3	100,2	100,2	102,1	100,0	100,6	100,0	100,4
2008	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	104,0	107,8	105,4	91,9	104,7	103,2	108,3	98,4	98,2	103,0	104,9
II	104,2	107,3	105,6	92,0	106,4	103,4	107,0	98,3	97,9	103,1	105,2
III	104,1	107,0	105,7	93,6	106,5	103,1	105,5	98,3	97,8	103,2	105,5
IV	104,0	106,8	105,9	93,6	106,4	103,2	103,8	98,3	98,0	103,2	105,8
V	104,4	107,0	106,0	93,5	107,5	103,4	104,1	98,3	98,2	103,2	106,0
VI	104,6	107,6	105,8	93,4	107,5	103,6	104,7	98,7	99,1	103,2	106,3
VII	104,8	107,8	105,6	92,9	107,8	103,6	105,0	98,8	99,4	103,1	106,6
VIII	104,8	106,9	106,4	92,4	108,0	103,5	104,3	100,7	101,4	103,5	106,8
IX	104,5	105,1	107,1	93,8	108,4	103,5	102,6	100,7	101,4	104,2	106,7
X	104,2	104,0	107,5	93,8	108,8	103,4	101,6	100,7	101,6	104,2	106,7
XI	103,7	102,9	108,1	93,6	109,4	103,5	97,6	100,7	101,7	104,1	106,3
XII	103,3	103,2	108,2	93,2	109,3	103,0	93,2	100,2	101,6	104,2	106,4
2009											
I	102,8	103,1	107,8	92,8	109,1	103,2	91,2	99,8	100,2	104,0	106,1
II	103,3	103,4	108,3	92,7	109,0	103,3	94,3	100,0	101,2	104,0	105,9
III	103,6	104,8	109,2	92,1	108,7	103,1	94,1	100,0	101,8	104,1	105,7
IV	104,0	105,6	109,8	92,1	108,7	103,1	95,3	100,0	102,2	104,0	105,5
V	103,6	105,2	110,0	92,1	107,6	103,0	95,5	100,0	102,4	104,1	105,4
VI	103,5	104,7	110,2	91,9	107,3	103,0	96,6	99,5	102,4	103,6	105,2
VII	103,6	104,0	112,1	91,9	107,0	103,0	98,2	99,4	102,3	103,4	105,0
I-VII	103,5	104,4	109,7	92,2	108,2	103,1	95,1	99,8	101,8	103,9	105,5
2008											
I-VII	104,3	107,3	105,7	93,0	106,7	103,4	105,5	98,5	98,4	103,1	105,7

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB ^a			Handel zagraniczny			Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych			Produkcja przemysłowa ^c			Nowe zamówienia w przemyśle			
	2008	2009		eksport	import	saldo	VI 2008	2009		VII 2008	2009		VI 2008	2009		VI 2008	2009		
		I kw. ^b	II kw. ^b					I-V 2009	I-V 2008		V	VI		VI	VII		V	VI	V
						zmiana w % w ujęciu rocznym													
UE-27	0,9	-4,7	-4,8	6,9	8,8	8,9	4,4	0,6	0,2	-0,5	-16,6	-15,7	-5,8	-28,2	-24,1
Strefa euro - 16	0,7	-4,9	-4,7	7,5	9,3	9,4	4,1	-0,1	-0,6	-0,6	-17,6	-16,9	-6,0	-30,3	-25,2
Austria	2,0	-3,5	-4,4	-24	-20	-1,9	0,3	3,6	4,4	4,4	3,8	-0,3	-0,4	2,3	-16,2	-15,7	4,7	-27,8	-28,4
Belgia	1,1	-3,1	-3,8	-22	-23	4,5	4,5	6,9	8,1	8,1	5,9	-1,0	-1,7	-0,7	-18,1	.	6,3	-31,2	.
Bułgaria	6,0	.	.	-31	-34	-2,4	-3,9	5,6	6,6	6,8	14,4	2,6	1,0	4,2	-20,8	-19,9	6,4	-35,4	-23,3
Cypr	3,7	0,8	-0,7	-19	-22	-1,9	-2,4	3,5	5,3	5,4	5,3	0,1	-0,8	3,4	-11,6	-6,8	.	.	.
Dania	-1,2	-4,3	.	-18	-18	1,3	1,7	3,1	5,9	6,2	4,4	0,9	0,7	-0,7	-17,4	-18,6	-7,0	-26,9	-30,8
Estonia	-3,6	-14,7	.	-29	-37	-0,4	-1,1	4,6	15,7	17,0	11,2	-0,5	-0,4	-3,9	-30,1	-30,1	1,3	-39,9	-33,7
Finlandia	1,0	-6,0	.	-37	-35	0,6	1,7	6,3	8,3	8,5	4,3	1,6	1,2	-3,2	-26,3	-20,3	0,7	-39,4	-34,5
Francja	0,4	-3,4	-2,6	-22	-20	-24,4	-25,6	7,7	9,3	9,4	4,0	-0,6	-0,8	-1,8	-13,6	-12,5	-15,4	-22,7	-22,1
Grecja	2,9	0,3	-0,2	-16	-24	-11,6	-15,8	7,5	.	.	4,9	0,7	0,7	-0,6	-8,0	-11,8	11,8	-38,2	-36,2
Hiszpania	1,2	-3,0	.	-22	-32	-20,7	-41,6	11,0	17,9	18,1	5,3	-1,0	-1,4	-10,3	-20,5	-16,2	-5,5	-33,0	-25,6
Irlandia	-2,3	-8,4	.	-1	-21	15,6	10,7	5,6	12,0	12,2	3,6	-2,2	-2,6	2,1	-8,2	2,6	-4,8	-14,3	4,2
Litwa	3,0	-11,6	-22,6	-30	-44	-0,6	-2,5	5,1	14,5	15,8	12,4	3,9	2,6	6,0	-18,5	-17,4	21,0	-38,5	-41,3
Luksemburg	-0,9	-5,4	.	-9	-13	-1,3	-1,8	4,9	6,3	6,4	5,8	-1,0	-1,5	-6,5	-19,7	-12,6	15,2	-30,3	.
Łotwa	-4,6	-18,6	-18,2	-28	-39	-0,8	-1,8	6,4	16,4	17,2	16,5	3,1	2,1	-0,5	-19,0	-18,5	27,1	-31,1	-26,5
Malta	2,5	-2,4	.	-26	-19	-0,5	-0,5	6,0	7,2	7,3	5,6	2,8	0,8
Niderlandy	2,0	-4,2	-4,9	-22	-21	13,8	18,6	2,8	3,2	3,3	3,0	1,4	-0,1	2,4	-10,3	-9,5	-2,3	-28,1	-25,2
Niemcy	1,3	-6,7	-5,9	-24	-18	46,3	83,3	7,3	7,7	7,7	3,5	0,0	-0,7	2,2	-18,8	-19,3	-4,9	-32,2	-28,2
P o l s k a	4,9	1,7	1,4	-24	-31	-3,4	-9,3	7,1	8,2	8,2	4,5	4,2	4,5	6,6	-5,1	-4,5	8,9	-15,4	-28,2
Portugalia	-0,0	-3,7	.	-27	-27	-6,8	-9,5	7,7	9,3	9,3	3,1	-1,6	-1,4	-3,2	-8,0	-10,8	15,5	-24,0	-23,3
Republika Czeska	3,0	-3,4	.	-25	-27	2,3	2,2	4,3	6,1	6,3	6,8	0,8	-0,1	1,9	-20,0	-14,4	-1,0	-27,8	-13,0
Rumunia	7,1	.	.	-21	-36	-3,7	-9,1	5,7	.	.	9,1	5,9	5,0	6,3	-8,3	-7,8	28,5	-17,9	-16,3
Słowacja	6,4	-5,7	-5,4	-22	-25	0,2	-0,5	9,5	11,3	11,7	4,4	0,7	0,6	10,8	-24,4	-19,5	5,1	-33,4	-27,0
Słowenia	3,5	-9,0	.	-23	-29	0,0	-0,7	4,4	6,0	6,1	6,9	0,2	-0,6	2,5	-19,8	-22,3	-14,0	-36,0	-34,4
Szwecja	-0,2	-6,3	-6,3	-32	-32	4,0	5,8	5,6	8,8	9,0	3,8	1,6	1,8	-1,0	-21,4	-19,3	-1,0	-32,5	-24,4
Węgry	0,6	-5,6	-7,4	-26	-31	1,5	0,3	7,8	10,2	10,3	7,0	3,7	4,9	0,7	-22,1	-18,8	3,8	-29,0	-24,4
Wielka Brytania	0,7	-4,9	-5,6	-25	-25	-38,0	-50,8	5,4	7,7	.	4,4	1,8	.	-2,5	-12,3	-11,4	-15,0	-10,9	-14,0
Włochy	-1,0	-6,0	-6,0	-25	-26	-3,5	-6,2	6,8	.	.	4,0	0,6	-0,1	-0,8	-20,0	-21,9	-7,3	-32,2	.

^a Według PKD 2004/ NACE Rev. 1.1. ^b Dane wyrównane sezonowo. ^c Dane wyrównane dniami roboczymi.

Źródło: Eurostat – stan na 27.08.2009 r., GUS